ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1358

6.1.1978. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXIX

MARTINI PORSCH

КОМПЛЕТАН СТРИП
АС
БРАД ФОРМЕН

Ripley's Веровали или не!

СМРТНО НЕПРИЈАТЕЉСТВО

ИЗМЕЂУ ПОРОДИЦА ХЕТФИЛД И МЕКОЈ, КОЈЕ ЈЕ УШЛО И У ИСТОРИЈУ ДИВЉЕГ ЗАПАДА ПОЧЕЛО ЈЕ ЗБОГ ТОГА ШТО ЈЕ РЕНДОЛФ МЕКОЈ ОПТУЖИО СВОГ ЗЕТА ФЛОЈДА ХЕТФИЛДА ДА МУ ЈЕ УКРАО СВИЊУ.

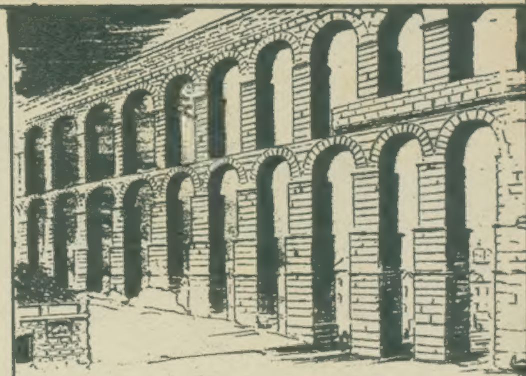
РОЈ ЏЕПИН

ПРЕВАЛИО ЈЕ 1902. ГОДИНЕ РАСТОЈАЊЕ ОД ДЕТРОИТА ДО ЊУЈОРКА ЗА 7,5 ДАНА УТРОШИВШИ 140 ЛИТАРА БЕНЗИНА И 365 ЛИТАРА ВОДЕ.

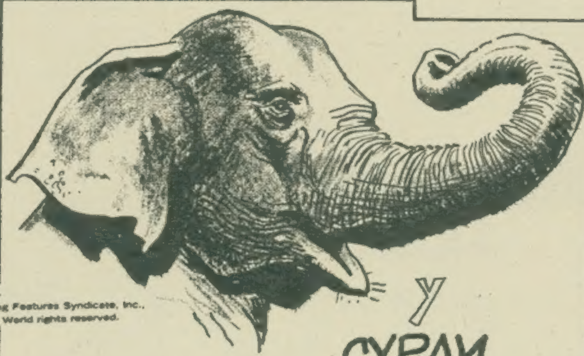
ОВАЈ НАОПАКИ ЧАСОВНИК

ИЗГЛЕДА КАО ОБИЧАН САМО СУ МУ БРОЈКЕ КОЈЕ ОЗНАЧАВАЈУ ЧАСОВЕ ИСПИСАНЕ ОБРНУТИМ РЕДОМ А КАЗАЉКЕ СЕ КРЕЋУ У ОБРНУТОМ СМЕРУ.

СТАРИ РИМСКИ АКВАДУКТ

У СЕГОВИЈИ, У ШПАНИЈИ, ПОДИГНУТ ЈЕ ОД КАМЕЊА НЕСПАЈАНИХ МАЛТЕРОМ, ПА ИПАК И САДА, ПОСЛЕ 1900 ГОДИНА, ГРАД СЕ ЗАХВАЉУЈУЋИ ЊЕМУ СНАБДЕВА ВОДОМ.

У СУРЛИ

СЛОНА ИМА 40.000 МИШИЋА.

РОБЕРТ БЛЕЈК

(1599 – 1657) БРИТАНСКИ ВОЈНИК, ПОСТАО ЈЕ ПОМОРСКИ ЗАПОВЕДНИК У 50. ГОДИНИ А ИПАК ЈЕ ПОБЕЂИВАО У БОРБАМА ИСКУСНЕ ХОЛАНДСКЕ И ПОРТУГАЛСКЕ АДМИРАЛЕ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● у Мукали, у Арабији, врата на кућама су изузетне лепоте. Наиме, обичај је у овом граду да се прво разним скулптурама богато украсе врата па тек онда да се граде остали делови куће.

● у САД је конструисан мали апарат за мерење емитовања гама или X зрака. Апарат начињен у облику оловке има окулар са скалом градираним на рендгене. Према врсти модела градација иде од 0 до 200 милирендгена, 0 до 5 или од 0 до 100 рендгена. Зрачења које емитују медицински, научни и индустријски инструменти, или телевизори у боји тако могу да буду евидентирани.

● гласовне способности мужјака птице лира из Аустралије су изванредне. Она уме савршено да имитира крик буљине и аустралијског водомара, човечији глас, лапет крила папагаја, разне остале звуке, чак и звук сирене или аутомобилске трубе.

● Аустралијанац Рон Ренouф из Саутпорта постигао је 31. децембра 1955. године рекорд ударајући боксерску крушку 125 часова и 20 минута.

● барон Гисбергх од Ромберга из Вестфалије, у Немачкој, био је позван на ручак који се одржавао на трећем спрату једне зграде. Вест не би била уопште занимљива да се барон није на трећи спрат попео на свом коњу где је још и прескочио сто пун јела и пића не разбивши при томе ниједан тањир или чашу.

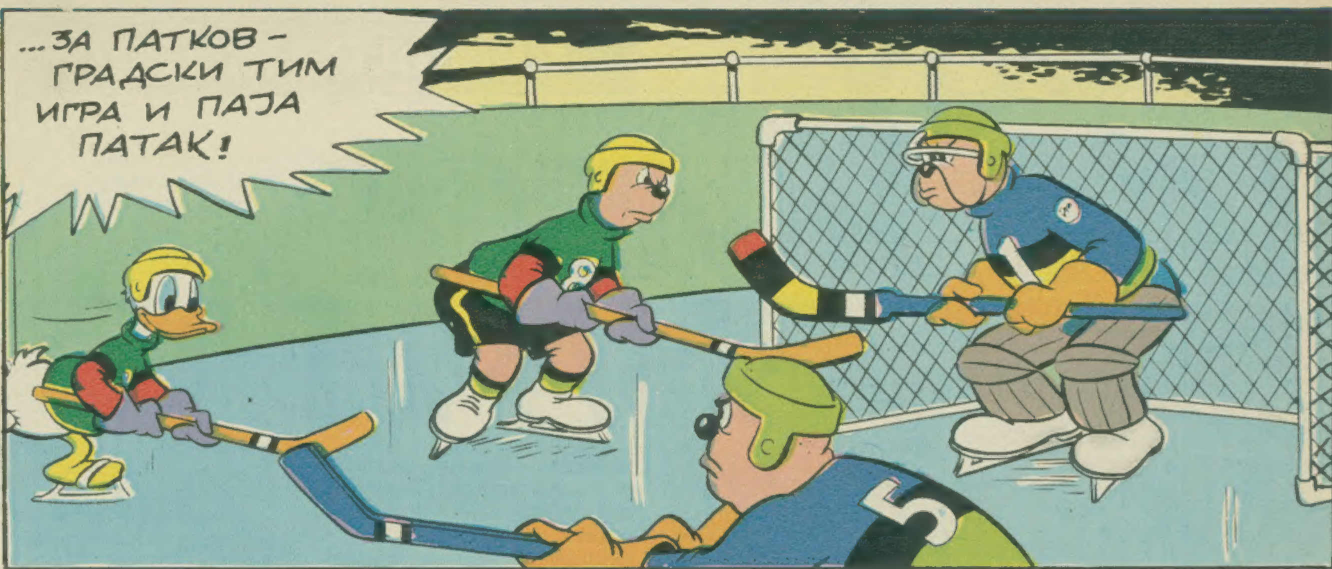
● совјетски историчари су утврдили: најдрагоценијим металом у старо време сматрано је гвожђе а не злато. Анализирајући, према писменим изворима, утицај на стару културу Средоземља, истраживачи наводе бројке 1 : 160 :1280 :6400. Овакав је управо био код старих Хетита однос коштања бакра, сребра, злата и гвожђа. Овако необичну, према нашим мерама, цену производа диктирала је веома оскудна сировинска база — метеорити. Али то је само делимично објашњење. Метеорите су тако високо ценили људи не само зато што су се они ретко налазили. Они су, за њих, у неку руку били посланици неба, свети дар богова!

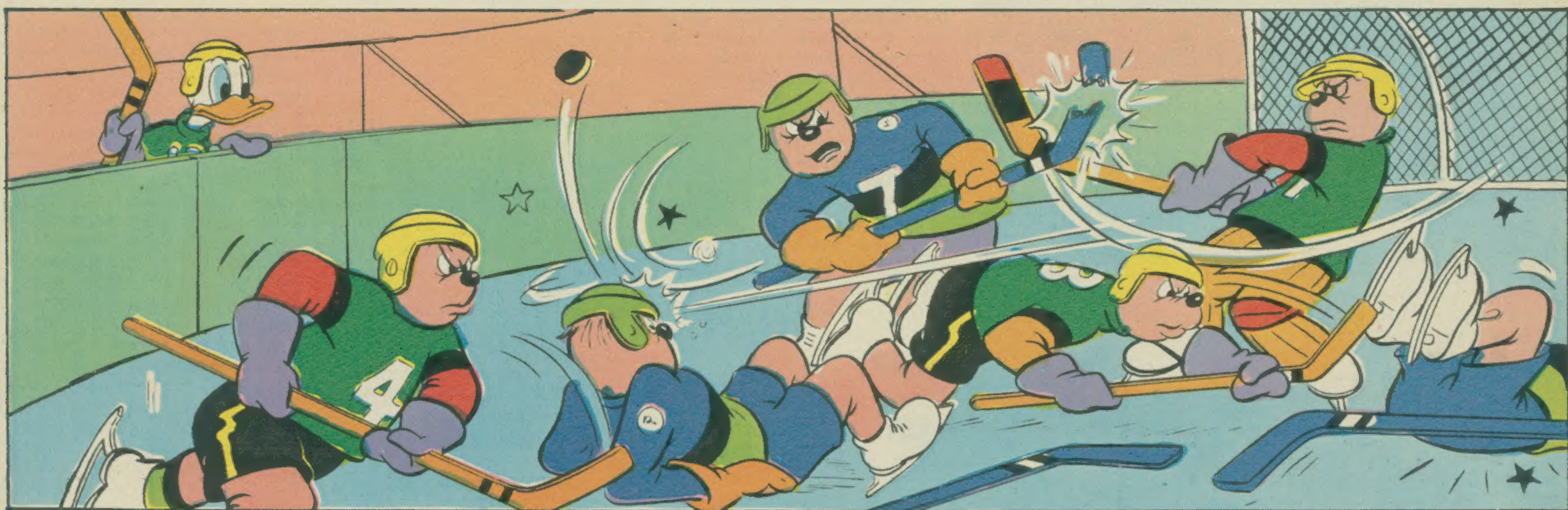

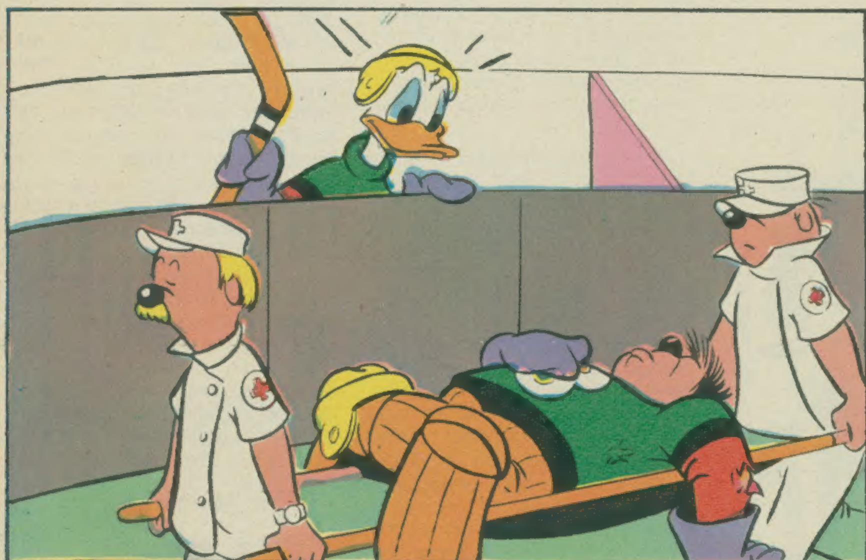
● жирафа је највиша од свих данашњих животиња и једна од четири најтеже. Одрастао мужјак може да буде висок и шест метара а тежак између тоне и тоне и по.

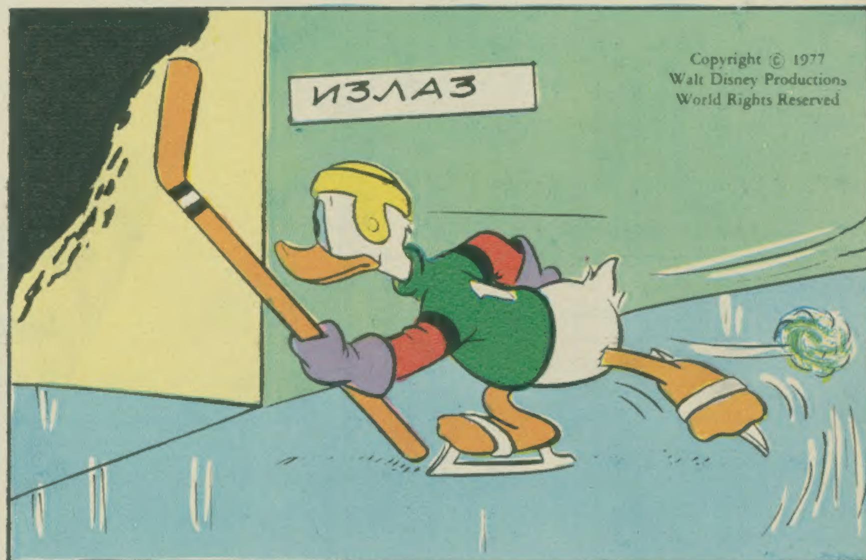
Walt Disney

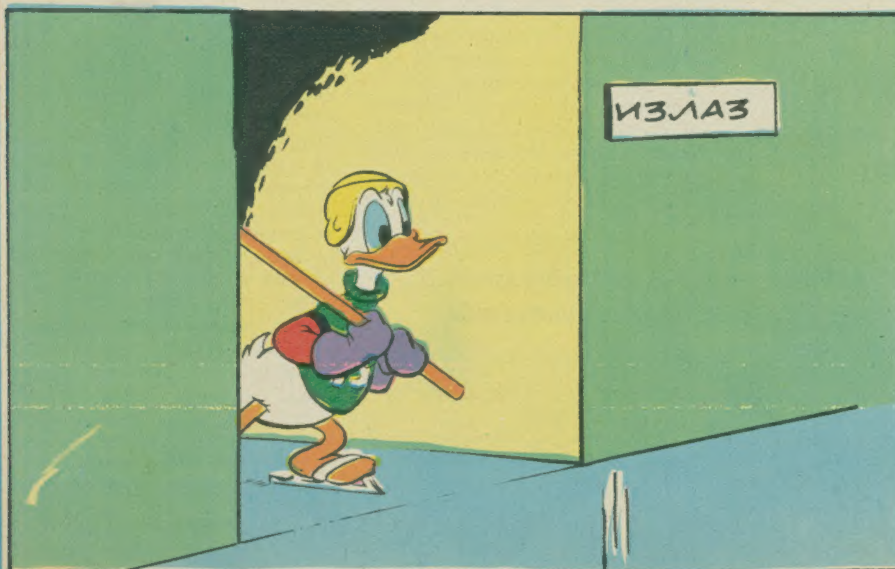
ПАЈА ПАТАК

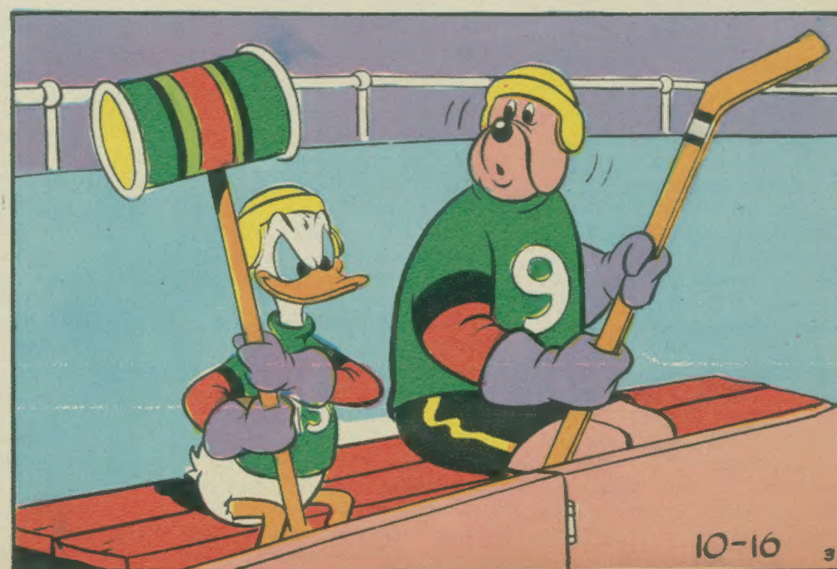

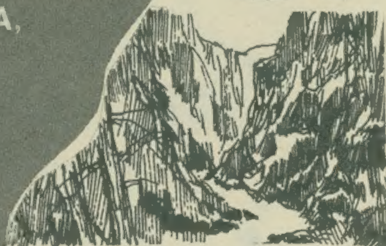

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

У ГРЧУ ШТО ЖИВОТ ЗНАЧИ

ЗАНЕМЕЛИ РАДНИЦИ ГЛЕДАЛИ СУ КА НЕБУ: НА 150 МЕТАРА ИЗНАД ДНА МРАТИЊСКОГ КАЊОНА, ДРЖЕЋИ СЕ О ЗАТЕГНУТО ЧЕЛИЧНО УЖЕ САМО ЗУБИМА И РУКУ ОПУШТЕНИХ НИЗ НЕПОКРЕТНО ТЕЛО, НЕМОЋНО ЈЕ ВИСИО ЊИХОВ ДРУГ МОНТЕР.

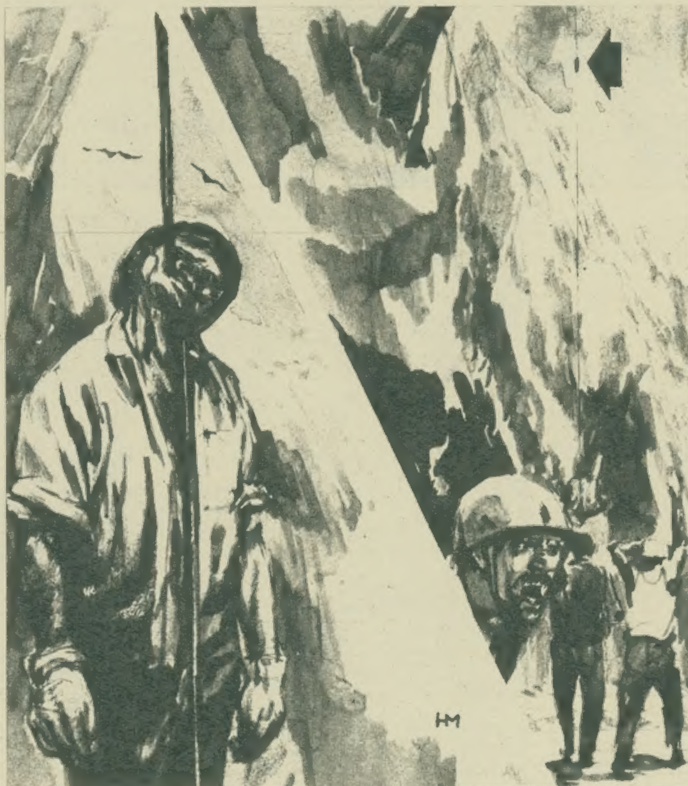
Крик је допро из висине и, одјекнувши међу стењем мратињског кањона, надјачао за тренутак буку тада највећег градилишта у Југославији.

На дну амбиса, у подножју циновске бране на Пиви, градитељи су прекинули посао и надносећи длан над очи погледали ка плавом јунском небу. У истом часу свима се грло стегло у болан грч. Стајали су неми, укочени и немоћни, погледа упртих у ситну тачку високо над њима.

Са 300 метара високе стене истурене над амбис спуштало се, право као струна, челично уже све до у том делу сувог дна кањона Пиве. На око 150 метара изнад каменитог корита реке, руку немоћно опуштених низ клонуло тело, беспомоћно је висио човек. За сајлу се држао само зубима.

Међу орловима

Први дан јуна 1975, најстрашнији дан у животу четрдесет једногодишњег монтера Сафета Веје, почео је чистим небом и уобичајеним шалама на путу од радничких барака у Мратињу до радилишта иако се сваки долазак лако могао претворити у последњи. Јер, Сафет Вејо, Томо Јовановић и други монтери радили су по потреби и данонођно на месту где пре њих није ступила људска нога и где се други не би ни усудили да се успну. Преко осам сати дневно они су бушилицама у живој стени вртели рупе, затим ту учвршћивали челичне клинове, а онда преко њих проводили дебеле каблове. На маленом простору, где честито не може стопало да се стави и где су пре њих царевали само орлови, монтери су, задивљујући снагом и спретношћу све своје другове доле дубоко у кањону, радили и по сунцу и по киши, и на студеним мратињским ветровима и снежним олујама.

До тако необичног радног места долазили су уском, неравном стазом с муком усеченом у литицу кањона. Међутим, до места где су радили водило је и 300 метара дугачко уже, једним крајем учвршћено на дну реке и кањона, а другим за истурену стену коте 680. Постављено је за сваки случај: обруши ли се камен на прилазну стазу или затреба ли брзо спуштање на дно амбиса, монтери би, одржавајући се само рукама, низ уже брзо силазили у суво корито Пиве, у безбедност.

Понекад су то чинили и без велике потребе; на крају смене, журећи на ручак и међу другове, увек насмејани и неуморни, ови чудесно снажни људи би се, чак и забаве ради, спуштали низ тих 300 језивих метара ужета. Неки су то чинили голоруки; полако, готово педаљ по педаљ, савлађивали би опаку висину, складним покретима, одважно. Неки су овај смеони подухват изводили у дебелим кожним рукавицама, али је то, и поред неких предности, било опасније. Глатка кожа се клизала низ затегнуто уже, чврсто свијена шака није могла добро да се приљуби уз њега као гола рука, и спуштање је због тог могло да буде кобно.

Сафет Вејо покушао је ипак да то уради у рукавицама.

Велика издаја руку

Око три сата по подне, кад је за тај дан планирани посао био завршен, Вејо се насмешио друговима:

— Ја ћу данас до Пиве попреко!

— Пази, земљаче, умoран си — забринуто га је погледао Томо Јовановић.

Нехајно одмахнувши руком, Сафет је пришао ивици стене, за тренутак зажмурио од блеска јунског поподнева, погледао у дубину испод себе и дохватио уже. Продрмао га је и оно је затреперило као жица на гитари. Други крај био је невидљив и губио се као паучина у амбису.

— Еј, частим пивом у мензи! — довикнуо је друговима и, чврсто обгрливши шакама сајлу, пустио да му се тело лагано заклати над дубином.

Почело је последње спуштање Веје Сафета низ уже у кањон укроћене Пиве.

Гледао је птице што се гнезде о шкриповима и хридинама сурих мратињских литица, опоре и оскудне бусенове планинског биља, бацао повремено поглед испод себе, тек толико да утврди докле је стигао. Опет је осећао радост, по ко зна који пут: нико боље од мене не упозна овај камен, мислио је.

Али, кад је дошао негде до пола пута, за тренутак је осетио немоћ у рукама. Увек се дотад, у истим приликама, те његове мишићаве руке лако носиле преко 80 килограма тешко тело. Сад се уплашио да га издају, да се први пут у животу окрећу против њега, у најтежим тренуцима.

Покушао је да мисли на ствари, бића и времена која су била далеко од њега: на другове, бивша радилишта, на хладно пиво.. Али, све се опет сводило на снажну и упорну мисао о породици у Бајиној Башти, о немоћи и издаји сопствених руку, о око 150 метара празног испод његовог тела.

Дотад неустрашив човек, Сафет Вејо сад се уплашио, али без панике. Још се спуштао, сад спорије и теже него пре, мерећи у мислима сваки сантиметар ужета и висине што су остајали иза њега.

А онда је, ненадано, из потаје, наишла несвестица. Осетио је и видео како се сав кањон изнад и испод њега полако окреће, плав јунски, осунчан дан се брзо мути, све постаје сиво, руке трну и коче се, отказују послушност, глава отежава, у слепоочницама се јавља гласан бат крви и немоћи.

Последњим напором свести на измаку, сећајући се прича, упута стручњака и лекара, раширио је вилице и као клештима стегао зубима сајлу. Несвест је била бржа од осећаја отужно горког окуса метала и рђе.

Мутно у очима насмејаним

Узбуна на радилишту била је муњевита. Задихани, устрептали, одроњавајући ногама стење у кањон, чланови спасилачке екипе хитали су прилазном стазом ка месту одакле је Вејо Сафет почео спуштање. Неколико тренутака гледали су га одозго; висио је мирно, у чудном положају, искривљеног врата и закренуте главе. Уже на месту где се за њега зубима држао није се видело и изгледало је као да човек лебди у кањонском усеку, „ни на небу, ни на земљи".

Полако, врло полако, пазећи на сваки милиметар сајле, почело је намотавање конопа. Бескрајни су за спасиоце били тих 150 метара до Веје Сафета. Стрепели су да грч у вилицама изненада не попусти и онда би били сведоци још једне од неколико тешких несрећа на градилишту мратињске бране. Нису га ни звали и све су радили тихо, готово без речи.

Након пола сата натчовечанске патње, игре нерава, страха и бола, мирно тело храброг монтера било је на неколико метара испод њих. Али, још нису смели да се радују.

И кад су најзад, грчевито као да спасавају сопствене животе, дохватили непокретно тело, видели су бледило на Сафетовим образима и мутан, безизражајан поглед у очима које су се увек смејале. Био је у дубокој несвести.

И никад возач службеног „ландровера" није брже јурио низ седамнаестак километара каменитог и опасног пута од градилишта у Мратињу до амбуланте у Плужинама. Иза њега је, у наручју својих другова и лекара, непокретно лежао монтер Сафет са комадом сајле међу вилицама. Другачије ни су могли: грч је био тако јак да су морали пресећи челично уже и заједно са настрадалим то парче од пола метра допремити у амбуланту.

Тек после неколико инјекција и након четири часа Вејо се освестио. Мутним погледом погледао је све присутне, будећи се из дубоког, нестварног сна. Од тада је то сасвим другачији човек, са ретким осмехом на лицу, али честим сећањем и великим поносом на бетонског џина што је зауставио Пиву.

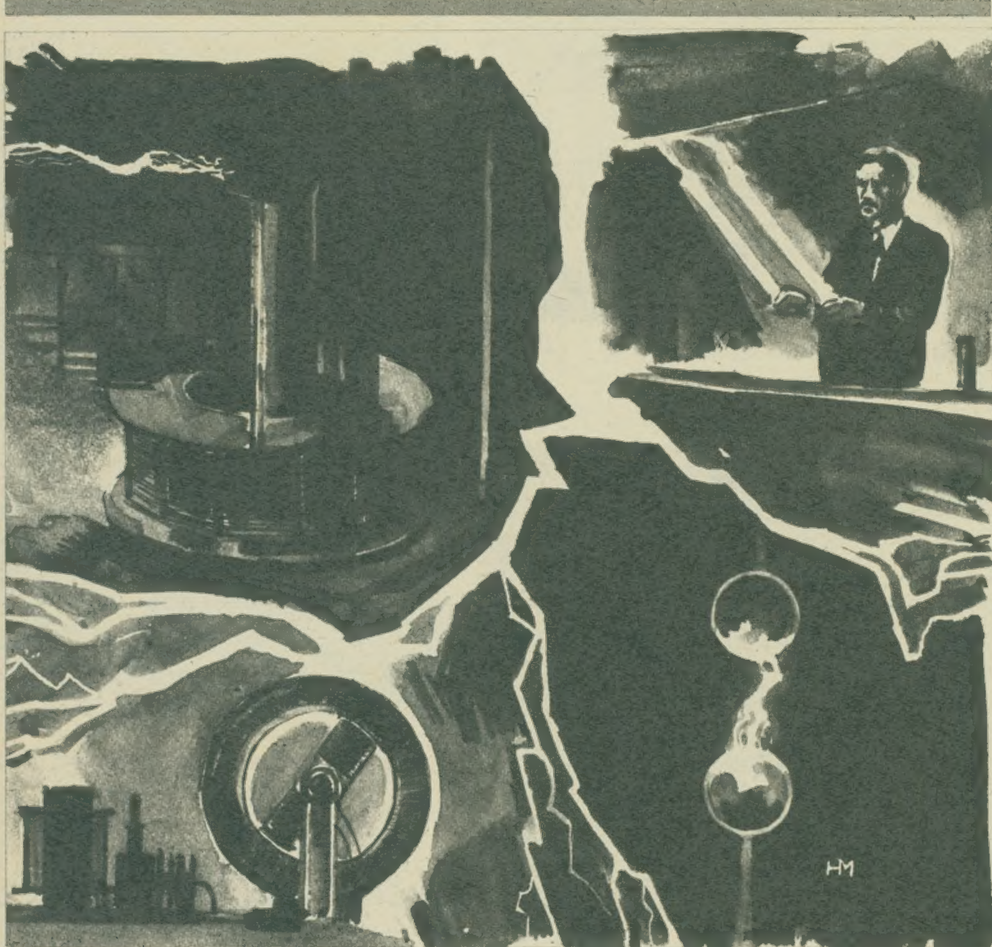
★★★

О доживљају Веје Сафета исто говоре и он сам и лекари.

— Читао сам, чуо од доктора и старијих монтера да се у тренутку великог страха, шока или нагле несвестице понекад у људском телу, нарочито у вилицама, јавља јак и дуготрајан грч — прича овај монтер. — **Осетивши брзу несвестицу, прострујала ми је кроз главу мисао да је једини спас ставити сајлу међу зубе. Сећам се само да су ме руке онда издале и учинило се да падам. Вероватно сам тада и крикнуо, не знам. Све остало је мутно, али језиво. Сад сам у пензији, више не могу да будем монтер. Да овог није било, још бих ја радо био у оној дивљини и пустоши...**

И. Лончар

ЗАШТО СЕ ФРАЊО КИЧИНБАЧИ МУЧИО РЕКОНСТРУКЦИЈОМ ТЕСЛИНИХ ПАТЕНАТА?

НИЈЕ БИЛО УЛУДО!

Поводом написа „Муке са Теслом", који је изишао у броју 1350, јавили су се неки наши читаоци. Питају: зашто је Фрањо Кичинбачи, наставник у школском центру „Руђер Бошковић" и стални сарадник Техничког музеја у Загребу, **морао** да конструише све битне патенте Николе Тесле када су они, ипак, могли да се пронађу у нашим музејима.

— У Музеју Николе Тесле, у Београду, налазе се готово сви апарати који су „играли" у ТВ серији о овом славном научнику, о којој сте писали. Последњи пут био сам у том Музеју пре шест година, али сам запамтио да тамо постоји уређај помоћу којег се демонстрира обртно магнетно поље, тако што се метално јаје, постављено у његову средину, усправља када се пусти струја. Ту сам такође видео и велики трансформатор из кога врцају варнице, па сијалице које светле у рукама посетиоца... Другу Фрањи Кичинбачију свакако треба честитати што је за релативно кратко време успео да направи све те уређаје, али је неко ипак требало да завири у Музеј Николе Тесле и тако овом конструктору уштеди толики труд — пише наш редован читалац Мирослав Ковачевић, из Земуна.

— Наравно, да сам био и у том музеју — каже Фрањо Кичинбачи. — Јер, пре него што сам почео да за телевизијску серију реконструишем битне патенте Николе Тесле, обишао сам готово све такве установе у којим сам претпоставио да ћу пронаћи неке његове изуме. Неке сам и пронашао, али они нису могли да „заиграју" у ТВ серији из више разлога. Један од њих је што сви ти апарати немају довољно велику снагу, а сем тога и много су мањих димензија од оригиналних Теслиних патената. Зато је било нужно поново их конструисати, да би по величини и снази одговарали онима који су се налазили у Теслиној лабораторији, у Колорадо Спрингсу. Тако, на пример, ни у једном музеју нисам успео да пронађем трансформатор који би производио струју напона од 3 милиона волти. Један такав апарат, који сам направио пре петнаестак година, налазио се у Техничком музеју у Загребу, али је имао напон од само — милион волти. А да би се ипак појавио у серији, морао сам да га појачам до 3 милиона волти, јер смо желели да на екрану све буде аутентично. У Музеју у Београду налази се метално јаје, али је оно било далеко мањих димензија од оног које је Тесла употребљавао приликом својих експеримената. Опет, да би серија била што убедљивија, морао сам и њега да конструишем. И тако редом...

Додуше, на екрану не би могло да се види да ли је трансформатор већих или мањих размера, као ни да ли је његов напон милион или три милиона волти, јер је све то веома лако постићи разним триковима. Али, јавио се још један проблем: управе музеја нерадо посуђују експонате (што је нормално), па су екипи ове серије постављени услови да се одређене сцене снимају у њиховим просторијама.

— То није било изводљиво — каже Фрањо Кичинбачи — јер се екипа свакодневно селила на друго место. А да се снимање читаве серије не би довело у питање, требало је — конструисати све те патенте.

Дакле ангажовањем Фрање Кичинбачија за ову серију екипа „Николе Тесле" сигурно није себи направила непотребан посао!

Б. Ј.

КАКО ЈЕДУ КИНЕЗИ

БРЗИ ШТАПИЋИ

ТО ШТО НАМ ВЕШТИНА БАРАТАЊА КИНЕСКИМ ШТАПИЋИМА ИЗГЛЕДА ИСУВИШЕ КОМПЛИКОВАНО, НЕШТО КАО ПОКУШАЈ ДА СУПУ ЈЕДЕМО ВИЉУШКОМ — ИПАК ЈЕ САМО ЗАБЛУДА.

Ако вам на сто доспе здела правог кинеског јела, а ви одлучите да је као и сваки Европљанин испразните европским прибором за јело — ножем, виљушком или кашиком, оно ће изгубити много од свог оријенталног укуса и дражи. Прави гурмани и љубитељи далекоисточних специјалитета рећи ће вам да је то исто као да јело нисте ни окусили.

Дакле, штапићи су обавезни.

Источњаци кажу, са њима је и брже. Незгодни штапићи у кинеском се зову **hwai-tze** што у преводу значи: мали брзи дечаци. Са мало стрпљења и вежбе и у нашим европским рукама „мали дечаци" могу постати брзи. Ево како:

Пре свега, ухватите штапић тако да лежи између палца и кажипрста, а да при том врхови ова два прста остану слободни. Крај који служи за захватање хране при том се ослања на трећи прст, близу јагодице.

Вежбајте прво мало на тај начин што ћете штапић чврсто стегнути истовременим притискањем палца и трећег прста. Ово је положај који штапић не мења ни у току јела.

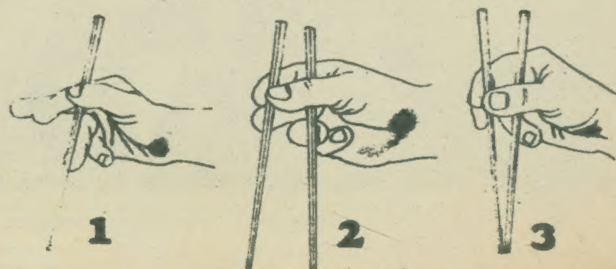
Када сте овим овладали, можете да пређете и на други штапић кога ћете придржавати врховима палца, кажипрста и средњег прста. Он је тај који ће обавити највећи део посла јер се његовим покретањем захвата храна. Покушајте сада да врхом овог покретног ударате у врх непокретног, првог, штапића.

Ако сте и ово савладали, све што још треба да урадите је да овим необичним прибором захватите делић хране и да га принесете устима. Ако вам се у току оброка положај штапића поремети, изравнаћете их тако што ћете њихове врхове ослонити на површину тањира.

Не много тешко и компликовано. Али чак ће вам и Кинези признати једно — мало теже иде када њима треба захватати пиринач. Баш због тога, када је на реду пиринач (а на реду је свакодневно), зделице у којима се налази ова, по штапиће незгодна, храна, Кинези приносе врло близу усана, а затим је њима једноставно убацују у уста.

А да се ипак не бисте обесхрабрили, чак и Кинези морају ипак прво да савладају ову вештину. Деца тако почињу служећи се посебним штапићима чији су врхови заоштрени. То им умногоме олакшава посао — уместо да захватају, они храну набадају. Али то је привилегија само оних најмлађих.

М. И.

Због своје незаинтересованости за послове оца, књиговесца, Камиј је често извлачио грдње и батине.

Куда год ишао, овај велики заљубљеник природе помно је упијао утиске. На једном путовању кроз Швајцарску пружила му се прилика да посматра величанствене алпске пејзаже.

Сликање пејзажа највише је привлачило уметника.

У прво време, иако су доспеле у парисни Салон, Коровe слике остајале су незапажене, јер је готово увек добијао најнеповољнији излагачки простор.

ПОЗНАТИ СЛИКАРИ

ЗАЉУ

Половином јула 1796. у породици париског књиговесца и једне кројачице родио се син Жан Батист Камиј. Млади Камиј Коро се у детињству није истицао неким посебним даром за било шта. Био је миран и озбиљан дечак и ученик у основној школи. Кад му је било десет година, добио је стипендију да студира у руанском лицеју. Далеко од Париза и породице осетљиви Камиј није био срећан и заостајао је у учењу. Вратио се у Париз не положивши испите и често извлачио грдњу, па и ћушке, од незадовољног оца због своје незаинтересованости за његов и друге послове. Запослили су га као продавца у некој текстилној радњи, али више је времена проводио буљећи у излоге са сликама и шетајући по Лувру него што је показивао узорке муштеријама

Отац и мајка Коро су озбиљно размишљали о свом сину. Закључили су да, када већ није способан за нешто друго, виде хоће ли бити користи од његове очите склоности на ничици. Мада су у то веома сумњали, решили су да му финансијски помогну. Млади Коро је био толино срећан да је данима лутао улицама и пољима с целокупном сликарском опремом под мишком, само упијајући утиске. Било му је суђено да у сликарству одигра улогу великог романтика заљубљеног у природу. Он ће сликарству вратити лиризам. У тој »побуни« није био сам. У Енглеској његови савременици Констебл и Бонингтон, а Русо, Мије и Добињи у Француској, такође су открили лепоту природе.

Године 1846. када је имао већ 50 година, слика »Поглед на шуме Фонтенбло« на Изложби године у Паризу Корон донела му је Крст Легије части. Тада је најзад његов отац био импресиониран и рекао је мајци: »Мислим да би Камију требало давати мало више новца«! Јер, сликар ни тада још

ЖАН БАТИСТ
КАМИЈ КОРО

Једна слика енглеског уметника Ричарда Бонингтона коју је Коро видео у некој продајној галерији извршила је снажан утицај на уметников стил.

БЉЕН У ВЕЧИТУ ЛЕПОТУ

као ни многа друга славна сликарска имена, није могао да живи од сликања.

У то време књижевник и критичар Теофил Готје пише речито о Короовим сликама, које су изражавале лепоту и чар света посматраног кроз блиставу маглу ране зоре. Та врста слика освојила је подједнако и публику и критику и остала омиљена још сто година. Невиђена популарност Короа почела је око 1867. године. Све што би Коро насликао налазило је купце. Нагло је постајао најбогатији сликар свога времена.

Короу је било 74 године када је рат 1870. достигао врхунац, али је он одбио да напусти Париз. Иако у позним годинама, возио је амбулантна кола, помагао у болницама и свугде где је могао. Постоје многе приче о његовој племенитости и бризи за ближње, као, на пример, за свог остарелог и ослепелог колегу Оноре Домијеа.

Када је умро у фебруару 1875, Коро је за собом оставио споменик од хиљаде слика, које су већ биле разасуте широм света.

За Короа су честа инспирација биле и балерине.

Короова слика »Девојке са бисером« која се налази у Лувру и данас привлачи посетиоце музеја.

ПЕСНИК ЈЕ НЕСТАО!

Година 1941. затекла ме је као гимназијалца у Београду. У то време заједно са старијим братом Милетом становао сам у мрачном и тескобном собичку у Шуматовачкој улици. Ту смо, наравно илегално, још од 1938. године одржавали састанке СКОЈ-а. Тим састанцима присуствовао сам и ја, додуше ретко. Чешће сам, будући да сам био најмлађи, чувао у ходнику стражу. Да ме другови не схватају олако, као што сам мислио, и да рачунају и на мене, схватио сам кад је једног дана од комитета стигло наређење да се с Милетом вратим у наше родно село Шешин на Космају где је требало да организујемо прихватање група које су из Београда одлазиле у партизане.

У целој тој ствари моја улога била је прилично скромна: сводила се углавном на то да се бринем о придошлицама све док их Милета не пребаци до неког одреда. Ја сам тада имао само 14 година и чинило ми се да је мој задатак од непроцењивог значаја. Није шала бринути о толиким људима, мислио сам ја, и сваки пут кад би ми то пало на памет поносно бих се испрсио. Наравно, уз пут сам се правио и помало важан и то нисам крио, напротив. Али, ускоро се догодило нешто што ме је из вртоглавих висина у које сам се био уздигао, спустило на земљу.

ПРИЛИКА ДА СЕ ИСТАКНЕМ

Једног дана на Космај је стигла група у којој су се налазили друг Михајло Швабић, песник Митар Попара, човек кога су звали Трамвајац, па неки шустер чијег се имена не сећам и још неколицина другова. Од оружја, имали су само два пиштоља. Што се мене тиче, ја сам био боље наоружан: имао сам пиштољ и пушку. У очекивању везе с одредом, дане смо проводили у шумици надомак села.

Како је време одмицало, а Милете и везе никако није било, другови су све више били нестрпљиви па су ме замолили да им организујем једну акцију. Међутим, одмах је искрсао проблем: како извести акцију кад смо имали само три пиштоља и једну пушку?

И ту сам ја, скојевац с терена, дошао до изражаја. Пошто сам добро познавао прилике и људе у мом и околним селима, био сам сигуран да се у свакој кући може пронаћи још по који пиштољ, пушка или бомба иако су сви, када смо прикупљали оружје за одред, дали понешто. А како сам и ја био међу онима који су сакупљали оружје, а мештани ме добро познавали, сматрао сам да ће цела ствар пасти у воду ако се појавим.

— Да вас одведем у сумрак до куће једног од сарадника, — предложио сам друговима. — Ви уђите, затражите вечеру, реците ко сте и на крају замолите да вам дају нешто оружја. Ја ћу вас чекати крај капије, боље је да ме не виде. Другови су се сложили са мном.

Почело је да се смркава кад смо се примакли кући на крају засеока. Тројица другова ушла су у двориште, а крај капије смо остали ја и песник, који се, пошто је био кратковид, врло тешко кретао у мраку.

Скривен крај ограде, ништа нисам могао да видим, али сам зато сасвим јасно чуо.

— Домаћине, отвори! — рекао је неко, чини ми се да је то био Трамвајац.

Из куће се чуо женски глас:

— Ко је?

— Отвори, док неко не наиђе! — одговорио је Трамвајац и даље не објашњавајући ко је.

— Нећу да отворим, кажи ко си! — повикала је сад већ очигледно уплашена жена.

ПУШКОМ НА ЛОПОВЕ

У том натезању да ли ће жена да отвори или неће, на вратима комшијске куће појавио се њен муж и видећи тројицу непознатих, људи наоружаних пушком, брже-боље вратио се унутра и неколико тренутака касније поново појавио, али овог пута наоружан. Настала је пуцњава и бесомучна јурњава по дворишту. Срећом, мрак је већ пао, па нико није био рањен.

Чим је одјекнуо први пуцањ, песник се бацио на земљу и покрио главу рукама. При следећем, већ је нестао у жбуњу. Ја, потпуно збуњен, никако нисам могао да схватим шта се дешава и због чега је проверени сарадник отворио ватру на другове.

У чему је ствар сазнао сам тек касније од Милете. Тог дана су, наводно, у кућу једног од богатијих сељака упали лопови, везали га и натерали да каже где држи дукате. О овој пљачки сазнало је цело село па су сви постали неповерљиви према незнанцима. Тако се догодило да је наш сарадник посумњао у тројицу другова да су лопови и отворио ватру на њих.

НИСМО ВИШЕ БРАЋА!

Када смо се неколико часова касније окупили у шумарку где смо логоровали, међу нама није било песника. Није га било ни кад је пред зору стигао Милета. Сазнавши шта се догодило, позвао ме је на страну:

— Циго, сад не разговарам с тобом као брат с братом већ као друг с другом. Ово што си самоиницијативно направио не може тек тако да прође. Ја ћу о томе да обавестим комитет. Шта ће с тобом бити, не знам. Вероватно ћеш доспети на суд, можда ће те и стрељати. А сад пошто си изгубио човека, иди, тражи га и не појављуј ми се на очи док га не пронађеш!

Сав мој понос је спласнуо. И сам сам био свестан какву сам глупост направио. Без поговора, кренуо сам да тражим песника Попару. Али, њега нигде није било. Као да је у земљу пропао. Четири-пет дана лутао сам Космајем и за то време завирио у сваки грм. Узалуд. Од песника ни трага ни гласа. На крају сам одустао.

Тек много касније сазнао сам да је Попара преноћио код неког сељака и касније остао да ради код њега. Године 1943. вратио се у Београд, уверен да се немачка полиција више не интересује за њега. Али, погрешио је. Убрзо је ухваћен и стрељан на Бањици.

Што се мене тиче, ја сам био позван на одговорност и „добро изрибан". Никада више нисам на своју руку одлучивао да изведем неку акцију. Ова поука била ми је више него довољна.

★ ★ ★

Овај доживљај из првих ратних дана испричао нам је познати београдски новинар Александар-Цига Виторовић.

О. Вукадиновић

НЕВЕРОВАТНА АГАТЕЛА

Као свака осмогодишња девојчица и мала Сицилијанка Агатела Марвуља воли да се игра, а омиљена забава јој је овај љуљајући коњић. Међутим, Агатела није „обично" дете: она је — чудо. Скренула је на себе пажњу спортске јавности у марту ове године када је оборила пет државних рекорда у пливању на 200 и 400 м мешовито и на 100, 400 и 800 м слободним стилом. Све то у првим наступима!

Овог августа Агатела је учинила још већи подвиг: препливала је Месински мореуз у запањујућем времену од 41 минут, 57 секунди и 16 стотинки и тада су је многи назвали феноменом италијанског пливања. Када је изишла из мора, на калабријску страну, Агатела се није нимало збунила нашавши се у гомили новинара, фото-репортера и радозналаца. Јасним гласићем је рекла:

— Мало сам уморна, али сам баш уживала!

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

МИ СМО ДАНАС ТВОРЦИ ИСТО-РИЈЕ!

ПРИПРЕМИТЕ СЕ ЗА ОДБРОЈАВА-ЊЕ – 10... 9... 8... 7... 6...

...5... 4... 3... 2... 1

НУЛА

ФИЈУУУУУУУ!

АУУ!

БРЕ! САД ВИШЕ ЧАК НЕ МОГУ НИ ДА ГА ВИДИМ!

ЈА МОГУ!

9-4

DIK BROWNE

АВАНТУРЕ ЈЕДНЕ СЛАВНЕ РИЗНИЦЕ

Царска круна међу усољеним харингама

ПРАВО ЈЕ ЧУДО ДА »БЛАГО СВЕТОГ РИМСКОГ ЦАРСТВА«, КОЈЕ СЕ ДАНАС НАЛАЗИ У РИЗНИЦИ БЕЧКОГ ХОФБУРГА, НИЈЕ У СВОЈОЈ БУРНОЈ ИСТОРИЈИ ПОСТАЛО ЈЕДНО ОД ЛЕГЕНДАРНИХ »ИЗГУБЉЕНИХ БЛАГА«.

Мало који посетилац ве селог Беча, толико препотентно поносног на краљевску и царску про шлост, пропусти да посети цесарски Хофбург и задиви се заиста непроцењивом и уметнички савршеном „Бла гу Светог Римског Царства"

Посетиоцу пред добро обезбеђеним витринама које чувају будне очи дискретних стражара не пада ни на крај памети да је то сил но богатство неко време било „сакривено благо" и да је, пролазећи кроз бурне перипетије, врло лако могло заувек такво остати и постати легенда у коју после неколико стотина година нико озбиљан не би више веровао.

Посетилац би се грдно зачудио да му љубазни чувар у ливреји исприча како је царска круна Карла Великог пропутовала пола Европе у друштву смрдљивих усољених харинги којима је његово императорско краљевско и царско величанство хранило неписмене вој нике задужене да бране наслеђе Светог Римског Царства.

Све то не квари ни најмање складну лепоту блага из Хофбурга које се службено зове „Благо Светог Римског Царства".

ФРАНЦИ СУ ОПЉАЧКАЛИ АВАРЕ

Карло Велики, оснивач Западног Римског Царства, водио је пуних пет година, од 791. до 796, тешки рат против хунских наследника Авара с којима су и наши далеки преци дошли у нову постојбину.

Аварски кан утврдио се у Панонији, у чувеном Рингу који је бранило девет дебелих бедема.

Карлов син Пипин Мали је опколио Ринг и после дуготрајне опсаде и безбројних крвавих јуриша најзад га освојио. У цитадели су франачки ратници нашли непроцењиво благо које су Авари сакупили у својим пљачкашким походима.

Пипин Мали је то силно благо натоварио на воловска кола која су у дугој колони превалила више од хиљаду километара до Аквисгране.

Колико су злата Франци нашли у Рингу не зна се тачно, али судећи по бујном процвату златарске уметности која је створила изванредна ремек-дела каролиншке епохе, може се закључити да се радило о многим тонама драгоценог жутог метала.

После победе над Аварима франачки златари израдили су изванредну царску круну за Карла Великог, царски скиптар, мач светог Маурицијуса, глобус који сведочи о изванредној умет ничкој вештини и фантазији и безброј других наkита којима нема премца.

Кроз векове је „Благо Светог Римског Царства" бивало све богатије. Све док га нису угрозила турска освајања, није му претила никаква опасност. Лежало је у будимпештанским ризницама и, захваљујући царској великодушности, верни поданици могли су сваке године после великог петка да му се диве пуних петнаест дана, јер је у то време било изложено на јавном месту.

РЕМЕК-ДЕЛО ДВОЈИЦЕ ЗЛАТАРА

У 14. веку Турци су покорили Балкан и пошли на север и северозапад у освајање Западне Европе.

Кад је Сулејман Величанствени кренуо кроз Угарску, император Светог Рим ског Царства Зигмунд је на дан св. Михајла 1423. године специјалним декретом наредио да се из „извесних разлога" благо пребаци у тврди и сигурни град Нирнберг да би „благо и свети предмети заувек стајали на располагању римским краљевима и императорима и сваке године могли бити јав но изложени по петнаест дана после великог петка".

Зигмунд се није плашио само турске агресије, него и многих народа и покорених држава и државица које су желеле да се ослободе тешког туторства и централне власти.

Краљ Зигмунд се плашио и тога да би силно државно благо могло изазвати нежељене апетите великаша у земљама кроз које је требало да пропутује до Нирнберга. Зато је предузео тајну операцију пребацивања која данас може изгледати и необична и неозбиљна.

Поверљиви дворски људи и специјалне војне јединице споковале су свете предмете у бурад за усољене ха ринге. Бурад су затим натоварена на запреге и, као војничка комора, кренула су на дуг пут према Нирнбергу.

Не зна се колико су драгоцена бурад путовала, али се зна да су из Будимпеште кренула почетком октобра 1423. године, а да у Нирнберг нису стигла пре краја марта следеће године. Сем неколико поверљивих официра, нико из те коморцијске колоне није знао шта бурад садрже.

Док се комора труцкала лошим европским путевима, у Нирнбергу су два чувена мајстора златара даноноћно израђивала касу која ће бити достојна да прими јед но од највреднијих и најлепших блага Старог света.

Мајстори Петер Рацко и Ханс Шлицер су од чврстих сребрних трака радили касу која је у историју уметности ушла као једно од најдрагоценијих и најлепших дела златарске вештине, јединствено у свету.

КРАЈ ДУГОГ ПУТОВАЊА

Више од три столећа је „Благо Светог Римског Царства" безбедно почивало у скупоценом трезору у Нирнбергу. Сваке године по петнаест дана могли су понизни поданици да уживају посматрајући га.

Поткрај 18. века благу је опет запретила опасност. Овог пута са запада, од револуционарних трупа које је предводио Жан Батист Журден, будући славни мар шал Наполеона Бонапарте.

Кад је револуционарни генерал победнички умар-

МИНИ-КВИЗ

1. Знате ли за коју је улогу амерички глумац и певач Френк Синатра добио „Оскара"?
2. Која је постојбина кондора?
3. Шта су Конавли?
4. Балистика је:
5. Ко су били брибирски кнезови?

ОДГОВОРИ:

1) Френк Синатра добио је „Оскара" за улогу у филму „Одавде до вечности"; 2) Кондор (Sarcorhamphus gryhus) је једна од највећих птица грабљивица; достиже дужину од преко једног метра; врат и глава голи; храни се претежно лешинама; живи у јужноамеричким Андима; 3) Конавли или Конавље су карсно поље и предео у јужној Далмацији, СР Хрватска, између Цавтата и Суторине, југоисточно од Дубровника. Главно насеље је Груда; 4) Балистика је наука о кретању бачених тела кроз ваздух; наука о гађању; 5) Брибирски кнезови су средњовековни хрватски феудалци из племена Шубића. Име су добили по старој хрватској жупи Брибиру, која се први пут спомиње око средине десетог века.

ширао у Нирнберг, први му је посао био да отвори сребрни трезор мајстора Петера Рацка и Ханса Шлицера. Тог часа распршили су се његови снови о тријумфалном повратку у Париз.

Сребрна каса је била празна.

Док је генерал Журден немоћно беснео, „Благо Светог Римског Царства" је опет путовало, у ствари бежало, овог пута на исток. Прво је стигло у „златни град" Праг, а затим кренуло на југ до Беча.

Бечки двор је обећао да ће све то фантастично богатство вратити у Нирнберг „чим се ситуација у Светом Римском Царству буде средила".

Ситуација се није средила. Августа 1806. године Европом су дунули нови ветрови и развејали Свето Римско Царство.

Хабзбурговци који су постали наследници империјалног достојанства, али на скученој територији Аустро-Угарске Монархије ни су ни помишљали да благо врате у Нирнберг. Тако се Свето Римско Царство смањило, а његово благо се ујединило с благом династије Хабзбург.

Учени каноник Франц Бок је по наређењу младог Франца Јозефа 1863. године направио илустровани каталог блага који је дворска штампарија тако мајсторски одштампала да је данас једно од најсавршенијих типографских ремек-дела у свету.

„Благу Светог Римског Царства" је било суђено да још једном крене на авантуристички пут. Само што сада није бежало пред евентуалним отмичарима. Овог пута су га отмичари стварно односили, отмичари једног сулудог молера који је постао свенемачки „фирер". По наређењу Адолфа Хитлера благо из Хофбурга је враћено у Нирнберг и поново закључано у чувени сребрни ковчег двојице нирнбершких златара.

После другог светског рата савезници су још једном преселили благо. Вратили су га у Беч, у Хофбург, у витрине где га и данас може видети и дивити му се сваки радозналац који има новца да плати улазницу.

А. Р.

ПРСТИ ОПТУЖУЈУ

ЖЕЛЕЋИ ДА ДОСКОЧИ ПОЛИЦИЈИ, ПРЕВЕЈАНИ ГАНГСТЕР РОБЕРТ ЏЕМС ПИТС ОДЛУЧИО ЈЕ ДА СЕ ПОДВРГНЕ ВЕОМА БОЛНОЈ ОПЕРАЦИЈИ »БРИСАЊА« ЛИНИЈА СА ЈАГОДИЦА СВОЈИХ ПРСТИЈУ.

Сваки искусан полицајац, па чак и почетник, зна да клупче истраге почиње да се одмотава оног тренутка кад се на месту догађаја пронађе и најмањи траг, па била то и влас косе. Уколико је провалник био довољно непажљив да за собом остави отиске прстију, сматра се, не без разлога, да је пола већ обављено. Када ће се хапшење извршити, постаје тада само питање времена. То време добро знају и криминалци. Многи од њих провели су доста времена у размишљању како да отклоне „издајничке" линије са јагодица својих прстију. Једном од њих, Американцу Роберту Џемсу Питсу, то је и пошло за руком.

Са платног списка гангстера

За време издржавања казне у Алкатразу, једном од најпознатијих америчких затвора, Питс се спријатељио са неким Лудвигом Шмитом. Од њега није имао богзна шта да научи, али је добио важно обавештење. Наиме, Шмит му је дао адресу хирурга који се налазио на платном списку удружења гангстера и био спреман да се за пристојну награду лати и компликованијих хируршких захвата.

Недељу дана по изласку из затвора Питс се упутио на адресу коју му је Шмит дао. Договор је брзо склопљен јер лекар није могао да одоли угодном шушкању зелених новчаница. Већ сутрадан почеле су припреме за операцију којом је требало да се отклоне линије са врхова Питсових прстију.

Дуга и веома болна операција састојала се у скидању јагодица прстију леве руке и њиховом уметању у рез начињен на десној страни Питсових груди. После три недеље дошло је до новог захвата којим су јагодице враћене на своје место. На највеће Питсово задовољство, њихова површина била је потпуно глатка. Исто је поновљено и са прстима десне руке.

Само девет недеља касније Питс је са потпуно зацељеним прстима отпуштен са клинике. Почињало је, бар тако је он веровао, ново поглавље његове злочиначке каријере. Али, зла коб као да се наднела над овог превејаног криминалца.

Најобележенији човек Америке

Као учесник у саобраћајном удесу на улицама једног тексашког градића, Питс је ради провере идентитета приведен у полицијску станицу. Уобичајена процедура захтевала је, поред осталог, и узимање отисака прстију, а њих на највеће запрепашћење присутних полицајаца није било.

Подстакнут професионалном сумњичавошћу, шеф детектива је одмах о овом необичном случају известио ФБИ. Његов извештај стигао је чак и до тадашњег директора ФБИ-а Едгара Хувера и његовог заменика Џона Бароуза који је наредио да се Питс одмах спроведе у Вашингтон. Чим га је угледао, Бароузу се учинио познат. Прелиставање архиве и упоређивање фотографија показало је да се ради о превејаном криминалцу, старом знанцу полиције. Тако је најзад решена тајна необичних мрља које су могле да се уоче чак и голим оком у серији провала учињених у низу градова од источне до западне обале Америке. Оно што је истражним судијама изгледало као мрље начињене рукавицама провалника, били су заправо отисци Питсових прстију.

„Довитљиви" криминалац спроведен је у затвор и убрзо изведен пред суд. Недостатак отисака прстију, за који је Питс сматрао да ће га учинити неухватљивим, био је заправо највећи доказ о његовој кривици, јер, како је у својој завршној беседи рекао судија, он га је учинио „најобележенијим човеком Америке".

О. В.

ШРАФНО

На челу хорде јахао је по суровости чувени војсковођа Атила — „Бич божји", решен да пали и убија, јер Римљанин Аеције одбио је да плати данак који је његов претходник Теодосије обећао.

Непрегледна хорда Хуна на коњима грабила је ка узвишењу недалеко од галског града Орлеана. Испод њих се простирала долина Лоаре, а у даљини, где се ток реке готово губио из видокруга, белеле су се градске зидине.

КРАЈ

ВОЈСКОВОЂИН СТРАХ

Око 200. године пре н. е. номадски народ Хуни, вероватно турско-татарског порекла, основали су у Монголији и Туркестану снажну државу и почели да нападају Кину. Међутим, Кинези су их успешно одбијали од својих граница и они се окрећу према Западу. Под вођством кана Баламира Хуни су 375. године стигли у Европу и освојили читаву Панонију. Године 443. на хунски престо дошао је Атила, заједно са својим братом Бледом. „Бич божји", најпознатији војсковођа међу варварским племенима у доба велике сеобе народа, коју су продори Хуна знатно убрзали, . Атила образовао је моћну државу са средиштем у Панонској низији. Одатле су кретали у походе на Балканско полуострво, Италију и Галију, сејући страх и остављајући за собом пустош.

Јачајући све више, Хуни су представљали праву опасност за римску државу, па је Теодосије II пристао да им плаћа данак. После Теодосијеве смрти, Аеције, његов наследник, оштро се супростставио Хунима и 451. године дошло је до одлучујуће битке на Каталунском пољу, у долини Лоаре.

Хуни су незадрживо ујахали у град палећи и убијајући све што им се нашло на путу. Градска посада није могла да се одупре побеснелој хорди Атилиних људи. За непуних пола часа били су посечени мачевима или прободени копљима и стрелама.

Одједном, у град је упала с једне стране римска, а с друге визиготска коњица. Хуни су некако консолидовали растурене редове и пробили се напоље из града, где их је очекивала велика битка.

У почетку су пружали снажан отпор. Хунски ратници, ненавикли на повлачење, наносили су тешке губитке Римљанима. Не водећи рачуна ни о каквој стратегији, безглаво су срљали на знатно бројнијег непријатеља. У једном тренутку Атила је око себе видео своје мртве ратнике и, ваљда први пут у животу, уплашио се. Наредио је повлачење.

АТИЛИН ЛОГОР

Атила је овај пораз тешко примио и, осрамоћен, са остатком војске, безглаво је напустио бојно поље. Већ следећег дана, заслепљен безграничном жељом за осветом, кренуо је у нови напад. Међутим, после пораза од претходног дана, то више није била она иста, несавладива хунска војска.

Први напад Хуна Римљани су лако одбили, а затим их опколили код једног насипа који се и данас зове Атилин логор. Код тога насипа Хуни су пружили последњи јачи отпор и ту су били десетковани. Једна од најкрвавијих битака у историји била је завршена, а на бојном пољу остало је преко 160 000 погинулих!

Атила је успео да се сакрије у земљаном насипу, где је сачекао ноћ, а затим побегао са шачицом преживелих Хуна. Од тада су Хуни све више били безначајна група варвара која се по влачила без престанка и живела од пљачке.

Године 453. Атилу је убио један од његових људи.

М. Ј.

Атила је више волео варварску дипломатију него битке и тортура је била његов омиљени метод.

„БИЧА БОЖЈЕГ„

ЗАБАВНИКОВ
КВИЗ
СПОРТСКИ

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

НАШ СПОРТ 1977.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ПОБЕДНИЦИ *и* ПРВАЦИ

И првенство и Куп у нашој кошарци 1977. године освојила је:

2 а) **ЦРВЕНА ЗВЕЗДА**
б) **ЈУГОПЛАСТИКА**
ц) **ЦИБОНА**

На светском првенству у стоном тенису одржаном прошле године у Бирмингему Љубо Стипанчић – Шурбек освојио је:

1 а) **БРОНЗАНУ МЕДАЉУ**
б) **СРЕБРНУ МЕДАЉУ**
ц) **ЗЛАТНУ МЕДАЉУ**

Прошлогодишњи првак Југославије у ватерполу је:

3 а) **КОТОР**
б) **ЈУГ**
ц) **ПАРТИЗАН**

Члан репрезентације Европе у атлетици на такмичењу које је прошле године одржано у Диселдорфу био је:

4 а) **ЈОШКО АЛЕБИЋ**
б) **МИЛОВАН САВИЋ**
ц) **ДАНИЈЕЛ ТЕМИМ**

Првак Југославије у боксу за 1977 годину је:

5 а) **РАДНИЧКИ (БЕОГРАД)**
б) **РАДНИЧКИ (ПРИШТИНА)**
ц) **РАДНИЧКИ (НИШ)**

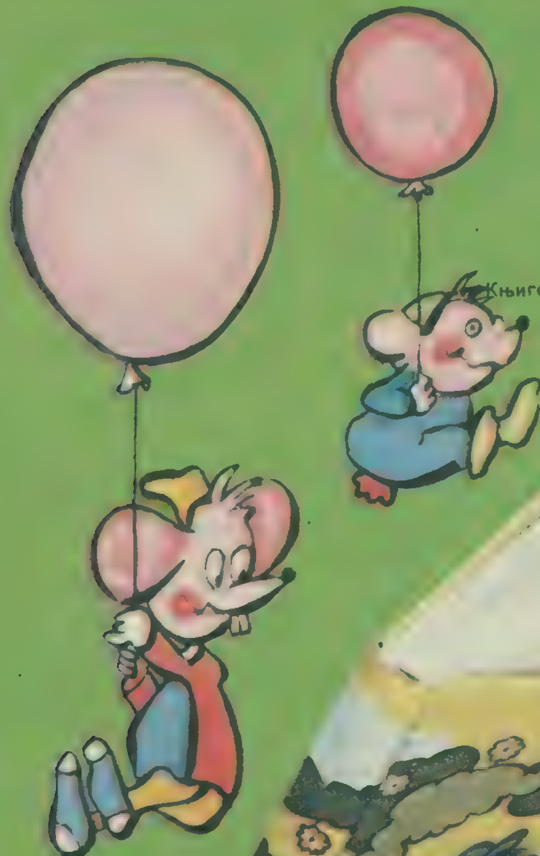
Најбољи југословенски бициклиста на трци у Француској „Тур д л'авенир (тринаести у генералном пласману) био је:

6 а) **МИОДРАГ МАРИНКОВИЋ**
б) **ИВАН БОБОВЧАН**
ц) **БОЈАН РОПРЕТ**

АКО НИСТЕ СИГУРНИ ДА СТЕ ТАЧНО ОДГОВОРИЛИ НА СВА ПИТАЊА, ПОТРАЖИТЕ РЕШЕЊЕ НА 35. СТРАНИ

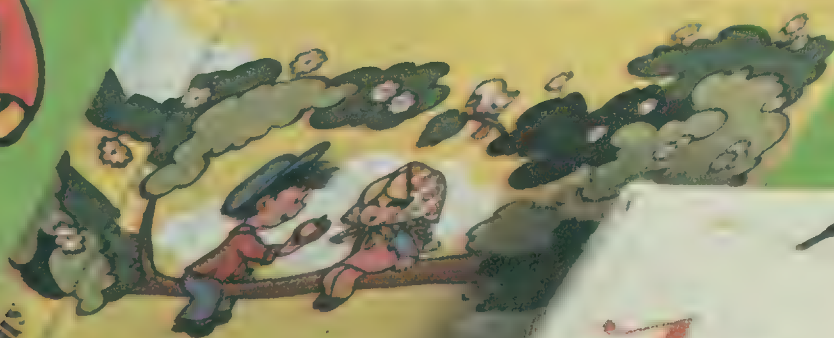
два бисера

ЛАФОНТЕН ОПЕТ СА ВАШИМ НАЈМИЛИЈИМА

Књигу ЛАФОНТЕНОВЕ БАСНЕ читале су и читају све генерације и памте оно што је најлепше, најпоетичније и најхуманије. Изванредне илустрације у боји употпуњују слику о времену и друштву у којем је Лафонтен живео. Свака басна критикује и поучава. Реч и слика складно се допуњују и дуго памте. Књига је штампана ћирилицом, луксузно је опремљена у првокласној вишебојној техници, с пластифицираним корицама, великог формата, 140 страна, са више од 100 илустрација у боји.

Цена књиге 100.— динара

РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ

КЊИГА ЗА ДЕЦУ ОД ЧИКА-ЈОВЕ ЗМАЈА

Књига РИЗНИЦА ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ представља избор најлепших песама несумњиво најомиљенијег и најпопуларнијег дечјег песника Јована Јовановића Змаја. У песмама чика-Јове генерације дечака и девојчица налазиле су свој свет, јер је више него иједан наш песник умео да им се приближи и с очинском нежношћу учи љубави према свему што је добро и лепо.

Песме је одабрала Мира Алечковић.

Књига је великог формата, са више од 120 песама које су маштовито илустроване. Први пут су песме познатог чика-Јове илустроване и одштампане у вишебојној техници што их чини још привлачнијим. Књига је штампана ћирилицом у тврдом повезу, с пластифицираним корицама у боји.

Цена књиге 120.— динара.

Купци из Београда могу подићи књиге сваког радног дана до 15 часова у предузећу „Вук Караџић", Краљевића Марка 9.

Издавачко предузеће „Вук Караџић", Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем:

1. ЛАФОНТЕНОВЕ БАСНЕ по цени од 100.— динара 2. РИЗНИЦУ ПЕСАМА ЗА ДЕЦУ по цени од 120.— динара.

Одговарајући износ од ______ дин. исплатићу:

а) за готово — са попустом од 10% плаћање поштару приликом пријема књига

б) на отплату — у две месечне рате по 110.— динара и то редовно почев од ______ 1977. године,

по пријему књига, рачуна и уплатница.

У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду.

(Непотребно прецртати)

Презиме, очево име и име ______

Занимање ______

Поштански број и место ______

Адреса стана ______

Назив и адреса радне организације ______

Овера о запослењу за купце на отплату

Бр. л. карте ______ Купац ______

издате од СУП-а ______

Пензионери уместо овере приложу одрезак претпоследњег чека од пензије

ФАБРИКА ЧУДА

НА ПИТАЊЕ ЦАРИНИКА ШТА ИМА ДА ПРИЈАВИ, НЕОБИЧАН ПОСЛОВНИ ЧОВЕК ЕДВИН ХУПЕР ОДГОВОРИО ЈЕ: »СТО СЛОНОВА КОЈИ НЕСТАЈУ«.

Професионалац у 15. години: Најџел Форд.

Петнаестогодишњи Најџел Форд један је од ретких дечака који знају да изведу мноштво професионалних —мађионичарских трикова. Недавно је постигао велики успех на британској телевизији са лобањом коју је „натерао" да лебди у ваздуху.

Најџел је једнога дана, шетајући главном улицом вароши Бајдфорд у енглеској покрајини Девон, случајно наишао на кућу тајни — фирму звану „Предузеће за врхунску магију". Била је то фабрика мађионичарског алата у чијој је радњи већ стајало 10.000 готових трикова спремних за продају. Могло се бирати између шест начина да се одруби глава и без последица врати на место или, пак, шест различитих рецепата за пресецања живог човека надвоје

Едвин Хупер са два метална обруча: само он зна за шта служе.

ТРИКОВИМА НЕМА КРАЈА

Сопственик овог опсенарског раја, четрдесетдеветогодишњи Едвин Хупер основао је „Предузеће за врхунску магију" пре 22 године, изабравши за њено седиште свој родни Бајдфорд из простог разлога што је у том тихом месту могао на миру да смишља, производи и продаје трикове.

Хупер зна више опсена од било ког другог мађионичара — штавише, многе од оних које други знају његово су дело. Са својим помоћником Шкотланђанином Ианом Адером измишља бар један трик дневно.

— Потражња је у сталном порасту — каже Хупер. **— У ствари, основних илузија има свега петнаестак — међу њима су лебдење, невидљиво премештање предмета, нестајање, и тако даље — али оне пружају толико комбинација да новим триковима нема краја.**

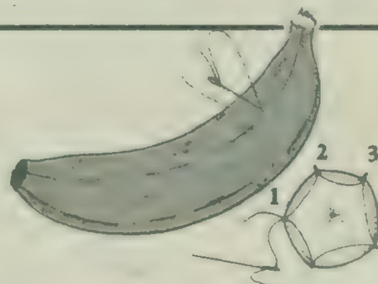
Попут своје најмлађе муштерије Најџела Форда и Хупер се загрејао за илузионизам још као средњошколац. Отац је желео да му син постане водоинсталатер, али Хуперу тај занат никако није ишао од руке, па је покушао да зарађује хлеб на друге начине, између осталог и као бакалин. Ускоро му је и то досадило те је све чешће затварао радњу и одлазио ва девонске плаже где је радио нешто много занимљивије: приређивао је луткарске представе.

На тај начин успео је да заради неких 200 фунти; одлучио је да позајми још 200 и са око двадесет већ припремљених трикова отвори мађионичарску фабрику. Купио је кућу у Бајдфордској главној улици и тамо радио по читав дан.

МУШТЕРИЈА ИЗ АФРИКЕ

Едвин Хупер је данас најутицајнији човек у мађионичарском свету иако не наступа пред публиком. Осим што производи трикове, двапут месечно издаје часопис за мађионичаре пун драгоцених савета. Ево једног:

БАНАНА УРИЈА ГЕЛЕРА

Едвин Хупер има трикова и за почетнике, на пример, овај са бананом.

Узми у леву руку банану и објави да ћеш је пресећи на три дела просто снажним напором воље. Подсети гледаоце да такву моћ, осим тебе, има само Ури Гелер.

Држећи банану усправно, посматрај је нетремице десет до двадесет секунди. Потом тобоже одахни од духовног напора и ољушти кору. Публика ће остати без речи кад се банана распадне натроје баш као што си предсказао.

Поступак: Пре но што изиђеш пред публику имаћеш посла око банана са иглом и концем. Проденн иглу кроз тачку остављајући велики део конца да виси (види цртеж). Извуци иглу кроз тачку 2. Користећи исту рупу, -уђени иглу опет и извуци кроз тачку 3. Настави на исти начин све док ниси затворио круг тако да игла изиђе кроз исти отвор кроз који је први пут ушла (тачка 1). Опет остави подужи крај да виси. На овај начин прошио си конац испод саме коре тако да ћеш, кад повучеш крајеве, њиме пресећи унутрашњост банане. Исто уради на још једном месту и банана Урија Гелера спремна је за своју тачку.

Рупе од игле толико су ситне да их нико неће приметити. Овај трик је као поручен за забаву на седељкама, а утисак ће бити још бољи ако банану тобоже насумце узмеш из зделе са воћем.

„За трикове с голубовима увек бирајте — голубице. Мужјаци су интелигентни а женке приглупе и остају тамо где их посадите!"

Хупер има на лагеру равно 500 трикова с голубовима. Ипак, прави стручњак за ову врсту опсена је његов помоћник Иан Адер који је, поред осталог, саставио и књигу трикова с вешто израђеним гуменим птицама. Каже да ју је наменио лењим мађионичарима које мрзи да хране голубове.

Хупер има 15 сталних и 20 повремених, спољних сарадника, али ниједноме од њих не открива тајне. Свако израђује само по део опреме за један трик, а Хупер лично касније склапа целину.

— Радници често немају појма шта праве — каже он. **— Једна жена сашила ми је 1000 врећица за трик с јајетом које нестаје. Толико јој је копкала радозналост да је потом дошла у фабрику да ме упита за шта оне служе. Приказао сам јој трик, али није постала ништа паметнија.**

Хупер се грози серијске производње и зато стално измишља новине. Направио је двадесет верзија врећице за нестало јаје; једна од њих „претвара" јаје у пар чашица вискија, а друга се сама претвара у минијатурног ружичастог слона!

Едвин Хупер снабдева триковима све водеће мађионичаре у свету и извози у далеке земље попут Бразила, Бурме и Замбије. Један од редовних муштерија у Африци му је неки племенски врач! Купци често нису добре платише или, пак, плаћају на неочекиван начин. Један илузиониста са Цејлона послао је, уместо новца, сандук чаја! Сам Хупер троши дневно на поштарину око 150 фунти — неких 500.000 старих динара.

Управник „Предузећа за врхунску магију" не шаље у иностранство само производе већ и сам путује у трагању за новим идејама. Том приликом овај необичан пословни човек често задаје главобоље цариницима. Једном је на питање шта има да пријави одговорио: „Сто слонова који нестају"! Морао је да распакује читав пртљаг да би крајње подозривим службеницима показао садржину кутије на дну.

НАЈСТАРИЈИ ПЕНЗИОНЕР

ПРИЈАЛО МУ ЈЕ ШТО ЈЕ ПРЕСТАО ДА ОСЕЋА БОЛ У ГЛАВИ, МАДА ЈЕ НАСЛУЋИВАО УСПЛАХИРЕНЕ УДАРЕ ДАМАРА НА СЛЕПООЧНИЦАМА. ЗАСПАО ЈЕ. А ТЕК ПОСЛЕ НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ ПРОБУДИО СЕ — ИЗ КОМЕ. И ТАДА СХВАТИО ...

Божо Таталовић

БОЖО ЛАВЉЕГ СРЦА

Једно зрело доба, три младости, шест детињстава — толико животних раздобља може да се смести у 59 година, колико је већ Божо Таталовић у — пензији. Овај деведесет трогодишњи старац је још као младић отишао, каже, у мировину, а прва потврда о његовом пензионисању издата је одмах после првог светског рата, децембра 1919. године.

Божо („тако се покраћено зовем према своме деди" — како сам каже) није занимљив само зато што је, вероватно, човек са најдужим пензијским стажом у Југославији, већ и што и поред толике старости још чита. Члан је библиотеке „Петар Кочић" у Земуну, одакле му његова синовица Сока стално доноси књиге. На столу поред његовог кревета угледали смо дела Оријане Фалачи, Чајкановића, чак и „101 малу критику" Игора Мандића.

— Када сам отишао у пензију, пошто сам се тешко кретао, једино што ми је преостало било је да читам. Тако сам престао да мислим о својој судбини, нисам завидео браћи и сестрама — прича Божо и испија четврту кафу тог дана.

Приватни ценовници

Почетком 1912. године Божо Таталовић је као стасит момак дошао из Дрежница, где се родио, у Загреб, да би постао оружник, како су у Хрватској називали жандарме.

— Управо сам се вратио из војске — вели Божо — а тамо сам већ начуо да се спрема неки велики рат. Реших да одем у оружнике, јер они нису морали на фронт да иду, а и радни стаж се двоструко рачунао, плата је била добра. Тако сам, напокон, могао и своју породицу да помажем, јер око Дрежница земља је камена, ни најјачи иксан не може да копа. Ступио сам у први вод, првог крила Оружног заповедништва за Хрватску. Још памтим: у целој Хрватској тада је било 246 оружничких станица у којима се налазило нас 1226, заједно са пуковницима и заповедницима.

Сваког дана, већ од раног јутра, Божо је полазио у обилазак села око Загреба, требало је похватати лопове, разводити посвађане, спречити туче... А закон није ни морао добро да познаје, јер се често дешавало да преступници сами прилазе и говоре: — Ево 100 круна, па смо квит!

— Новац никада нисам примао, јер никакве паре не могу да оправдају преступ — каже овај старац. — Мада је била јавна тајна: оружници су имали свој ценовник, па је туча коштала 100 круна, а 200 до 1000 круна била је приватна глоба за убиство или крађу.

Личим на своју старост

И тако је седам година службовао. Једног дана Божо је отишао лекару. Боли ме глава, пожалио се. Овај га је прегледао, преписао неке лекове. Није то ништа, рекао је, мало те је промаја ухватила, иди кући и лези.

Послушао га је, једва се дотетурао до куће и легао у кревет. Неко црвенило избило му је пред очима, а тишина у коју је почео да тоне престравила га је. Пријало му је што је престао осећати бол у глави, мада је осећао усплахирене ударе дамара на слепоочницама. Заспао је. А тек после неколико месеци пробудио се — из коме. И тада је схватио: лева рука и нога биле су му одузете.

Туго! А тек је имао 34. године и школу је уписао да би заповедник једне оружничке станице постао. Зар у пензију да идем сада, а девојка ме чека у Дрежницама, спрему већ везе, а отац кућу дограђује...

— Нисам хтео да очајавам. — каже Божо. — Мало-помало, почео сам да се крећем и вратио се у Дрежнице. Дуго из куће нисам излазио, срамота ме је било пред светом: још ни боре по лицу нисам имао, а скврчио сам се као старац. То је од мождане капи, рекли су ми доктори, али срце ти је као у лава.

— Тада, у тој самоћи почео сам да читам све што ми је дошло под руку, свашта сам лепо нашао у тим књигама. А када сам се уморио, седао сам поред прозора и чекао да наиђе Марија.

Дуго није за мене марила, по цео дан је нешто копала у башти преко пута, садила, заливала, брала... А ја сам је само гле[illegible]

Онда је дошао нови рат. Укућани ми одоше у шуму с народом, хоће да се боре, а мене оставише самог... Ипак, успевао сам да изађем из куће, и полако, педаљ по педаљ, одлазио до шуме и партизанима односио храну. Тако ме у четвртој офанзиви ухватише усташе. Где си био, питају а ја се скупио, само гледам у земљу и ћутим. Почеше да ме бију и цепају одело, претурају по џеповима. И нађоше ми ону потврду о пензионисању.

— Да ниси ово уверење носио партизанима — почеше да се смеју, а онда га исцепаше

Прошао је и тај рат, добио сам нову пензију, па сам решио и да се оженим. Венчао сам се с Маријом, тек када сам почео да личим на своју старост: имао сам 68, а она је била 17 година млађа.

Божи засузе очи кад прича о томе. Није му лако: порасла данас пензија на 170.000 старих динара, а Марије више нема: радо би јој мараму купио, изјутра слатко принео или би јој наглас читао.

Б. Јеремић

ТРАЖИМО ШАМПИОНА!

Претпостављамо да је Божа Таталовић најстарији пензионер у Југославији. Међутим, можда ваша бака или деда имају још дужи пензијски стаж од нашег саговорника. Ако је тако, пишите нам шта су били по занимању пре пензионисања, о занимљивостима из њиховог живота, где станују, како проводе дане... на адресу „Политикин забавник" за рубрику — Тражимо шампиона, Македонска број 29, 11000 Београд.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

BABALU стрип

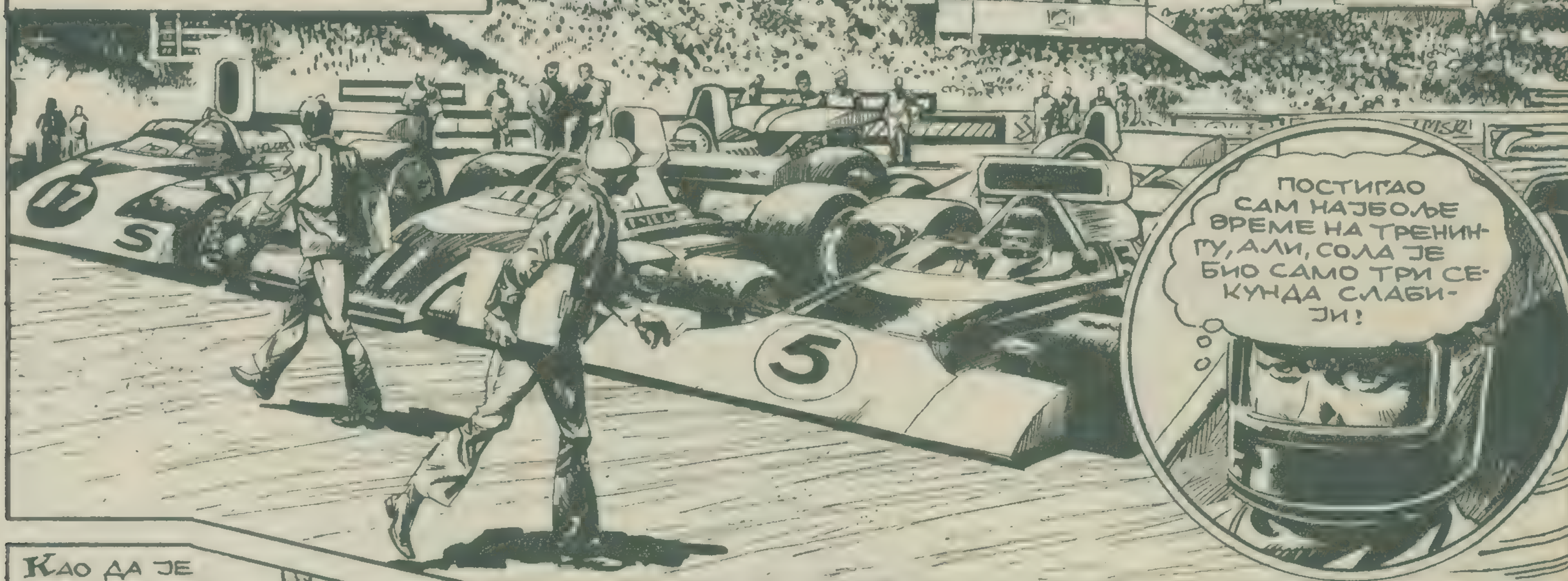

АС БРАД ФОРМЕН

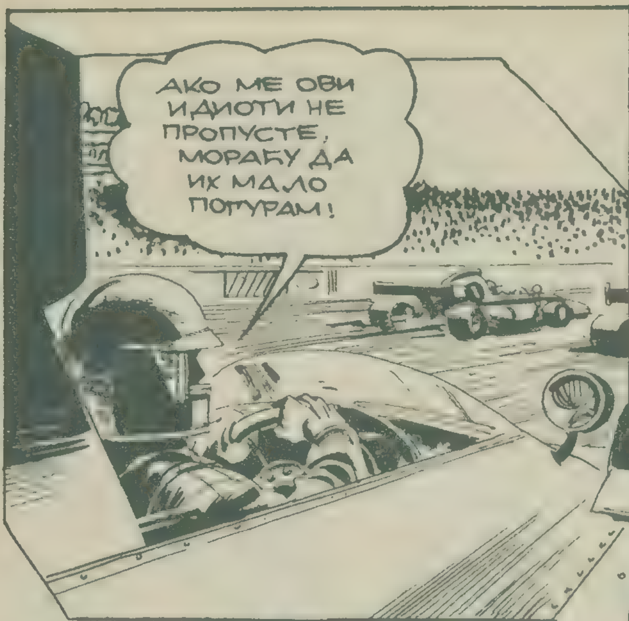

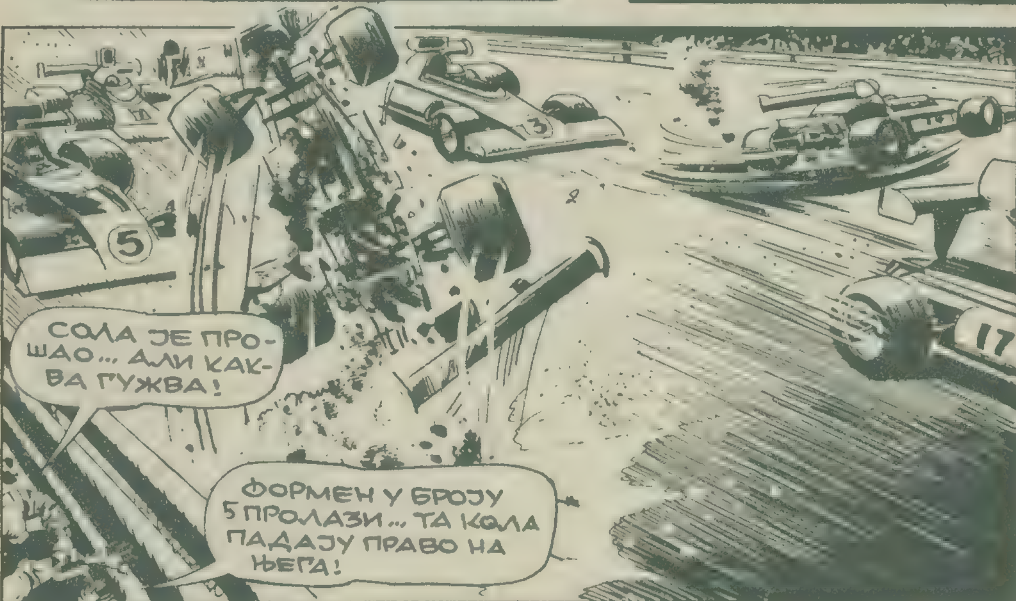

АКО МЕ ОВИ ИДИОТИ НЕ ПРОПУСТЕ, МОРАЋУ ДА ИХ МАЛО ПОГУРАМ!

ХЕ! ХЕ! БИЛО ЈЕ ЧВРСТО, АЛИ САМ УСПЕО!
S
17
14

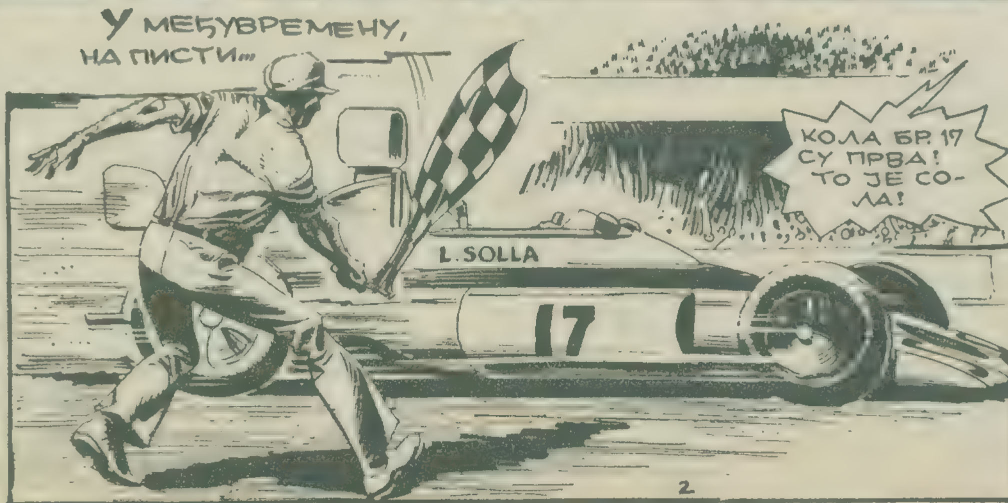

СОЛА ЈЕ ПРОШАО... АЛИ КАКВА ГУЖВА!
ФОРМЕН У БРОЈУ 5 ПРОЛАЗИ... ТА КОЛА ПАДАЈУ ПРАВО НА ЊЕГА!

КАДА СЕ ВИСОКО-ОКТАНСКИ БЕНЗИН РАСУО ПО УСИЈАНИМ ЦЕВИМА...
АРГХ!
ФОРМЕН НЕЋЕ ПРЕЖИВЕТИ!

ХИТНА ПОМОЋ ЈЕ СТИГЛА...
ПОЖУРИТЕ! ВОЗАЧ ЈЕ УНУТРА!
ХИТ

КАКО ЈЕ, ДОКТОРЕ...
САДА ЈЕ ТЕШКО РЕЋИ!

ЧАРЛИ МЕКГРИН, ШЕФ МЕКГРИНОВОГ ТРКАЧКОГ ШТАБА, ЗНАО ЈЕ ДА БИ ГА НЕСРЕЋА КОШТАЛА НОВЦА И ПРИЈАТЕЉСТВА...
НАДАМ СЕ ДА ЋЕ СЕ ИЗВУЋИ... НЕ САМО ШТО ЈЕ ФИН МОМАК, ВЕЋ И НАЈБОЉИ ВОЗАЧ...

У МЕЂУВРЕМЕНУ, НА ПИСТИ...
КОЛА БР. 17 СУ ПРВА! ТО ЈЕ СОЛА!
L. SOLLA
17

ПОСЛЕ ПОЛА САТА...
ДОБРО СИ ВОЗИО, ЛУИЂИ ... АЛИ, КАО ОРГАНИЗАТОРИ ХТЕЛИ БИСМО ДА ТЕ ЗАМОЛИМО ДА ОДЛОЖИШ СЛАВЉЕ... У ЗНАК ПОШТОВАЊА ПРЕМА БРАДУ ФОРМЕНУ!
ОН ЈЕ БИО ЈЕДИНА ЖРТВА УДЕСА... ПРИЛИЧНО ЈЕ ОЗБИЉНО!

НЕ ТИЧЕ МЕ СЕ ФОРМЕН! ОН ЈЕ РИЗИКОВАО КАО И ЈА! НИКО МИ НЕЋЕ ПОКВАРИТИ СЛАВЉЕ!

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО НЕДЕЉА У БОЛНИЦИ, ФОРМЕН СЕ ОПОРАВИО. А, ДВА МЕСЕЦА КАСНИЈЕ...
КАКО НАПРЕДУЈЕ, ДОКТОРЕ?
ЧУДНО, ГОСПОДИНЕ МЕКГРИН, ЧУДНО! ПОГЛЕДАЈТЕ САМИ!

ПОСЛЕДЊЕ ДВЕ НЕДЕЉЕ У САЛИ ЈЕ ПО ОСАМ САТИ! ТАКВУ ВОЉУ ЈОШ НИСАМ ВИДЕО!
ЗБОГ ТОГА ЈЕ СВЕТСКИ ШАМПИОН, ДОКТОРЕ!

КАКО ИДЕ, БРАДЕ?
ДОБРО, МИСЛИМ ДА САМ СПРЕМАН ДА ОПЕТ ВОЗИМ!

ПА... ХМ... ДА НИЈЕ МАЛО РАНО? ПРЕ ОСАМ НЕДЕЉА СИ ЈЕДВА ПРЕЖИВЕО! НЕ ЗНАМ, БРАДЕ...
СПРЕМАН САМ! ЗА ДВЕ НЕДЕЉЕ ЈЕ ВЕЛИКА НАГРАДА БРИТАНИЈЕ... ОДЛИЧНО ЗА ПОВРАТАК!

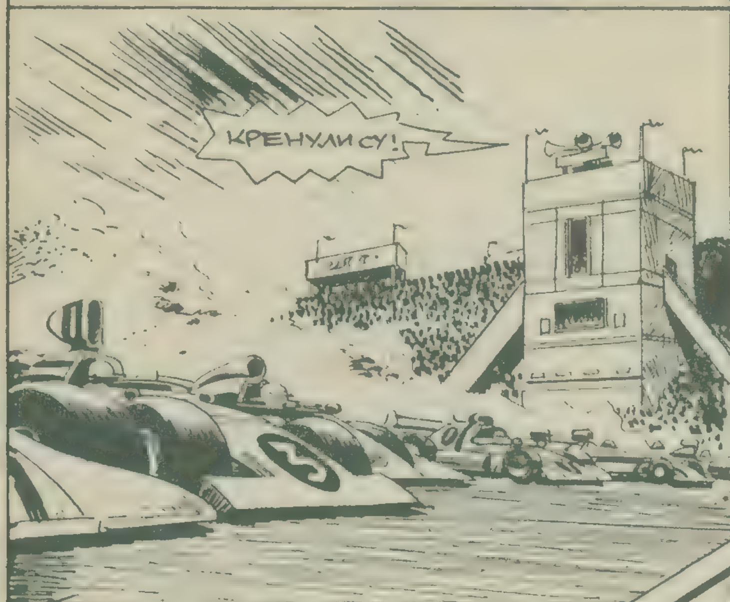
БРЕНДС ХЕЧ
- ЕНГЛЕСКА -
ГРАН-ПРИ СТАЗА: 4,26 КМ

ТАКО ЈЕ И БИЛО. ДВЕ НЕДЕЉЕ КАСНИЈЕ, У БРЕНДС ХЕЧУ...
ТО НИЈЕ БИЛО ПРАЗНО ХВАЛИСАЊЕ. СОЛА ЈЕ У ДВЕ ТРКЕ ОСВОЈИО 18 ПОЕНА...

ТАБЕЛА

БРАД ФОРМЕН	9	9	6	6	9	9	–	–	48
ЛУИЂИ СОЛА	–	6	–	9	6	6	9	9	45
ЏОН КРОЗБИ	2	3	–	–	3	1	4	1	14
САНЧО РЕМОНСА	6	–	4	–	–	4	6	6	26
АЛАР ТОМСОН	–	–	9	–	1	–	1	–	11
ХАУАРД БЛЕЈЗ	–	–	3	–	4	–	3	–	10

ВРАТИО СИ СЕ ИЗ МРТВИХ, ФОРМЕН! С ТОБОМ ЈЕ ГОТОВО, ПРИЈАТЕЉУ!
МОЖДА, ЛУИЂИ, А МОЖДА И НИЈЕ... ВИДЕЋЕМО!

КАДА СЕ УПАЛИЛА ЗЕЛЕНА СВЕТЛОСТ...
КРЕНУЛИ СУ!

МАШИНЕ ТРКАЧКИХ КОЛА ФОРМУЛЕ ЈЕДАН ЗАУРЛАШЕ...
ЕНО РЕМОНСА ИЗ ШПАНИЈЕ!
НЕМА ФОРМЕНА И СОЛЕ!

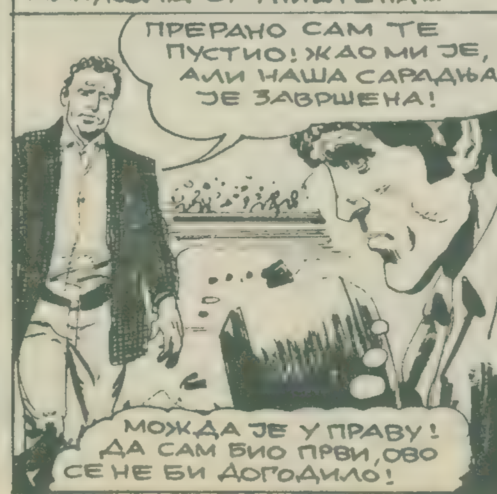

ДОК СУ ЈУРИЛИ ПРЕМА ОКУЦИ ХОВТОРНС...
МОЖДА ЈЕ ФОРМАН НЕСПРЕМАН, АЛИ, ИПАК ЈЕ ДОБАР! ВРЕМЕ ЈЕ ДА ГА СЕ ОСЛОБОДИМ!
ТО ЈЕ СОЛА У РЕТРОВИЗОРУ! ШТА СМЕРА?

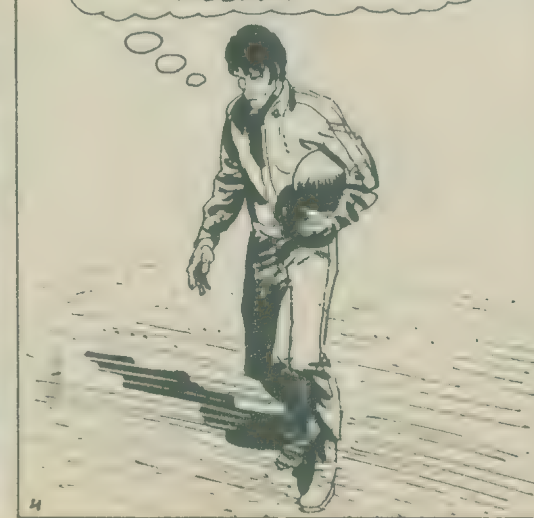

ПОСЛЕ НЕСРЕЋЕ СВИ ЋЕ ВЕРОВАТИ ДА СЕ ПРЕРАНО ВРАТИО! НИКО НЕЋЕ НИШТА ПОСУМЊАТИ!
F. SOLLA

СЕЧЕ МИ ПУТ, ЛУДАК!

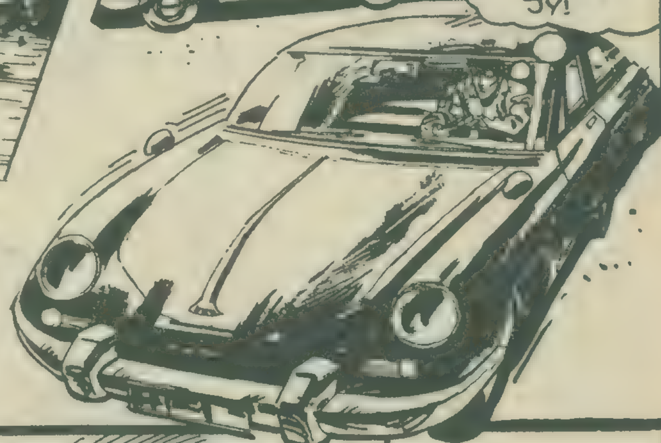

БРАД ФОРМЕН НИЈЕ МОГАО НИШТА ДА УЧИНИ! ПРИ БРЗИНИ ОД 245 км/ч КОЛА СУ ИЗЛЕТЕЛА СА СТАЗЕ...
ФОРМЕН ЛЕТИ ПРЕМА ОГРАДИ!

ОХ! НЕ!

БРАД ФОРМЕН ЈЕ ПРЕЖИВЕО, АЛИ, КОЛА СУ УНИШТЕНА...
ПРЕРАНО САМ ТЕ ПУСТИО! ЖАО МИ ЈЕ, АЛИ НАША САРАДЊА ЈЕ ЗАВРШЕНА!
МОЖДА ЈЕ У ПРАВУ! ДА САМ БИО ПРВИ, ОВО СЕ НЕ БИ ДОГОДИЛО!

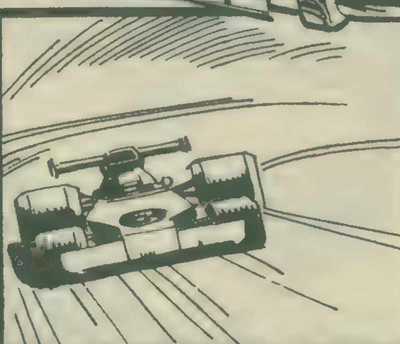

МЕКГРИН МИСЛИ ДА ЈЕ СА МНОМ ГОТОВО! УСКОРО ЋУ СЕ ВРАТИТИ, МАКАР МОРАО ДА САМ НАПРАВИМ АУТОМОБИЛ!

ИЗГУБИО САМ ПРВО МЕСТО, МЕКГРИН МЕ ОТПУСТИО... ЗАХВАЉУЈУЋИ ЛУИЋИЈУ СОЛИ! АЛИ, ВАРАЈУ СЕ АКО МИСЛЕ ДА ЈЕ ОВО КРАЈ БРАДА ФОРМЕНА...

ЗА СЛЕДЕЋЕ ДВЕ НЕДЕЉЕ ФОРМЕН ЈЕ РАДИО У СВОЈОЈ ГАРАЖИ И ПО ДВАНАЕСТ САТИ ДНЕВНО...

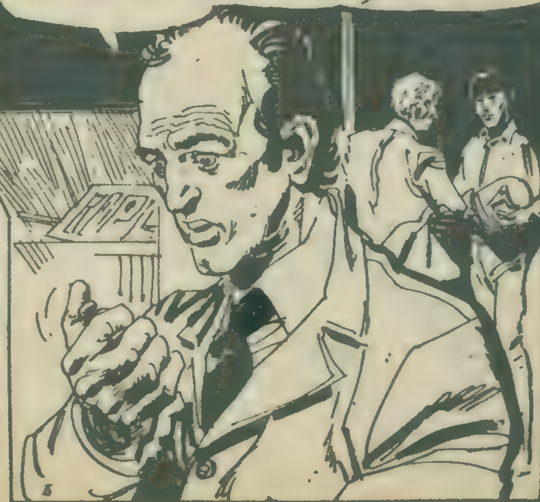

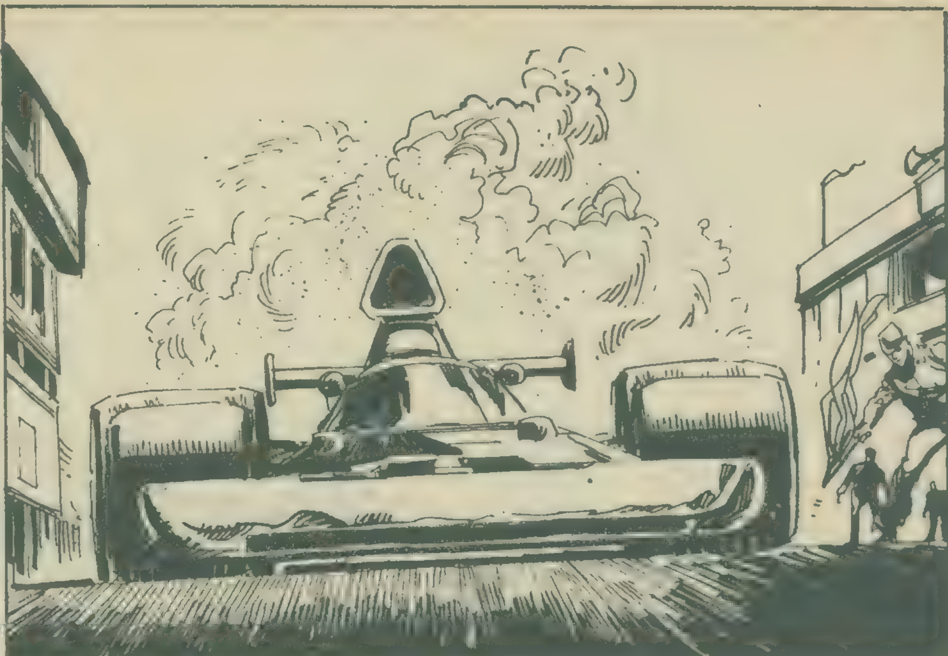
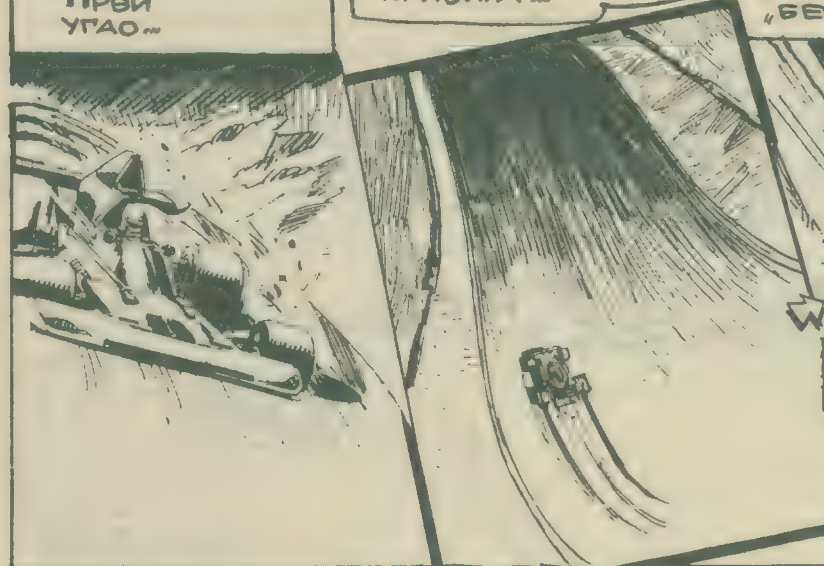
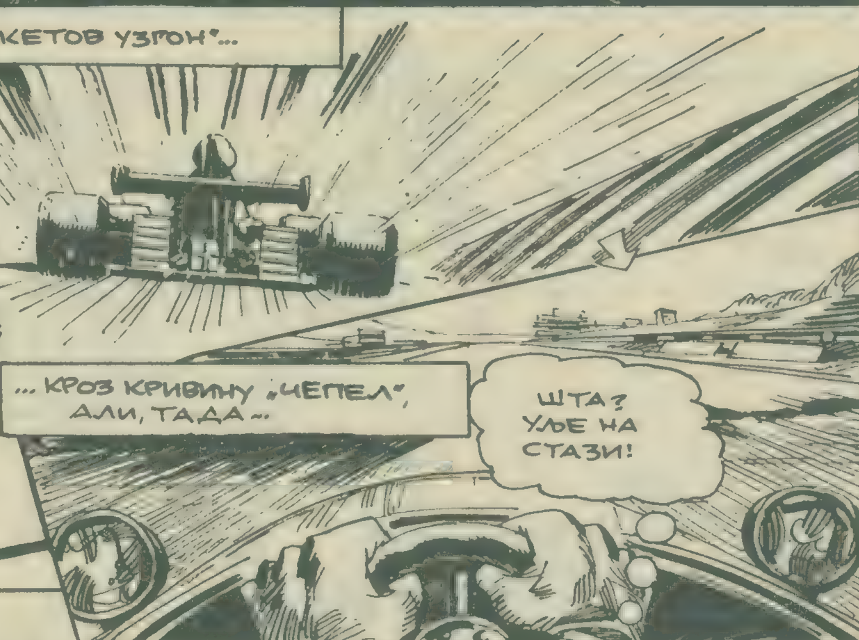
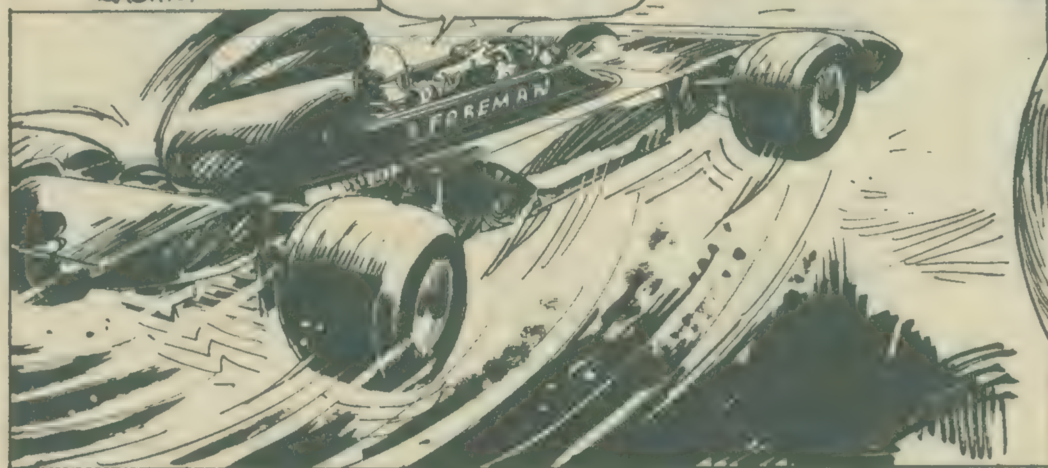

ФОРМУЛА 5000 СУ КОЛА СА МАШИНАМА ОД 5000 СМ3. КОРИСТЕ, УГЛАВНОМ, ШЕВРОЛЕТОВЕ МАШИНЕ И ОДГОВАРАЈУЋУ СИГУРНОСНУ ОПРЕМУ...

КАСНИЈЕ НА ТРЕНИНГУ ЗА ТАКМИЧЕЊЕ Ф-5000, У СИЛВЕРСТОНУ...

ПОСТИЋИ ЋУ ТАКВО ВРЕМЕ ДА ЋЕ ВАТСОН МИСЛИТИ ДА ЈЕ ВОЗИО ПАРНИ ВАЉАК!
ФОРМЕН, ВИ СТЕ ПОСЛЕДЊИ... ПОЛАЗАК!

ПРВИ УГАО...
...ПА „МАГОТОВА КРИВИНА"...

„БЕКЕТОВ УЗРОН"...
... КРОЗ КРИВИНУ „ЧЕПЕЛ", АЛИ, ТАДА...
ШТА? УЉЕ НА СТАЗИ!

УЉЕ ЈЕ ПРЕТВОРИЛО СТАЗУ У СМРТОНОСНУ КЛОПКУ...
УУХ! ИЗГУБИО САМ КОНТРОЛУ!
FOREMAN

МОРАМ ДА СЕ ИСПРАВИМ!

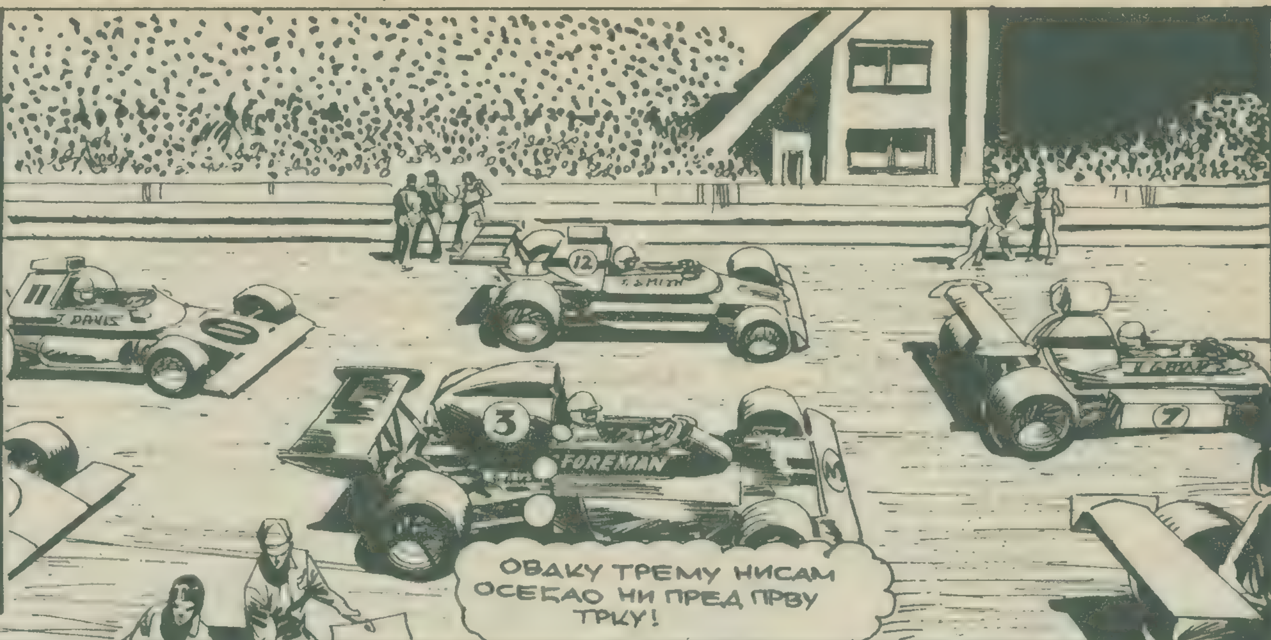
УСПЕО САМ! САМО, КОЛИКО САМ ВРЕМЕНА ИЗГУБИО?

КАКО ЈЕ?
БРЗО, АЛИ НЕ ДОВОЉНО! СПОРИЈЕ ОД ВАТСОНА! ТО ЈЕ ТРЕЋА ПОЗИЦИЈА!
B. FOREMAN

СУТРАДАН, СЕКУНД ПРЕ СТАРТА...

ТАКМИЧАРИ

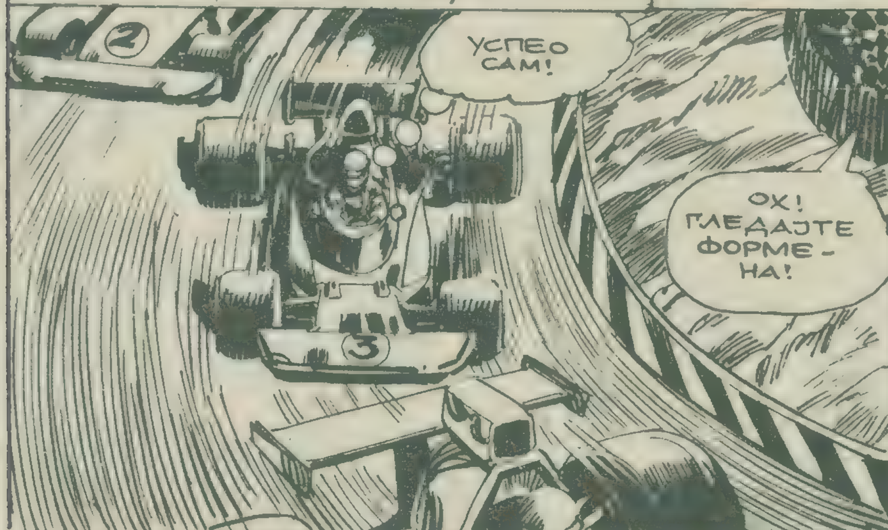
ГЕЈНС	ВОТСОН
СМИТ	ФОРМЕН
ДЕЈВИС	БЕЛ
ГОРДОН	КОБ
ЛАФИТ	БАРНЕС
ШЕЛ	КАРЛСОН
КОРБО	ТОРАНС
ЏЕФЕРСОН	БОДИН
БЕЈЛИ	КИРБИ
ХЕРШЕЛ	ПЕСКОЛА
ГАРБИТ	ЏОНСОН

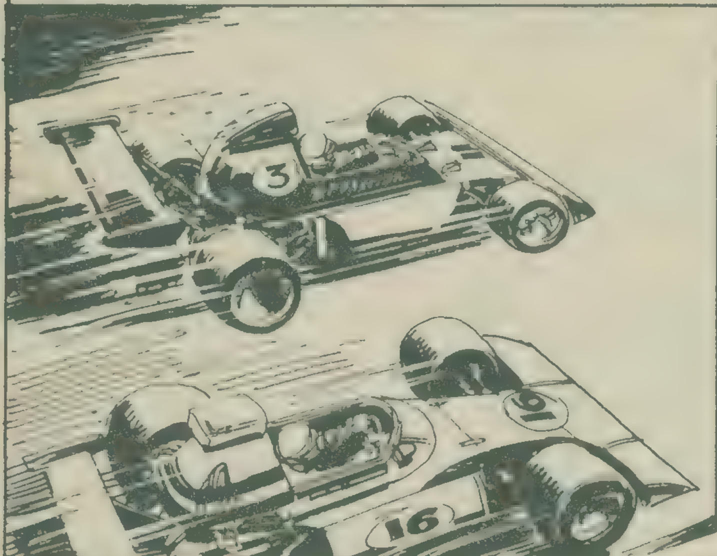
БИЛО ЈЕ ТО ТЕШКО ПРЕТИЦАЊЕ! БРАД ФОРМЕН ЈЕ ИМАО ЖИВАЦА...

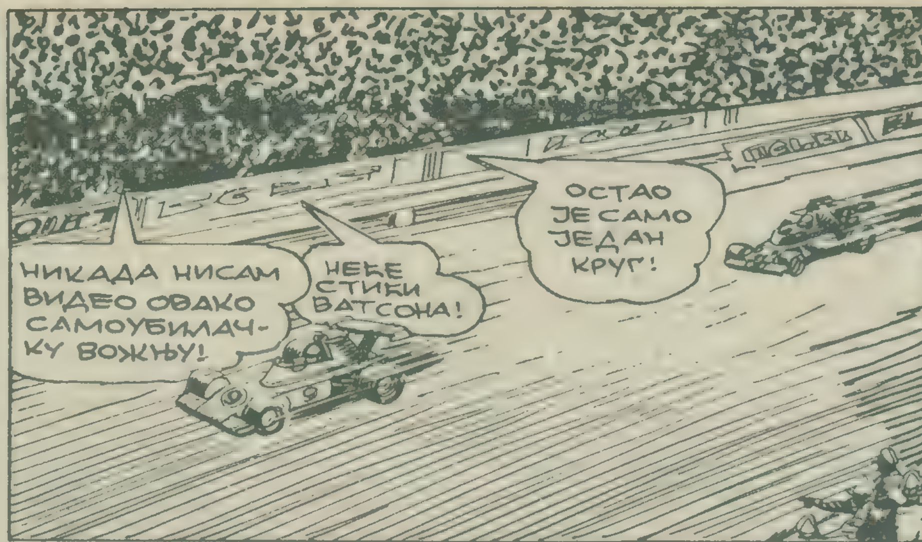

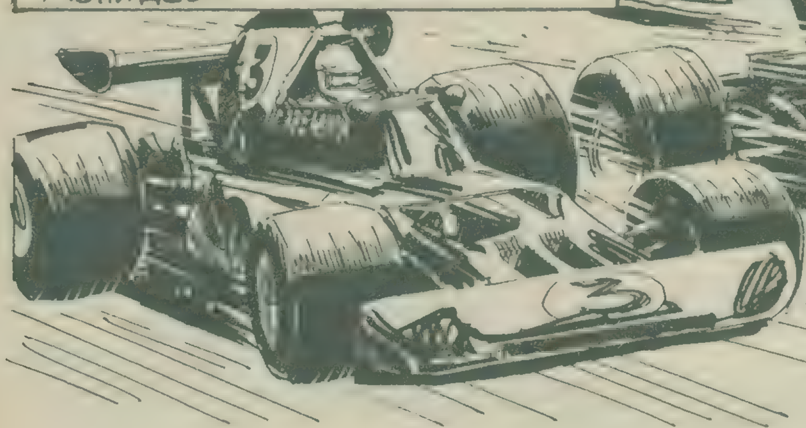

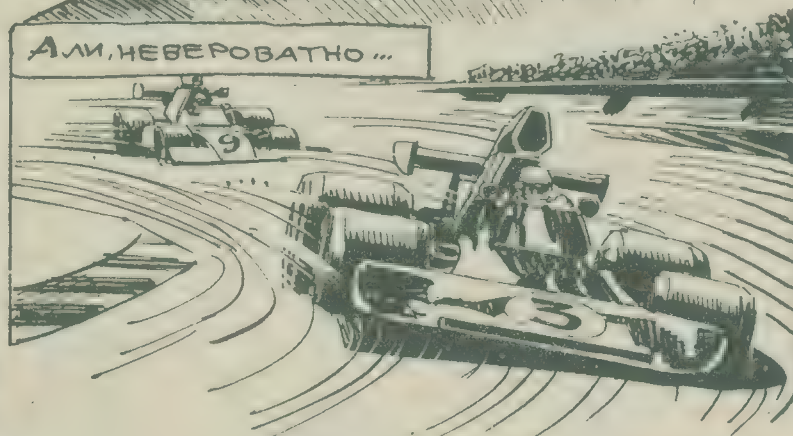

СЛЕДЕЋИХ ПЕТ КРУГОВА ФОРМЕН ЈЕ ВОЗИО КАО ДА СЕ ТРКА СА СОПСТВЕНОМ СЕНКОМ...

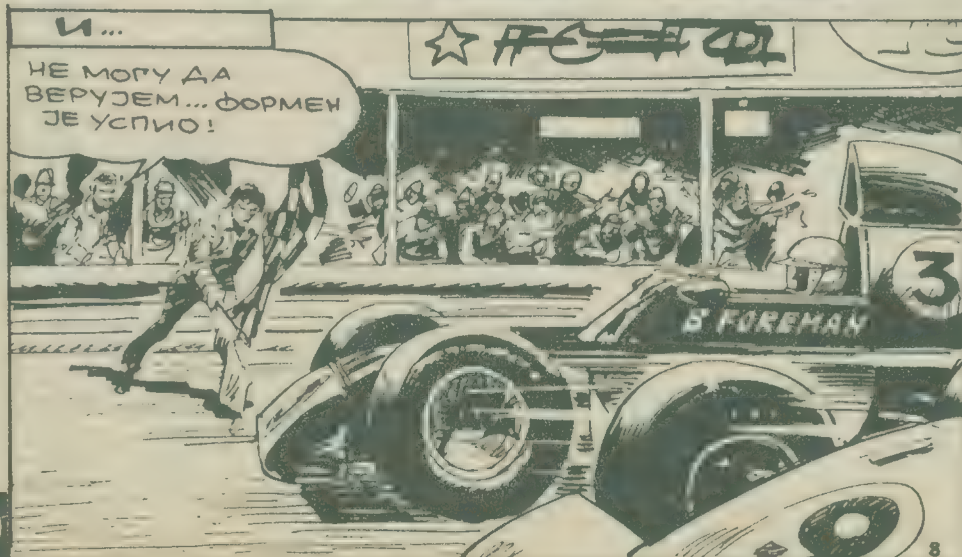

НИКАДА НИСАМ ВИДЕО ОВАКО САМОУБИЛАЧКУ ВОЖЊУ!
НЕЋЕ СТИЋИ ВАТСОНА!
ОСТАО ЈЕ САМО ЈЕДАН КРУГ!

ФОРМЕН ЈЕ „НАПАО" У БЛАГОЈ КРИВИНИ... И КАДА СУ ИЗБИЛИ НА РАВНИ ДЕО...

ПОРАВНАЛИ СУ СЕ!
ЈЕДАН ЋЕ МОРАТИ ДА ОТПАДНЕ У КРИВИНИ...
J. WATSON

ФОРМЕН ЈЕ ЛУД! НИЈЕ УСПОРИО... НЕЋЕ ПРОЋИ КРОЗ КРИВИНУ!
J. WATSON

АЛИ, НЕВЕРОВАТНО...

И...
НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ... ФОРМЕН ЈЕ УСПИО!
B FOREMAN

БРАД ЈЕ УСТАО ИЗ КОЛА...
ДИВНО, ФОРМЕН! НУДИМ ДЕСЕТОГОДИШЊИ УГОВОР! БУДИ СА МНОМ И УСКОРО ЋЕШ БИТИ ПОНОВО НА ВРХУ!

ИМПРЕСИО-НИРАН САМ, БРАДЕ!
ТО ЈЕ И ЗА МЕНЕ ИЗНЕНАЂЕЊЕ...

ГАВИН ХАМИЛТОН! ЗА ПРИЈАТЕЉЕ ХАМИШ!

БРАД СЕ ПРЕСВУКАО. ОДВЕЗЛИ СУ ГА У ВИКОНТОВУ КУЋУ...
ФИЈУ! ОВАЈ МОМАК МОРА ДА ПЛИВА У НОВЦУ КАД ЖИВИ ОВДЕ!

УСКОРО...
ТИ СИ ПОЛА ТИМА, БРАД! ОВО ЈЕ ДРУГА ПОЛОВИНА!
HAMILTON
ДИВНО ИЗГЛЕДА! ГДЕ МОГУ ДА ИХ ИСПРОБАМ?

ВИДЕЋЕШ!
ОВАЈ МОМАК ЈЕ ПУН ИЗНЕНАЂЕЊА! ШТА ЛИ ЈЕ СЛЕДЕЋЕ?

ТРКАЧКА СТАЗА... ПРАВА СТАЗА... ИЗГЛЕДА КАО...
...БРЕНДС ХЕЧ! СВЕ ЈЕ ИДЕНТИЧНО! СВАКА КРИВИНА... ТУ МОЈИ ВОЗАЧИ МОГУ ДА ТРЕНИРАЈУ!

КАСНИЈЕ...
КОЛА ИМАЈУ ДУЖЕ ОСОВИНЕ ОД НОРМАЛНИХ! ЗАШТО?
ДОБРО ПИТАЊЕ, ДЕЧКО! ТВОЈА СЛЕДЕЋА ТРКА ЈЕ ЗА ВЕЛИКУ НАГРАДУ НЕМАЧКЕ... ТО ЈЕ ЗБОГ КРИВИНА!

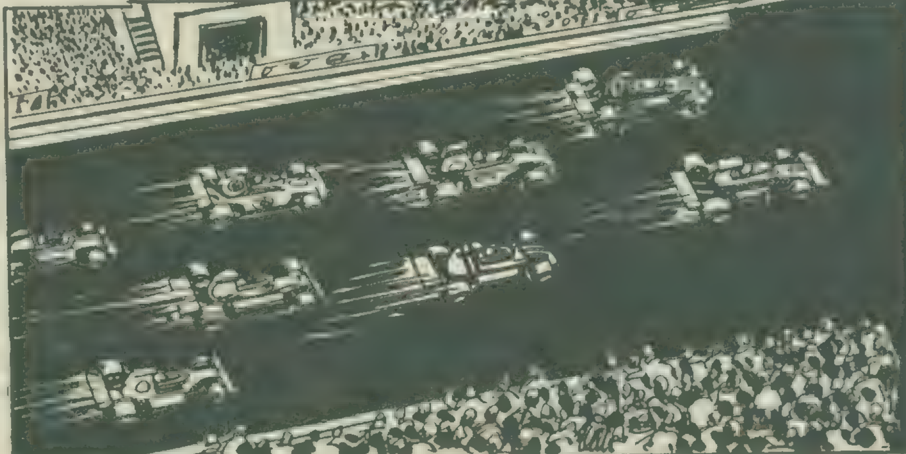
ПОСЛЕДЊА ДВА ДАНА У НИРБУРГРИНГУ, У НЕМАЧКОЈ...

НИРБУРГРИНГ

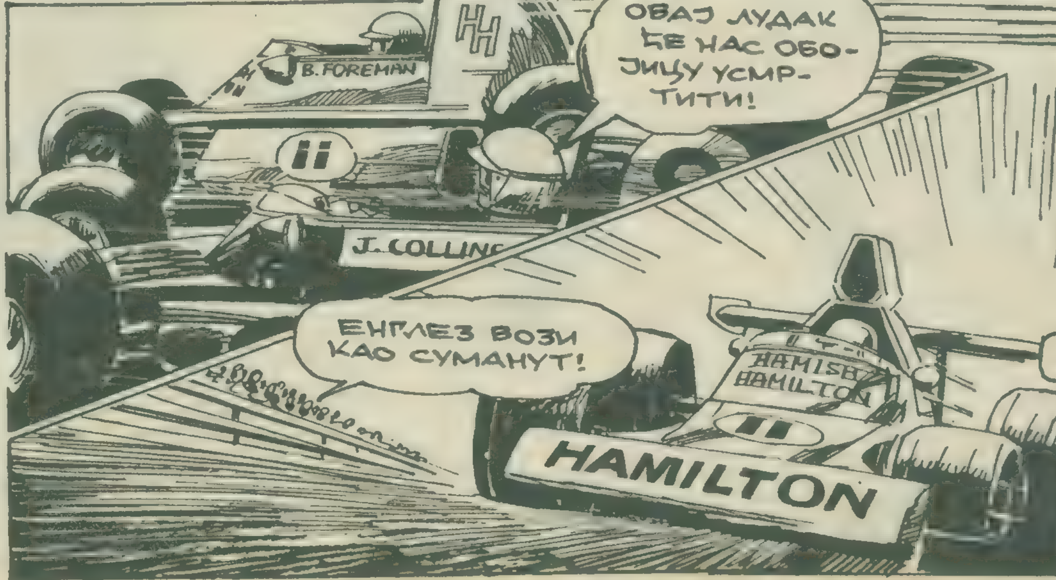
НАЈВЕЋА ТРКАЧКА СТАЗА НА СВЕТУ. ОДНЕЛА ЈЕ ОКО 130 ЖИВОТА...

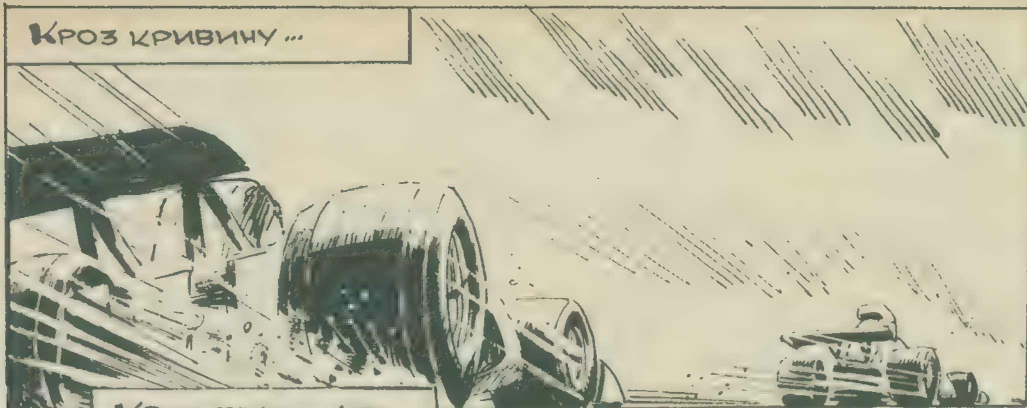

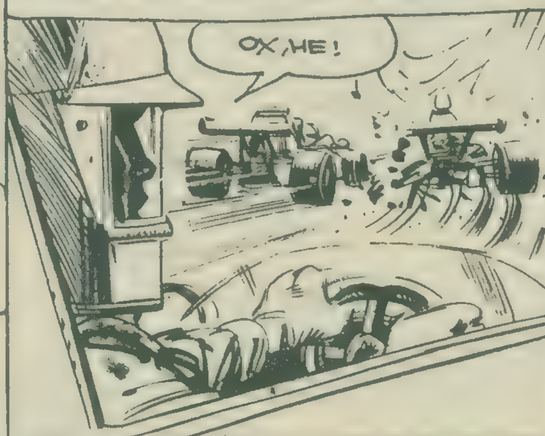

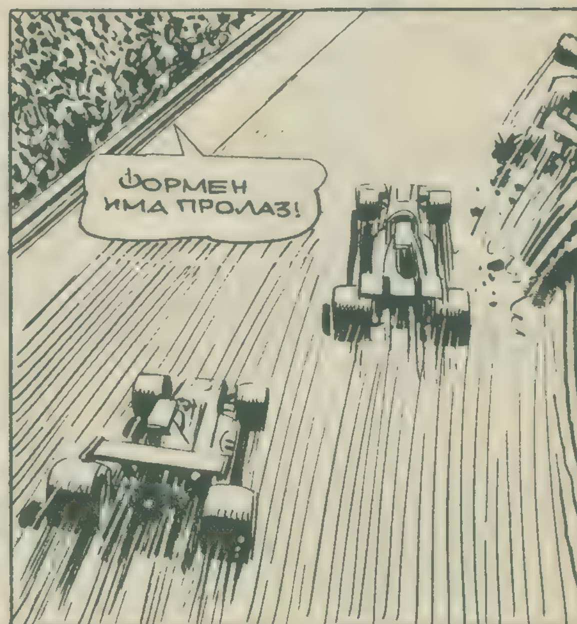

Кроз кривину...

Кроз прави део пута...
Још двојица!

Коначно...
Остала су само двојица... Сола води, Формен за њим...

Трка се заоштрила када се Сола пробио кроз групу заосталих...
Сола је одмакао... хоће ли га Формен стићи?

Видећи Формена у ретровизору, возач је покушао да скрене...
Ох, не!

Формен има пролаз!

Не... отпали точак ће погодити Формена!
HAMILTON

Точак је погодио Брадов стабилизатор...

Док је Формен настављао, гомила је била у опасности...
Доле! Ох! Пази!

Из Хамилтоновог тима су сигнализирали да одустане...
Чак ни он не може победити без стабилизатора!
Стабилизатор држи задњи део кола уз писту...

Када је Формен стигао на равнину...
Изгубио је контролу!
У безизлазној је ситуацији!

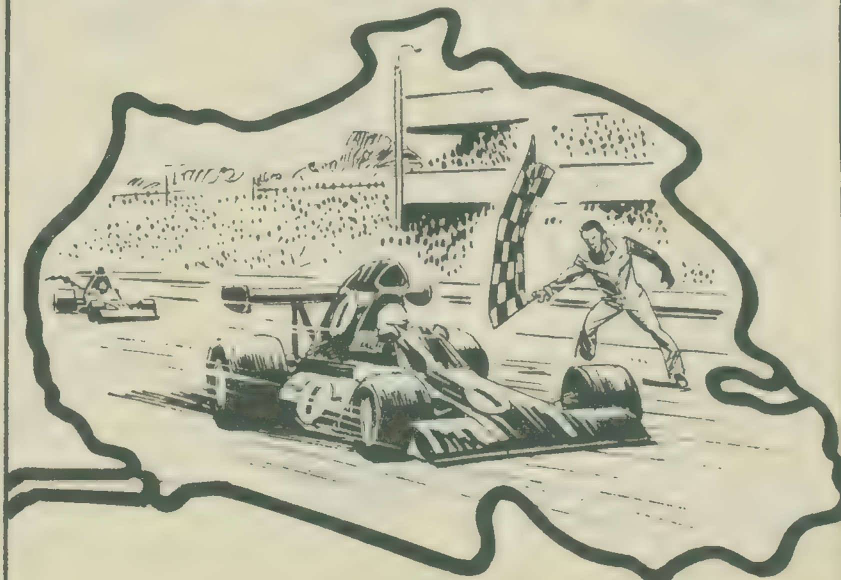
ФОРМЕН ЈЕ ГОТОВ!

ПАЗИТЕ! ИДЕ ПРАВО НА НАС!

B.FOREMAN

БИЛИ СУ У ПРАВУ! НЕМОГУЋЕ ЈЕ У НИРБУРГРИНГУ НАДОКНАДИТИ ВИШЕ ОД 10 СЕКУНДИ...

... И ИТАЛИЈАН ЈЕ ДОБИО ТРКУ.

БРАД ЈЕ БИО ПУН ГОРЧИНЕ ДОК ЈЕ ПОСМАТРАО СОЛИНО СЛАВЉЕ...

ФАНТАСТИЧНО! ФАНТАСТИЧНО! ПОКАЗАО СИ ЕНГЛЕЗУ КАКО СЕ ВОЗИ, ЛУИЂИ!

ОД СТАРТА ДО ЦИЉА ТИ ЈЕ ГЛЕДАО ЛЕЂА!

ТАБЕЛА	
ИМЕ	БОДОВИ
ЛУИЂИ СОЛА	63
БРАД ФОРМЕН	54
САНЧО РОМАНСА	34
ЏОН КРОСБИ	19
АЛАРО ТОМСОН	15

SOLLA

СОЛА МИ ЈЕ САД ЈОШ ТРИ БОДА ДАЉЕ!

ОДМАКАО САМ ТИ ДЕВЕТ ПОЕНА, ПРИЈАТЕЉУ... ГОТОВ СИ!

АЛИ, НИЈЕ СВЕ ИЗГУБЉЕНО! УВЕК МОЖЕШ ДА ВОЗИШ КАРТИНГ!

МНОГО ПРИЧАШ!

УУУХ!

FOREMAN

ПОЛАКО, БРАД... НЕМА СМИСЛА!

АЛИ, БРАД ЈЕ БИО ОБУЗЕТ БЕСОМ...

УДАВИЋУ ТЕ, СОЛА!

БРЗО! ЗАДРЖИТЕ ГА!

МИСЛИМ ДА ЗНАМ ШТА ЋЕ ТИ ВРАТИТИ РАСПОЛОЖЕЊЕ!

ФОРМЕН ЈЕ СА ОСТАЦИМА БОЛИДА И ХАМИЛТОНОМ ИШАО У ЊИХОВ ШТАБ...

НИШТА МЕ НЕ МОЖЕ ОДОБРОВОЉИТИ! МОЖДА ЈЕ СОЛА У ПРАВУ!

HAMILTON

HAMISH HAMILTON

САЧЕКАЈ МАЛО! ВИДЕЋЕШ ШТА САМ ТИ ПРИПРЕМИО!

УСКОРО...

ДОБРО, МОМЦИ! ИЗГУРАЈТЕ ИХ!

ОН ЗАИСТА ВОЛИ ЦЕРЕМОНИЈЕ!

13

СТАЗА ЗА ВЕЛИКУ НАГРАДУ АУСТРИЈЕ ЈЕ ЈЕДНА ОД НАЈТЕЖИХ НА СВЕТУ И НАЈБРЖИХ. ТО ЗАХТЕВА СПЕЦИЈАЛНУ КОНСТРУКЦИЈУ...

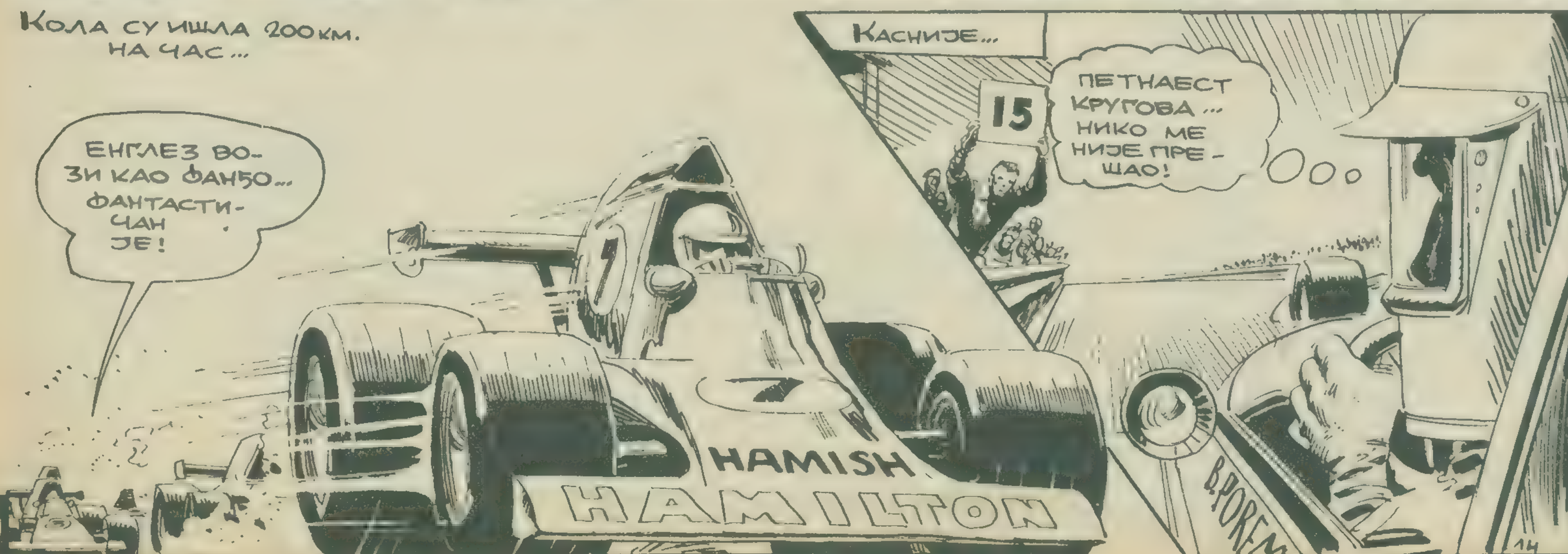
БРАД ФОРМЕН ЈЕ ДВЕ НЕДЕЉЕ ТРЕНИРАО НА НОВИМ КОЛИМА. ДОШЛО ЈЕ ВРЕМЕ ДА СЕ ПОКАЖЕ...

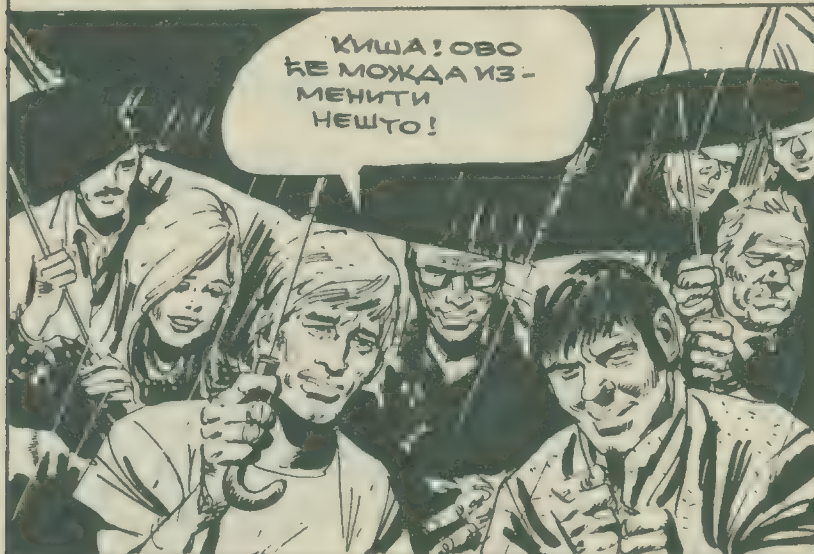

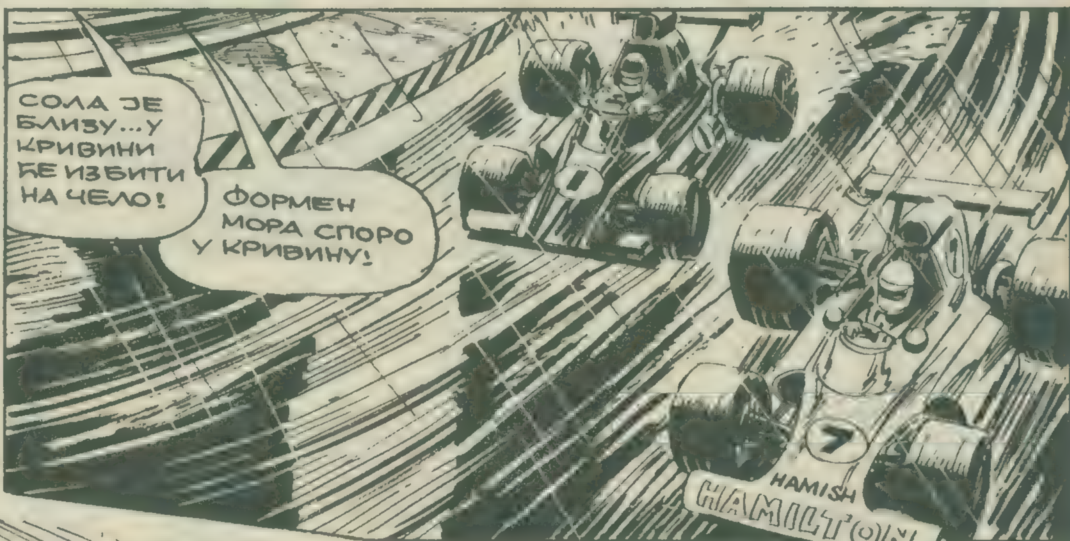

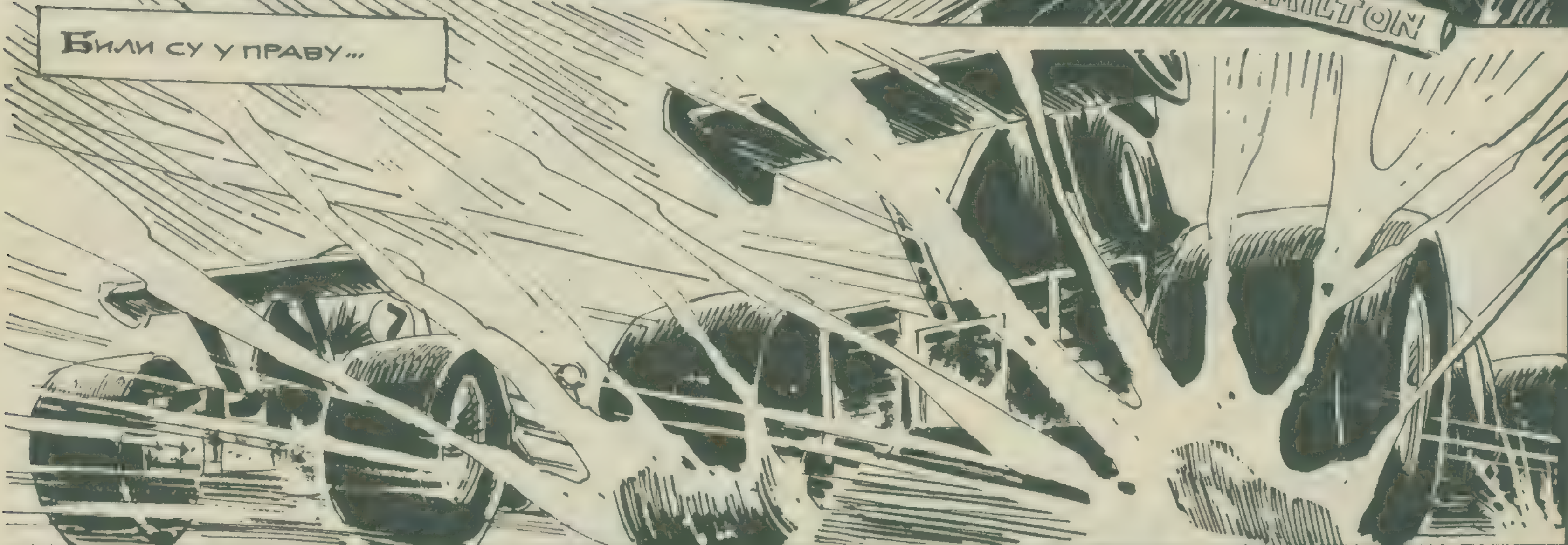

ФОРМЕН ЈЕ ИМАО ПЕТ МИНУТА ПРЕДНОСТИ... ЈОШ ДЕСЕТ КРУГОВА...
КИША! ОВО ЋЕ МОЖДА ИЗМЕНИТИ НЕШТО!

ЗАШТО ФОРМЕН НЕ ПРОМЕНИ ГУМЕ? ?
СОЛА ЈЕ ВЕЋ СМАЊИО РАЗЛИКУ НА ДВА И ПО МИНУТА! ФОРМЕН НЕМА ВРЕМЕНА ЗА ЗАУСТАВЉАЊЕ!

СОЛА ЈЕ НАЗИРАО ПОБЕДУ...
ЕНГЛЕЗ ЈЕ ТУ... ПОКАЗАЋУ МУ КО ЈЕ ВЕЛИКИ ЛУИЂИ СОЛА!

СОЛА ЈЕ БЛИЗУ... У КРИВИНИ ЋЕ ИЗБИТИ НА ЧЕЛО!
ФОРМЕН МОРА СПОРО У КРИВИНУ!
HAMISH
HAMILTON

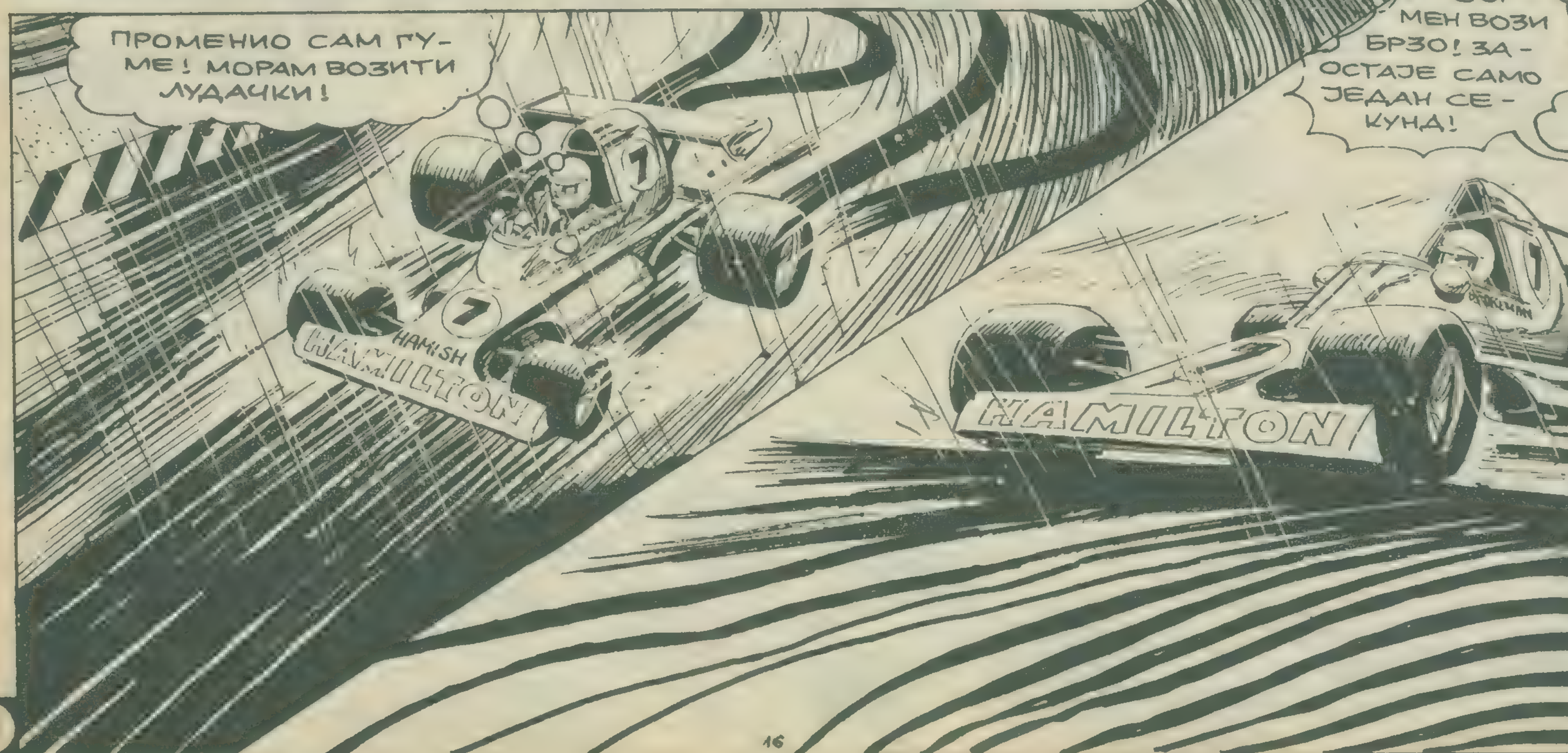

БИЛИ СУ У ПРАВУ...

ТО ЈЕ СОЛА! МАШЕ МИ У ЗНАК ПОЗДРАВА! ДОБИО ЈЕ ТРКУ... ИЛИ, ЈОШ НИЈЕ?
B.FOREMAN
L. SOLLA

ФОРМЕН УСПОРАВА!
ПРЕДАЈЕ СЕ! ПОКЛОНИО ЈЕ СОЛИ ПОБЕДУ!
HAMISH
HAMILTON

ФОРМЕН ОДУСТА-ЈЕ! УСПОРАВА!
ЈОШ ДВА КРУГА! НЕ МОЖЕ СТИЋИ СОЛУ!

ЧЕКАЈ! МЕЊА ГУМЕ!
ЗНАЧИ, МИСЛИ ДА ИМА ШАНСЕ ДА ПОБЕДИ!
HAMISH
HAMILTON
ДВАДЕСЕТ И ДВА СЕКУНДА КАСНИЈЕ БИО ЈЕ ОПЕТ НА СТАЗИ...
СВЕ ИЛИ НИШТА...

ПРОМЕНИО САМ ГУМЕ! МОРАМ ВОЗИТИ ЛУДАЧКИ!
ФОРМЕН ВОЗИ БРЗО! ЗАОСТАЈЕ САМО ЈЕДАН СЕКУНД!
HAMISH
HAMILTON
HAMILTON

Сола је изгубио нерве...

Сола се склонио!

Ко не би? Формен вози као да му је живот у питању!

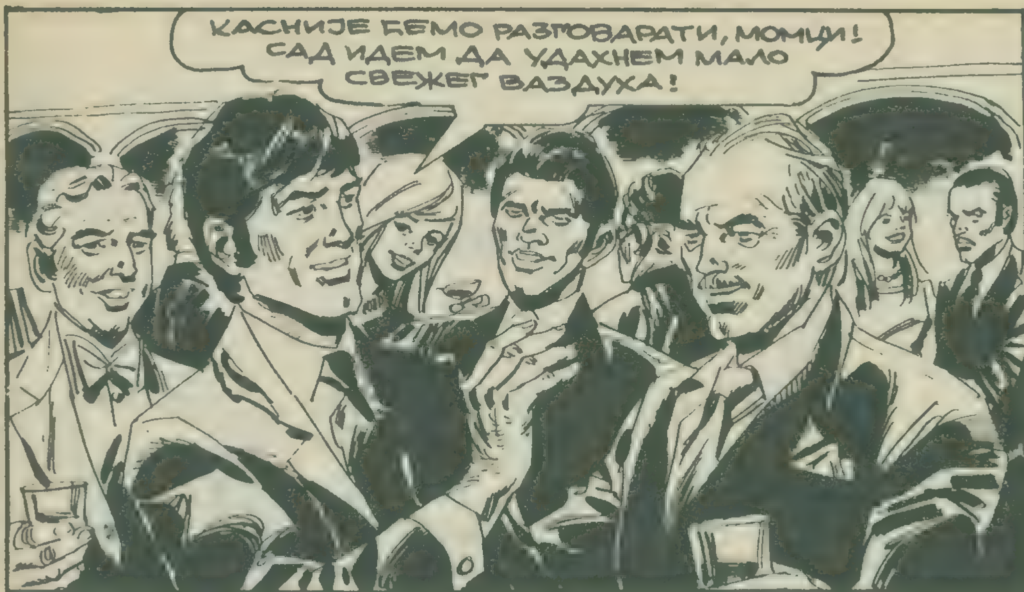
HAMILTON

Формен је успео!

Вратио је изгубљена три поена!

B. FOREMAN

КАСНИЈЕ ЋЕМО РАЗГОВАРАТИ, МОМЦИ! САД ИДЕМ ДА УДАХНЕМ МАЛО СВЕЖЕГ ВАЗДУХА!

БРАД НИЈЕ ПРИМЕТИО ЧОВЕКА КОЈИ ГА ЈЕ ПРАТИО...
ОВО ЈЕ ПРИЛИКА ДА ГА СЕ ОСЛОБОДИМ!

ЗБОГОМ, ДРАГИ ПРИЈАТЕЉУ!
АХ!

СИЊОР ФОРМЕН ЋЕ УЋИ У ИСТОРИЈУ КАО ЈЕДИНИ ВОЗАЧ ФОРМУЛЕ ЈЕДАН КОЈИ СЕ УДАВИО!

СРЕЋОМ НЕКИ ЈЕ ПРИМЕТО...
БРЗО! БРЗО! ЧОВЕК У ВОДИ!

УБРЗО СУ ГА СПАСЛИ...
БРАДЕ, КАКО СИ УПАО У ВОДУ?

ПИТАЈ ЛУИЂИЈА СОЛУ! РЕЋИ ЋЕ ТИ?
ШТА ХОЋЕШ ДА КАЖЕШ? ОПТУЖУЈЕШ ЛИ СОЛУ ДА ТЕ ЈЕ БАЦИО СА ПАЛУБЕ?

ЈЕДИНИ НАЧИН ДА ПОСТАНЕШ ШАМПИОН ЈЕ ДА МЕ СЕ ОСЛОБОДИШ ЗАУВЕК!
ТИ СИ ЛУИЂИ ВАН ПИСТЕ НЕГО НА ЊОЈ!

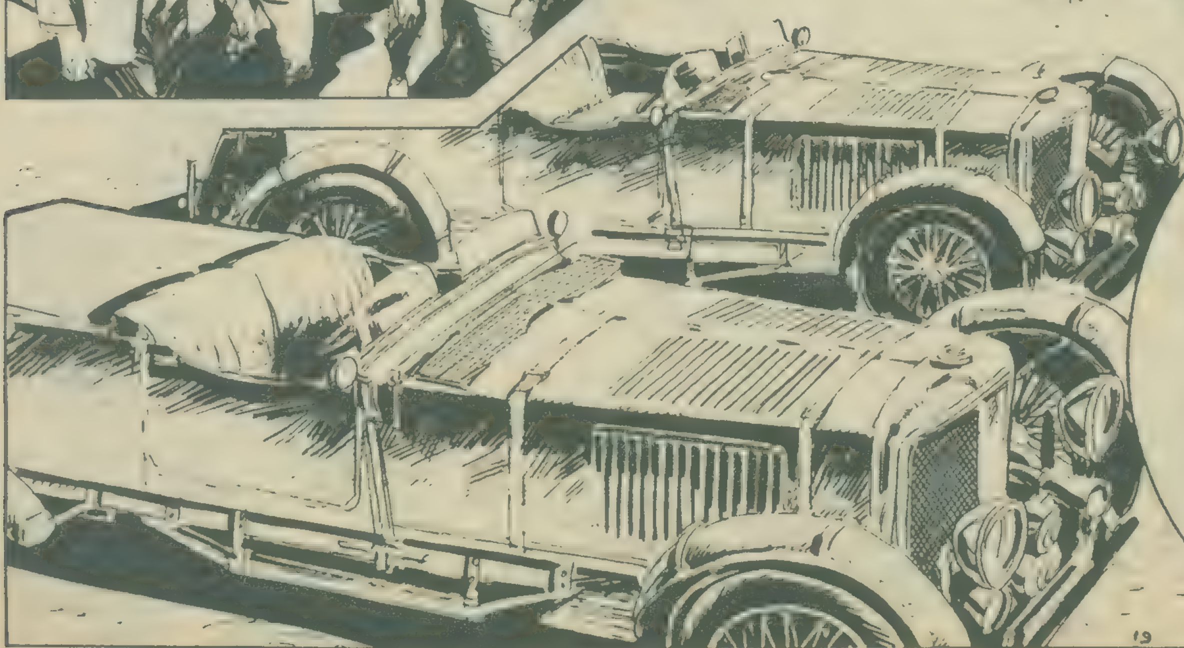

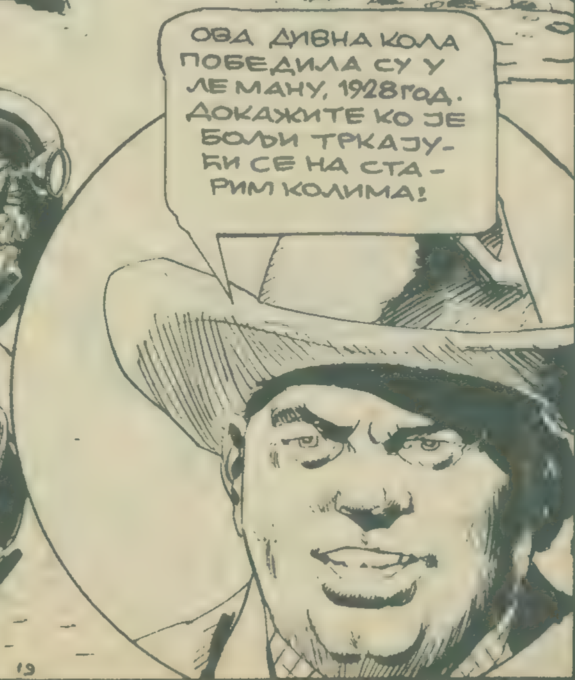

КРОЗ ДЕСЕТ ДАНА У ДАЛАСУ...

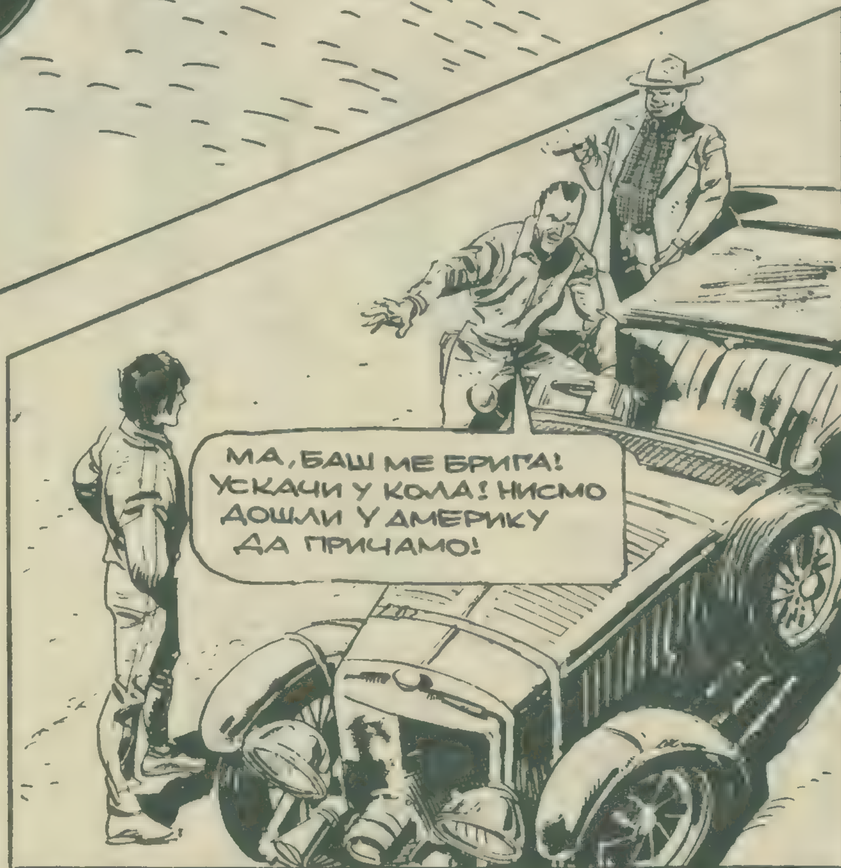

ЗНАЧИ, ДОШЛИ СМО ЧАК У ТЕКСАС ДА СЕ ТРКАМО У ОВОМЕ!

ВИ СТЕ ЛУДИ, СИЊОР! ОВА КОЛА СУ СТАРА НАЈМАЊЕ ЧЕТРДЕСЕТ ГОДИНА!

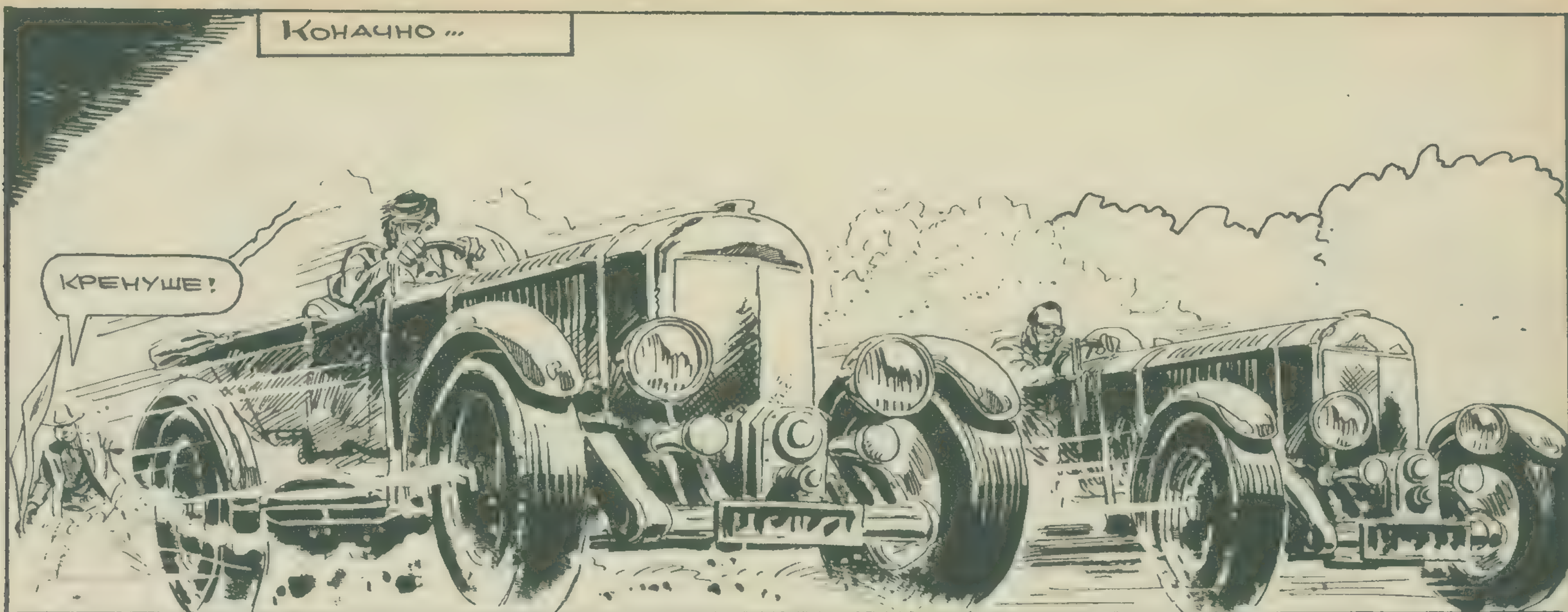

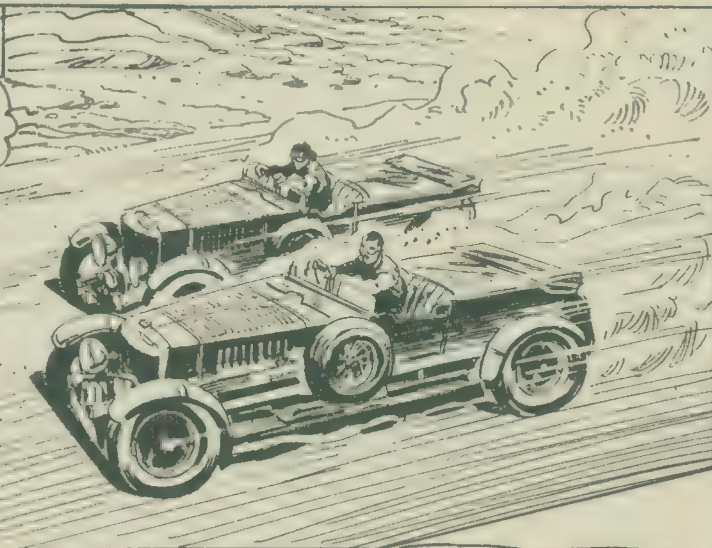

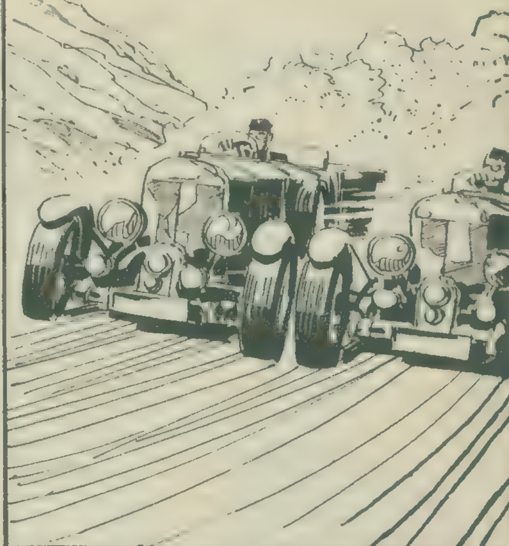
МАРИО ЛОПЕЗ ЈЕ БИО СОЛИН ШЕФ, МЕНАЏЕР БЕЛАРИЈА...

Коначно...
КРЕНУШЕ!

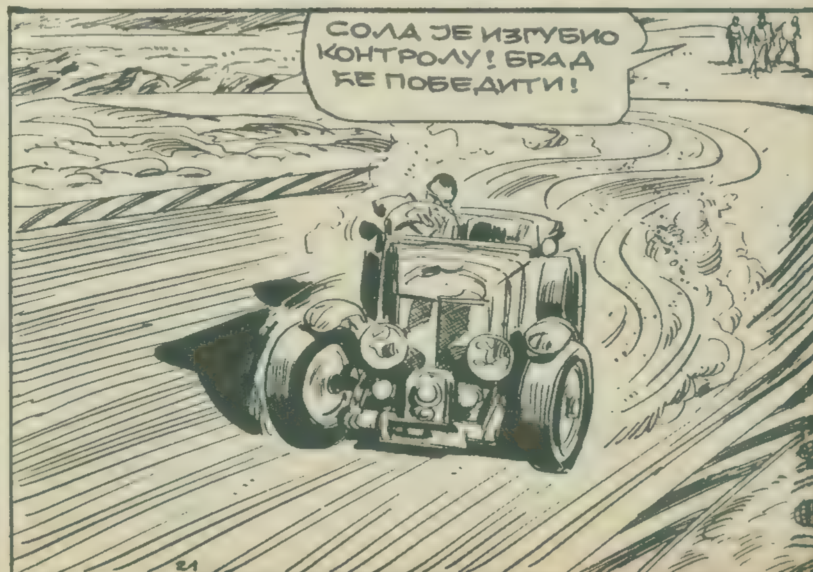

И ХАМИЛТОН ЈЕ БИО ЗАБРИНУТ...
БЕСМИСЛИЦА! ДВА НАЈБОЉА ВОЗАЧА "ФОРМУЛЕ ЈЕДАН" ЗАБАВЉАЈУ ЈЕДНОГ ТЕКСАШАНИНА!

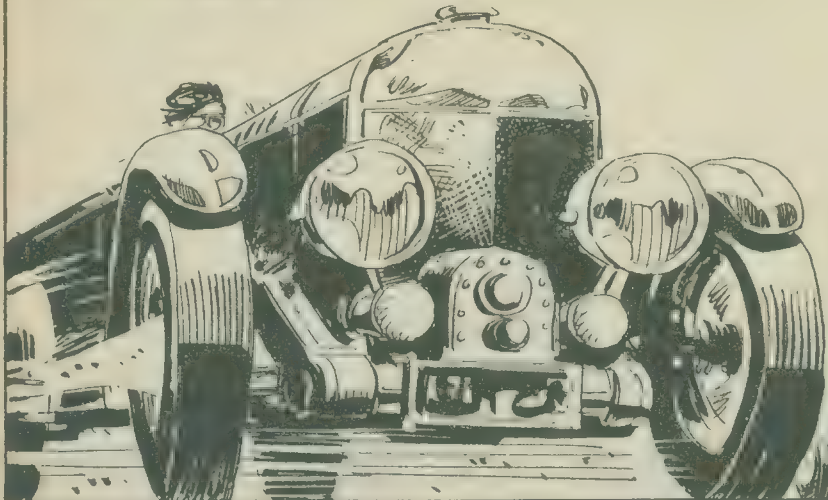

НИКАДА У ИСТОРИЈИ АУТО-ТРКА НИЈЕ ПОСТОЈАЛО ТАКВО РИВАЛСТВО ИЗМЕЂУ ДВА ВОЗАЧА...

КАДА СЕ СОЛА ПОЈАВИО ИЗА КРИВИНЕ...
БУДАЛЕ СЕ ТАКМИЧЕ ЗА НИШТА! НИ БОДОВА НИ НОВЦА!

СКЛАЊАЈ МИ СЕ С ПУТА, ИДИОТЕ! МОРАМ ДА ПОБЕДИМ!
ООХ!
НЕВЕРОВАТНО! СОЛА УМАЛО НИЈЕ ЗГАЗИО СВОГ МЕНАЏЕРА!

ГЛАВНА РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ СТАРИНСКОГ БЕНТЛИЈА И КОЛА ФОРМУЛЕ ЈЕДАН ЈЕ У СНАЗИ... СОЛА ЈЕ ТО ТЕК ОТКРИВАО...
ШТА ЈЕ ОВО? МОТОР РАДИ КАО ТРАКТОР!

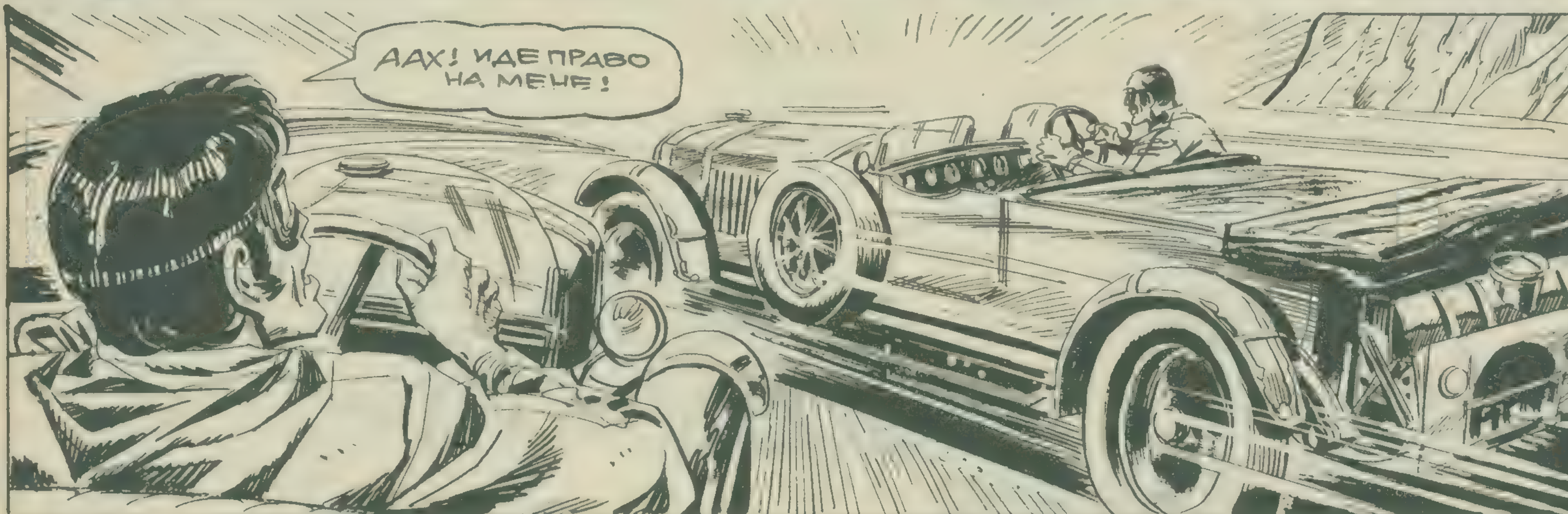
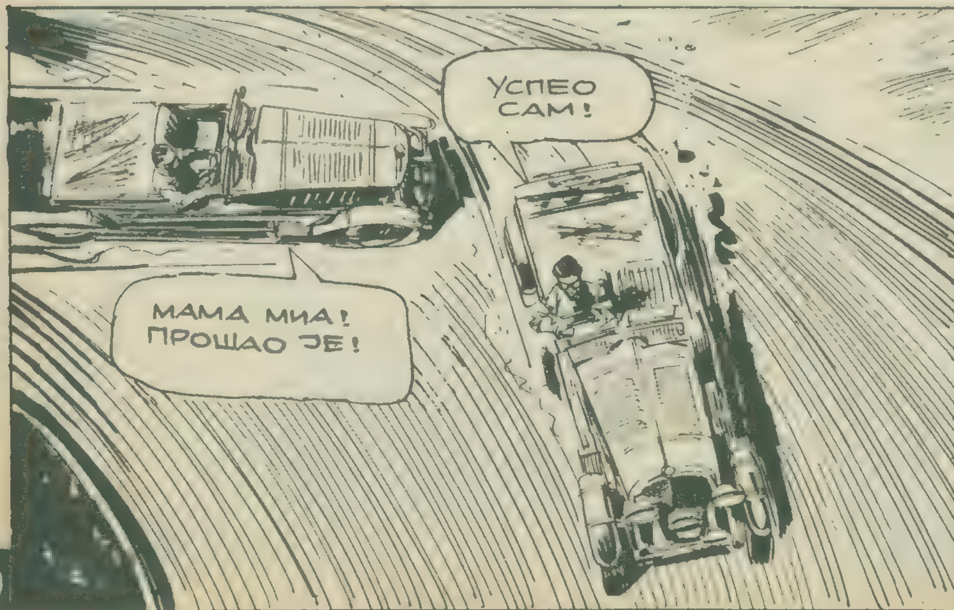

СОЛА ЈЕ ИЗГУБИО КОНТРОЛУ! БРАД ЋЕ ПОБЕДИТИ!

АЛИ, СОЛА СЕ НИЈЕ ПРЕДАВАО...

МОМАК ЈЕ ЛУД! ЗАШТО НЕ ПРИЗНА ПОРАЗ?

ОСТВАРИЋУ ПЛАН У СЛЕДЕЋОЈ КРИВИНИ! БИЋЕ ТО ЗА ЊЕГА ЖИВОТНО ИЗНЕНАЂЕЊЕ!

КАДА ЈЕ СТИГАО НА СТРМИНУ, ИТАЛИЈАН ЈЕ УСПОРИО ЧЕКАЈУЋИ БРАДА...

БРАД ЈЕ ОСЕТИО ДА НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ...
ШТА ЛИ СОЛА СМЕРА? ВИДЕЋУ!

ААХ! ИДЕ ПРАВО НА МЕНЕ!

УСПЕО САМ!
МАМА МИА! ПРОШАО ЈЕ!

ПЕТ МИНУТА КАСНИЈЕ, БРАД ЈЕ ПРОШАО КРОЗ ЦИЉ...
22

ЕНО ГА! ТО МУ СЕ ДОГОДИЛО КАД ЈЕ ПОКУШАО ДА МЕ УДАРИ!

КАМИОН ЈЕ ИЗВУКАО БЕНТЛИЈА НА СТАЗУ. ТАДА...

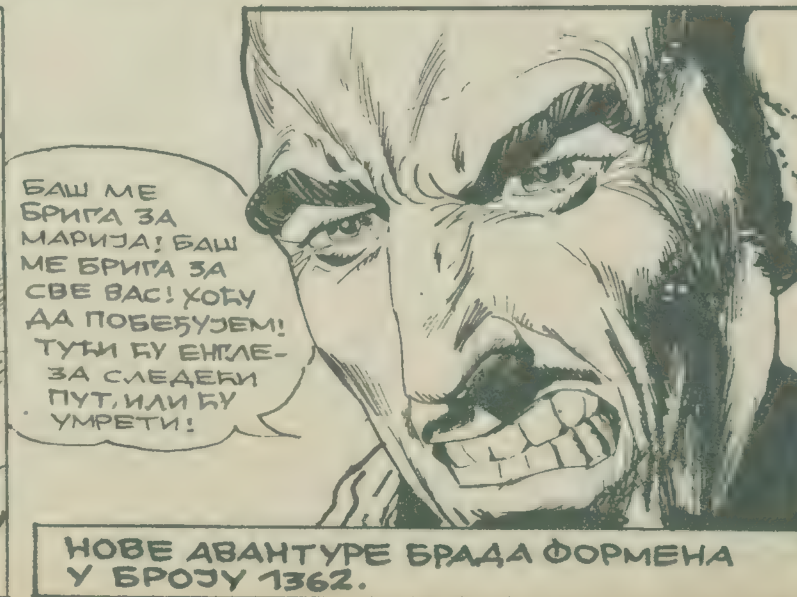
АКО СЕ ПОМЕРИ САМО МАЛО, ОДЕ НИЗ СТЕЊЕ!

НИЈЕ СВЕ ПРОПАЛО, ЛУИЂИ!

НИСИ НИШТА ИЗГУБИО, ПРИЈАТЕЉУ!

А ИМА И ДОБРИХ ВЕСТИ!

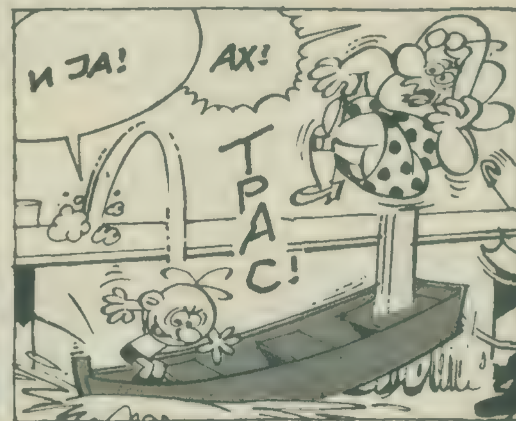

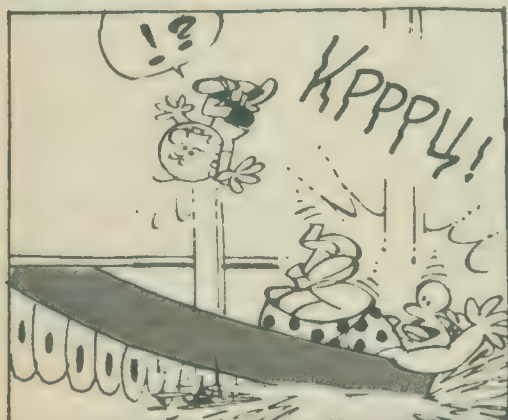
НОВЕ АВАНТУРЕ БРАДА ФОРМЕНА У БРОЈУ 1362.

ШАЦА УБАВИЋ: ИЗЛЕТ

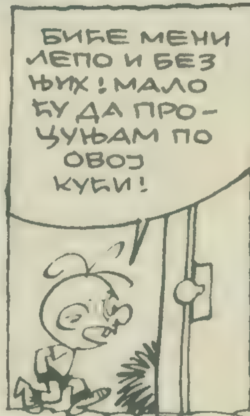

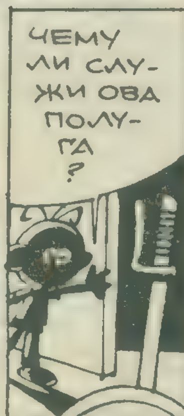

ПЉАС!

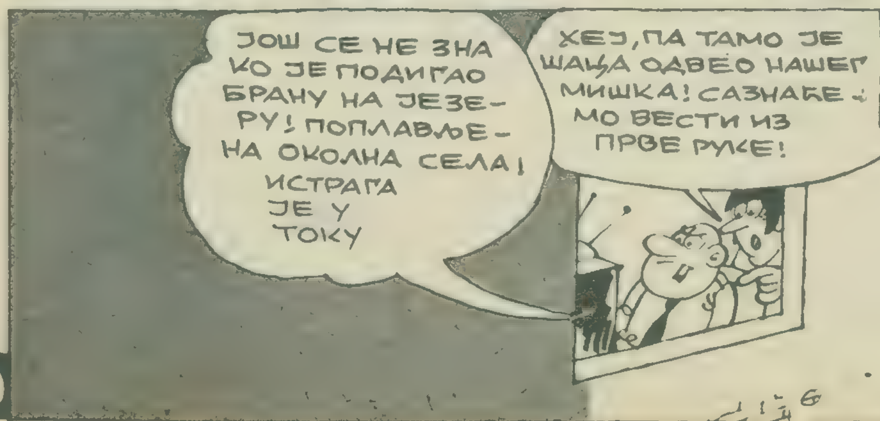

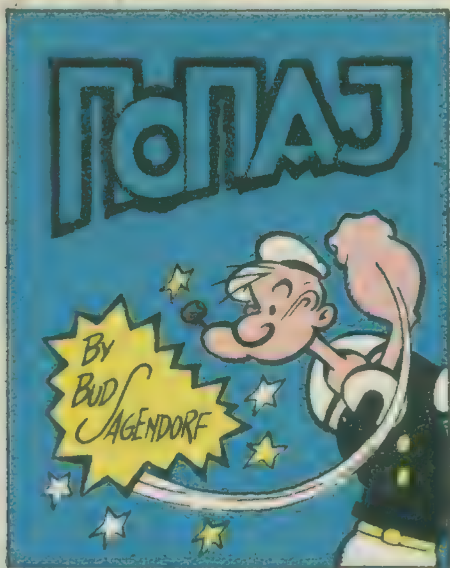

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **семијева тајна дружина**

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

ДА ПОЈЕДЕМ ОВУ ПЉЕСКАВИЦУ У ЛЕПИЊИ ДОК НЕМА ПЕРЕ!
ПОЖУРИ ОНДА ... ОН ОБИЧНО ДОЛАЗИ У ОВО ВРЕМЕ!

ДВА ДАНА ВЕЋ НИСАМ ПОЈЕО НИЈЕДНУ ПЉЕСКАВИЦУ!
ОД МЕНЕ ЈЕ НЕЋЕШ ИЖИЦАТИ!

НИСАМ ТО НИ МИСЛИО! ДОБРОВОЉНО САМ ИХ СЕ ОДРЕКАО!
ОДЛУЧИО САМ ДА ВИШЕ НЕ ЈЕДЕМ МЕСО!

И ТО САМ ЧВРСТО ОДЛУЧИО!
СЈАЈНО, ПЕРО!

И НЕЋЕШ ПАСТИ У ИСКУШЕЊЕ?
НИ ГОВОРА, ПРИЈАТЕЉУ!
ПАСУЉ

И... ШТА САД КАЖЕШ, ДРУГАР?
ПОНОСИМ СЕ ТОБОМ!
ПАСУЉ
© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

АЛ' МОРАМ ПРИЗНАТИ ДА ЗАНОСНО МИРИШЕ!
?
ШМРК
BUD SAGENDORF

КЛОП

МОРАМ ДА ПРИЗНАМ... СНАГА ВОЉЕ НИЈЕ ЈЕДНА ОД МОЈИХ ВРЛИНА!
!
9-11

ЛУКАВСТВОМ И СРЦЕМ ПРОТИВ ТОПОВА

РАТНИЦИ У СУКЊАМА

У тренутку напада десет алжирских галија, од којих је свака имала по сто педесет веслача, из утврђене Корчуле утекли су готово сви мушкарци

Откако је, налазећи се под врховном турском влашћу, командовао делом османлијске флоте, алжирског владара Еулџа Алија ратна срећа је добро служила. Тако је било и тих дана приликом залетања у Јадранско море. Бар, Улцињ и још неке градове је опљачкао и попалио, и на реду је била Корчула на истоименом острву.

Иза галије Еулџа, у нас називаног Улуз Алија, воду је секло још њих деветнаест. Свака је имала по 150 веслача распоређених у три нивоа. У време напада галиоти су остављали весла и, помажући редовним војницима знатно ојачавали освајачку силу суровог алжирског владара за кога нико није имао лепу реч.

Корчула му је посебно запала за око. Не само због свог богатства, већ и због тога што је признавала власт Млечана, љутог турског противника на мору.

ЗАР И ВИ, ГОСПОДАРУ?!

Било је то рано изјутра 15. августа 1571. године, тако рећи у исто време када је Антун Ружич, један од истакнутијих корчуланских грађана, набасао у подрумима југозападне куле града на Великог кнеза Антонија Валбу де ла Долчеа. Видећи представника млетачке власти како са неколико људи из пратње клечећи копа тунел испод одбрамбеног зида који ће га одвести у луку где је стајао укотвљен брод, згранути Ружич једва је изустио:

— Зар и ви, господару?!

— А шта си ти мислио?! — усправио се кнез и унео му се у лице, стресајући са себе земљу и прашину. — Где су мушкарци овог града, ратници, борци, јунаци... где, питам те?! Побегли у залеђе острва, ето где. Они своју главу спасавају, а ја да моју губим, нећу!...

Ружич није знао шта да каже. Све је било истина од речи до речи. Вест о надирању Улуз Алије стигла је у Корчулу још пре неколико дана. Људе је одмах захватила паника. Али уместо да се уплаше жене, пре стравили су се — мушкарци! И готово сви утекли у шуму препуштајући супруге, мајке, сестре или старице на милост и немилост злогласном Алжирцу јер оне нису хтеле ни да чују о напуштању града. Додуше, остало је шездесетак мушкараца, али шта је то у односу на 4000 корчуланских становника!

Обилазећи тих дана град, Ружич се дивио женама. Биле су свесне шта их чека ако непријатељ упадне у Корчулу, а нису знале шта да предузму у својој одбрану. Једноставно, срце и душа, све њихово биће, везивало их је за годинама течено огњиште и оне су се припиле уз њега.

— Господару, напустите Корчулу јавно! — покушао је Ружич да наговори кнеза. — Реците женама да морате хитно послом у Задар и да ћете се убрзо вратити, иако нећете. Очекујући вас, оне неће клонути духом, ви ћете бити на сигурном, а дотле ће нас Улуз Алија напасти и судбина овог града биће решена!

Великом кнезу се допао предлог. Учинио је тако. Корчуланке и неколико десетина мушкараца остали су сами.

ВАРКА СА КАЦИГАМА

Окретном и храбром Ружичу ни на крај памети није падала предаја без борбе. Ако су жене имале снаге да остану, имаће је и за бој, закључио је. У глави је већ имао план борбе. Прерачунавао се: Турци имају топове, ми и топове и дебеле зидине, они ужад и куке за успињање, ми врело уље... Највеће наде полагао је у једно лукавство, боље рећи превару којом је намеравао да се послужи.

Алжирске галије су се појавиле на видику око подне. Дан је био топао, а море мирно; за напад с мора идеални услови. Ружич је окупио жене и обратио им се привидно мирним гласом:

— Пођите кући и узмите оружје, а на главу ставите кациге! Испод ње се не препознаје жена. Она која је нема, нека се не појављује на зидинама. Ви, остале, поређајте се дуж бедема. Непријатељ не зна да су мушкарци утекли и зато ће опрезније ударити кад види толики број браниладца! Пуцајте, само пуцајте!

Бој је започео грувањем топова са галија укотвљених на извесном одстојању. Ђулад је ударала о зидове, али су они издржавали. Корчуланке и оно мало мушкараца одговорило је још жешће паљбом. Севало је и с једне и с друге стране, многе куће у граду су разнесене, неке је захватио пожар, док је мртвих било свуда по улицама.

СПАСОНОСНА ОЛУЈА

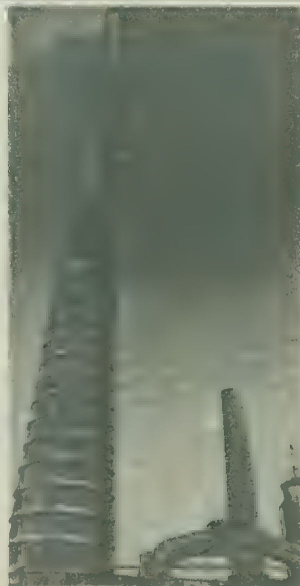
Непријатељ је почео полако да се примиче. Али, под ураганском ватром неустрашивих Корчуланки галије су брзо повукле. Међутим, један брод је некако успео да се пробије до зидина и искрца чету војника. Алжирци су се као вуци дали на успињање уз бедем Жене су на њих просуле врело уље па су одустали од тога. Запалили су бенедиктински самостан ван града, а онда пронашли отвор у зиду раније начињен топовском ватром. Ту су их дочекали пуцњи. Многи су попадали, остали се повукли. Бранитељке су се бациле на посао да зачепе отвор који је постао њихова „Ахилова пета". Радиле су као кртице, без роптања.

Улуз Алија није имао појма ко брани Корчулу. Кидао се од једа због отпора на који је наишао, још више због десетковане флоте. Наредио је преосталим бродовима да се повуку према Оребићу намеравајући да опсадом натера град на предају. Све време смишљао је како да на најсуровији начин пошаље у смрт његове становнике. Уместо тога једва је извукао живу главу, јер се истог дана, по подне на канал испред Корчуле сручила снажна олуја. Ветар је дограбио галије и понео их према корчуланским зидинама. Уз силне муке, алжирски освајач је успео да их извуче из невремена и отплови према Хвару. Док је одлазио, претио је браниоцима града стиснутом шаком. То је било све што је могао да учини.

Кад је сутрадан чуо да је непријатељ отишао, мушки део становништва Корчуле вратио се кућама као да се ништа није догодило. Да ли се стидео, то је данас тешко рећи. Велики кнез, Млечанин Антонио Балба де да Долче, сигурно није; вратио се и он.

М. Тодоровић

КУЛА — РУДНИК ЗЛАТА

У француском селцету Салсињ које има само 700 становника, налази се рудник злата који се експлоатише још од 1908. године. Рудник се налази на дубини од 362 метра, а галерије и спратови повезани су на површини веома високим димњацима који истовремено служе и за пречишћавање ваздуха.

МИСТЕРИЈА ЛИНИЈА НАСКА

ЗАШТО ЈЕ ЈЕДАН ДАВНО ИШЧЕЗАО НАРОД СТВАРАО ЏИНОВСКЕ ЦРТЕЖЕ КОЈИ СУ ВИДЉИВИ САМО ИЗ АВИОНА?

На површини од неколико стотина квадратних километара голог платоа, који лежи између перуанских градова Наске и Палпе, протежу се бројни цртежи којим су збуњени истраживачи дали назив „Линије народа Наска". Чудна збирка геометријских слика: квадрата, труглова и трапезоида, спирале и цвеће, уске линије које се протежу на дужини од 8 километара, пустињски зоолошки врт — огромне птице, гмизавци и китови, један мајмун и паук — годинама буне научнике који покушавају да на њих дају одговор.

Археолози ове мистериозне творевине приписују Наскама, народу који је насељавао приобално подручје јужног Перуа и чија је култура процветала отприлике 100 година пре н. е., а ишчезла око 700. године.

ВЕЛИЧИНЕ ЈЕДНОГ ФУДБАЛСКОГ ИГРАЛИШТА И ВИДЉИВ САМО ИЗ ВАЗДУХА, ЏИНОВСКИ МАЈМУН САГИЊЕ СЕ ДА ЗАГРАБИ — У ПРАЗНО. ПРЕЧНИК ЊЕГОВЕ ДЕСНЕ РУКЕ ИЗНОСИ ВИШЕ ОД 120 МЕТАРА. ДРЕВНИ НЕИМАРИ НИСУ УВЕК БИЛИ ПРЕЦИЗНИ — ДАЛИ СУ МУ 4 ПРСТА НА ЈЕДНОЈ И 5 НА ДРУГОЈ ШАПИ И РЕП КОЈИ СЕ УВИЈА НАГОРЕ УМЕСТО НАДОЛЕ.

Писте за свемирце или календари?

Једноставан, али мукотрпан посао мора да је трајао годинама. Уклањањем милиона камења голоруки градитељи откривали су светлије тле под њима и тако добијали цртеже који су у овим бескишним пределима одолевали вековима.

Па, иако је начин на који су добијени јасан, остаје питање на које нико не може са сигурношћу да одговори: чему су служили?

По некима, били су то праисторијски путеви или гигантски календари које су некадашњи фармери, жељни кише, стварали да би некако у ове од суше испуцале пределе дозвали воду. Једна студија започета 1968. године утврдила је да се неке од линија заиста поклапају са тачком Сунчеве прекретнице, као и са тачкама на хоризонту на којима се извесне звезде јављају и ишчезавају.

Немачка математичарка Рајхе, која се већ двадесет и пет година бави проучавањем чудних цртежа, не верује у претпоставку да су то биле писте за ванземаљске становнике.

— **Када се камење уклони, земља је прилично мека. Бојим се да би се свемирци заглавили** — каже Рајхе.

Необична пустињска збирка садржи 18 фигура птица, укључујући једног колибрија, паче и морску птицу готово 1350 метара дугачку.

По мишљењу истраживача Алена Сојера не може се са сигурношћу утврдити њихово значење.

— **Већина цртежа састављена је од једне једине линије која се нигде не укршта** — каже он. — **Можда је то била путања неког ритуалног лавиринта. Ако сам у праву, онда су Наске, ходајући по њима, осећали да се на тај начин поистовећују са оним што цртеж симболизује.**

ОВА ОКАТА ФИГУРА ДЕВОЈЧИЦЕ ПРЕКРИВА ЦЕО ЈЕДАН ОБРОНАК! ПРЕТПОСТАВЉА СЕ ДА ПОТИЧЕ ИЗ ПЕРИОДА КОЈИ ЈЕ ПРЕТХОДИО НАСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈИ.

ГЛАВА ВРАЧА-РАТНИКА КОЈИ ЈЕ НАЈВЕРОВАТНИЈЕ ПРЕДСЕДАВАО РИТУАЛИМА НАСКА.

Ловци на главе

Овај ишчезли народ довео је уметност прављења вишебојне украсне керамике на ниво који није превазишао ниједан народ у читавој Америци. Њихова грнчарија, по симболима који је красе, показује наглашен интерес за плодност — обећање изобиља хране и настављање живота. Та животна сила, по њиховом веровању, налази се у свим облицима живота и отуда на њиховим рукотворинама дивље животиње које и саме отелотворују.

Славили су је на својим крчазима и тражили у одрубљеним главама непријатеља:

— По њиховом мишљењу, човекова животна сила, или душа, пребива у његовој глави — каже Ален Сојер.

Одрубљивањем туђих глава, веровали су, и сами долазе у додир са силом која је некада покретала другога.

Тако се испод трлића једног Наска-врча могу видети ратници с главама кондора како одсецају главе непријатељу. Одмах испод њих трећи ратник обучен у огртач, који симболизује реп кита-убице, одрубљује још једну главу.

И кондор и кит били су божанства једног ратничког култа посвећеног скупљању трофејних људских глава. Јер, како се у главама налазила животна сила жртава, те су се главе могле употребити у ритуалима који су призивали добар род и којима је највероватније „председавао" врач-ратник.

На једном другом примерку мушки и женски симболи плодности постављени су унутар храма који је, вероватно, био посвећен киту-убици. Црвеноусти кит високо је стилизован, а његове човеколике руке чврсто стискају своје жртве. Керамика древних Наска за дивљује својом лепотом, а пажљиво стварани цртежи, неизмењени већ готово две хиљаде година, и даље остају тајна.

М. И.

ЧЕЛИЧНИ МИШИЋИ, ДОБРО СРЦЕ

— ОКАНИТЕ СЕ ПЛЕСОВА, ДИЖИТЕ ТЕГОВЕ! — КЛИКНУО ЈЕ У 16. ВЕКУ ЏОН НОРТОК. ТАДА ЈЕ ЕВРОПУ ПОНОВО ПОЧЕО ДА ОСВАЈА ДАВНО ЗАБОРАВЉЕНИ СПОРТ АТЛЕТСКА ГИМНАСТИКА, КОЈА И ДАНАС СТИЧЕ СВЕ ВИШЕ ПРИСТАЛИЦА.

Ако сте нервозни, несређени или плахе нарави, постоји, кажу један сигуран начин да себи помогнете. Донуше, њега могу користити, како је бар до сада било, само — мушкарци. Реч је о атлетској гимнастици, или „билдовању" свога тела. Са бујањем мишића смирују се нерви! Међу нашим „сцагаторима" кружи ова анегдота: пре неколико година познатом југословенском рвачу и вишеструком апсолутном шампиону Мирославу Читаковићу пришао је човек и из чиста мира га напао, јер га је заменио са неким својим „дужником". Читаковић га је само погледао не мичући се са столице на којој је седео и мирно рекао:

— Немој да ме нервираш јер бих могао да се наљутим!

Међутим, смиривање живаца није разлог што атлетска гимнастика има много и стиче све више присталица. Она спада, могло би се рећи, у исконске спортове: није тешко замислити како је можда већ прачовек увидео да подизање што тежег камења развија његове бицепсе и како се баш то свиђало његовој пећинској драгани.

КАО БОКС БЕЗ УДАРЦА

Први писани подаци о томе потичу још из древног Египта, на чијем је тлу у једној пећини пронађен цртеж људи који подижу једном руком тегове у облику крушке. Утврђено је да ово уметничко виђење атлета потиче из 2000. године пре н. е.

У старогрчким полисима Спарти и Атини култ мушког тела био је развијен до идолопоклонства. Познато је колико су помно вежбали грчки младићи у палестрама и гимназијама, између осталог и са теговима. Ипак, мермерни кипови тадашњих, уметника који су и у потоњим временима остали узор класичне лепоте, не личе на данашње „Мистер универзуме": складне пропорције Фидијиних, Миронових или Праксителових модела ни изблиза не достижу лепотане са насловних страна који се диче мишићима на савременим ревијама мушке лепоте...

Прва детаљна и разрађена упутства о вежбама за јачање и обликовање тела сажео је у уџбеник још чувени староримски лекар Гален у 2. веку. Он је шест година провео са гладијаторима и добро је изучио њихов начин вежбања, па му је то послужило за књигу намењену првенствено момцима од 14 до 25 година.

Када је пре четири до пет векова доба хуманизма опет вратило дуго запостављано занимање човека за све телесно, Европљани су „откопали" античка схватања о идеалним мерама мушког тела и тада поново атлетика почиње да осваја младиће. У пуританској Енглеској први је Џон Норток штампао један гимнастички уџбеник у којем је саветовао елизабетанске момке да се окану плесова и посвете много кориснијем дизању тегова које „развија груди, јача руке и човеку даје задовољство као при боксу, али без удараца". Тада се, да подсетимо, боксовало без рукавица.

»ЛАВОВСКЕ« ПРОПОРЦИЈЕ

Одушевљење за тешку атлетику — како се раније називала атлетска гимнастика — достигло је врхунац три века после Џона Нортока, када је гимнастичка литература већ имала позамашан број наслова и када је већ постојао чувени систем познат као „шведска гимнастика". Из тог доба је Естонац Георг Хакеншмит који се родио 1877. године и остао један од највећих и најславнијих атлета свих времена. Звали су га „Руски лав", а имао је следеће димензије: висина 174 цм, тежина 80 кг, обим врата 45 цм исто као и надлактице, обим груди 117 цм, бутине 60 итд. Могао је једном руком да потисне тег од — 98 кг!

Код нас је атлетска гимнастика почела да се развија прилично касно у поређењу са другим европским земљама, тек крајем педесетих година. Али, да су мушкарци нашег поднебља исто као и сви остали од вајкада настојали да оснаже своје мишиће, доказују бројни археолошки налази на разним местима. То су каменови обично за једну руку, налик на данашње „бучице", тегови са два ђулета.

Да ли су се променила схватања о лепоти мушког тела? И ко је елегантнији, овај модел античког вајара Мирона или »билдер« са краја 20. века?

МНОГИ СЕ ДОПИНГУЈУ!

На данашњим великим такмичењима у атлетској гимнастици још не постоји анти-допинг провера учесника. Међутим, јавна је тајна да многи користе недозвољена средства да би што пре повећали своју мишићну масу. Обично су то препарати справљени на бази мушког полног хормона тестостерона, и он може проузроковати изузетно тешке последице по здравље, поред тога што је непоштено и неспортски на тај начин наступити на такмичењу

КАДА ПОЧЕТИ?

Први клуб за атлетску гимнастику основао је 1965. године у Ријеци данашњи председник Извршног одбора међународне федерације за овај спорт доктор Милан Чабрић. Он је био и државни првак у дисциплинама снаге. Данас у Југославији има неколико десетина клубова, постоји и југословенски Савет за атлетску гимнастику у који је учлањено око 12 хиљада спортиста. Од републичких, за сада постоји једино Савез СР Србије.

Највеће такмичење је Светско првенство у атлетској гимнастици, на којем се проглашава првак — не више „Мистер универзум" као до пре неколико година! Следећа по важности су континентална првенства на која се шаљу државни прваци. У нашој земљи бира се „Атлета године" који стиче право да се такмичи на Европском првенству.

Први пут је у Југославији проглашен државни првак у овом спорту 1968. године. Био је то Петар Младеновић, архитект из Земуна.

Данас је интересовање за атлетску гимнастику све веће. Многи дечаци писали су и редакцији „Забавника" тражећи одговор када да почну, јер влада мишљење да од дизања тегова — застаје раст. Питали смо о томе најпозванију личност, доктора Чабрића.

— Ни говора! — тврди овај стручњак. Ипак, не треба почињати пре четрнаесте године. Доктор Чабрић испричао нам је да је у Совјетском Савезу научнички тим састављен од спортских лекара, педагога и тренера пре 6 година направио опит са 1500 четрнаестогодишњака који су почели да вежбају атлетску гимнастику. Пратили су њихов развој и установили да ни код једног детета није дошло до застоја у расту.

А да никад не мора бити касно за почетак (ово да се не разочарају они који су већ увелико превршили четрнаесту) говори пример чувеног Црнца Артура Робина који је тек у 27. години почео да вежба атлетску гимнастику, а у 32. је постао — „Мистер универзум"!

Разуме се, освајање ласкавих титула као ни смешно поигравање мишићима у каквом шоу-програму сумњивог укуса, нипошто није основни циљ у овом спорту. Највећа корист је у томе што се стиче добра кондиција, први предуслов за добро здравље. При томе за вежбање није потребан нарочит простор, као за трчање или неки други спорт: довољно је и најмање соба. А од реквизита — метла и књига! То сасвим озбиљно каже и аутор уџбеника за атлетску гимнастику доктор Чабрић. Зато, не очајавајте ако у вашем месту нема теретане, дворане за тренирање овог спорта која је опремљена многим справама. Метлу имате сасвим сигурно, а верујемо и књигу!

М. Крстуловић

ЛЕПТИС МАГНА

Нимфеум, храм посвећен нимфама, заједно са Хадријановим купатилима, налази се на улазу у Лептис Магну. Сачувана ограда и остаци мермерних стубова донекле могу дочарати његову некадашњу лепоту и величину.

Када се од Триполија крене на Бенгазију, на неких стотинак километара на граници либијске пустиње и мора, налази се један од највећих градова античког света — Лептис Магна.

Настанак Лептис Магне везан је за оснивање првих феничанских трговачких постаја у првом миленијуму старе ере, да би већ у 1. веку постала један од најважнијих градова римске империје на тлу Северне Африке. За време владавине римског цара Септима Севера у 2. веку н. е., Лептис Магна достиже врхунац своје моћи, а у којем су периоду настале и најлепше грађевине које су и до данас остале сачуване као неми сведоци минулих векова.

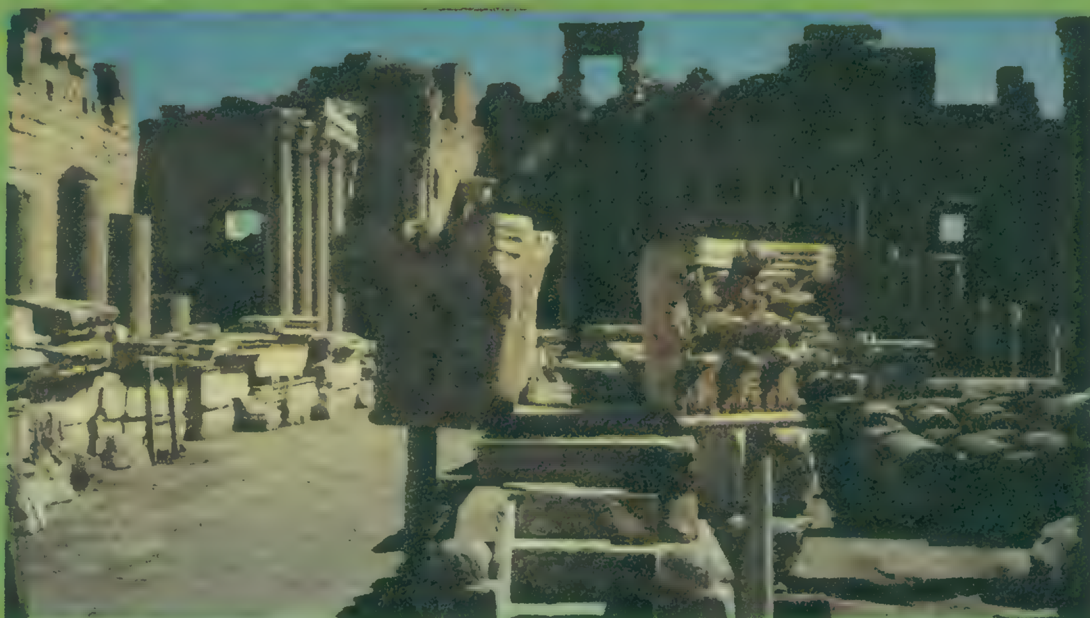
Лептис Магна је један од ретко очуваних античких градова и јединствени археолошки споменик на свету.

Нови Форум (Forum novum Severianum) и базилика које је подигао Септим Север чинили су центар јавног живота Лептис Магне. На форуму су се окупљали грађани, а у базилици су одржавана јавна суђења и читани царски укази.

Форум је био окружен покривеним тремом са три стране, а сачињавала га је колонада стубова са луковима. Простор између лукова био је украшен ликовима митских чудовишта. Колика је била вештина античких неимара, говори и овај детаљ **са главом Медузе.**

О величини базилике Септима Севера саграђене у 2. веку нове ере говоре високи зидови и рељефима украшени мермерни пиластри. У 6. веку византијски цар Јустинијан претвара базилику у цркву и у њеном средишту подиже камени олтар

Позориште са својим аудиторијумом, позорницом, оркестром и великим бројем статуа и рељефа без сумње је један од најлепших и најочуванијих здања Лептис Магне. Археолози сматрају да је ово позориште једно од првих подигнутих у римском свету.

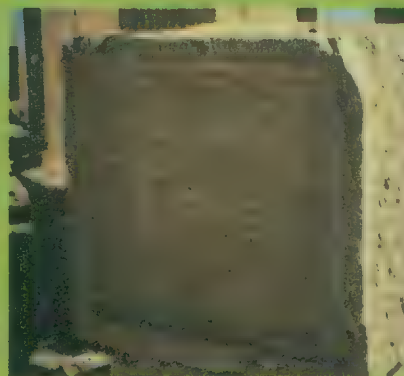
-ЛЕПОТИЦА ТРИПОЛИТАНИЈЕ

Диоскурова статуа постављена у позоришту израђена је по узору на грчке мајсторе. Откопавањем рушевина Лептис Магне археолози су били изненађени бројем и лепотом пронађених статута и рељефа.

Мермерни пиластри подигнути у базилици Септима Севера, украшени су сценама Херкулових јунаштава (Херкул убија Немејског лава, Херкулова борба са краљицом Амазонки и друга).

Колико је **трговина** значила за економски развој Лептис Магне, говори и **табла са стандардом мера**, која је по указу Септима Севера постављена у центру тржнице. Ових мера морали су се придржавати сви трговци, а прекршиоци су строго кажњавани.

Најживљи део Лептис Магне била је лука чији су остаци потопљени и могу се видети уколико је море мирно. Улаз у луку налази се на крају Виа Максимус, а обележен је Трајановом капијом. Поред улаза налази се и некадашње складиште добара која су бродовима допремана из свих крајева Римског Царства.

Да је Лептис Магна била и трговачки центар Триполитаније, сведочи комплетно сачувана античка тржница. Подигнута на отвореном простору заузимала је већи део града. На слици је средиште тржнице са својим киосцима.

Текст и снимци: ДЕЈАН ГРШИЋ

СМОКИ /SMOKIE/

Умногим анкетама које су крајем протекле године спроводили музички часописи и специјализовани радио-програми, за групу године проглашен је енглески састав СМОКИ. То се и могло очекивати јер је група само у прошлој години имала три велика светска хита „Живети поред Алис", „Срешћемо се у поноћ" и „Лежати у нечијим рукама", који су добро познати и нашој публици.

Групу СМОКИ сачињавају четворица младића: органиста Крис Нормен који је и шеф састава, затим бас-гитариста Тери Атлис, солиста Алан Силсонс и бубњар Пит Спенсерс. Прву тројицу музика веже већ годинама. Почели су као трио ЕЛИЗАБЕТАНЦИ (THE ELIZABETHANS) свирајући по мањим клубовима Аштона, родног места Криса Нормена. Очекивали ме писао хитове за Сузи Кватро и групу СВИТ, без размишљања је пристао да покуша и са овом четворицом, али само под условом да групи промене име у неко краће и звучније. Договорено је да назив буде СМОКИ SMOKIE. Одмах затим група снима први ЛП под називом „Пошаљи то даље" »Pass It Around«). Песма за овим називом нашла се и на малој плочи, али не и на топ--листама како се и очекивало. Ипак, у музичком свету о групи је почело да се прича. Чин и Чап се нису смирили док групи нису написали следећи хит. Била је то композиција „Ако мислиш да знаш како да ме волиш" „If You Thnk to Know to Love Me"), која је групу СМОКИ учинила познатом не само у Енглеској, већ и у Европи. Затим су уследили хитови

су да ће у време дугих коса и битника својим уредним изгледом успети да скрену пажњу на себе и у том очекивању, које се показало узалудним, прошле су им четири године. Ни следеће две године, када су донекле изменили стил свирања, није им донео значајнији успех. Сем неколико снимака за локалне радио-станице и једне сингл плоче, ништа више нису постигли. Тада мењају име групе у КАЈНДНИС KINDNESS — НЕЖНОСТ) и потписују свој први уговор са компанијом RCA, али популарност није долазила.

У белим сатенским оделима и даље свирају по клубовима као најобичнија кабаретска група са туђим репертоаром. И баш приликом таквог једног наступа 1973. године сусрећу се са менаџером Билом Харлијем који им нуди да потпишу уговор. Једини проблем: нису имали бубњара. И до тада група је кубурила с бубњарима који су се често мењали. Међутим, августа месеца те године срели су Пита Спенсера који је иза себе имао седмогодишњи стаж поп-музичара. Поново мењају име групи у СПИКИЗИ (SPEKAEASY) и то по наговору Харлија који им једног дана доводи тада већ чувени тандем твораца хитова, Ники Чина и Мајк Чапмана. Тандем Чин-Чап, који је у то вре„Немој да ми играш твој рок--ен-рол" (Don't Play Your Rock' n' roll to Me") и „Нешто ме чини тужним"~ („Somethng's Been Making Me Blue"). Њихов следећи албум „Мењамо се стално" („Changng All the Time") достигао је сребрни тираж, да би трећа ЛП плоча „Поноћни кафе" (Midnight Cafe") и сингл „Срешћемо се у подне" (I' ll Meet You at Midnght") постали бестселери у европској диско--продукцији. Следећи суперхит „Живети поред Алис" („Living Next Door to Alice") донео им је велику популарност и у Америци тако да се већ тада почело говорити о саставу као једном од водећих у светсокј поп--музици. То су и потврдили следећим синглoвима: „Лежати у нечијим рукама" (»Lay Back in the Arms of Someone"), Игле и чиоде" („Deedles and Pins") који су на топ-листама били веома високо котирани.

Данас ова четворица младића, који су за место боравка изабрали градић Брадфорд у области Јоркширу, изјављују: „За нас је најважније да можемо да свирамо и певамо оно што волимо. Све остало је неважно. Дуго смо покушавали да пронађемо свој музички стил. Труд нам се на крају исплатио."

ПЕСМА ЗА ОВУ НЕДЕЉУ

ИГЛЕ И ЧИОДЕ (NEEDLES AND PINS)

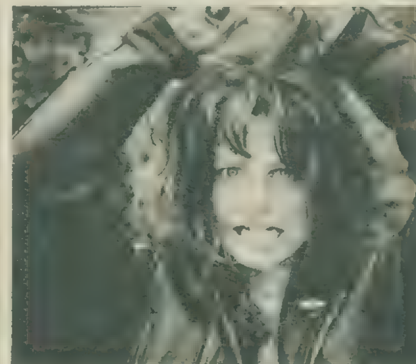
Музика: Ниче
Текст: Боно
Изводи: СМОКИ

I saw her today
I saw her face
It was a face I love
And I knew, I had to run away-yi-yay
And get down on my knees and
Pray-yi-yay
That they'd go away
Still they'd begin
Needles and pins
Because op all my pride
The tears I gotta hide
Oh, I thought I was smart
I'd won her heart, didn't think
I do
But now she's worse to him
than me
Let her go ahead and take his
Love instead
And one day she will see
just how
To say please
Andt get down on her knees
That't how it begins
She'll feel those needles and pins
Hurt'n her, hurt'n her
Why can't I stop
And tell myself I'm wrong, I'm
Wrong, so wrong
Why can't I stand up and tell
Myself I'm strong
Because I saw her today
I saw her face.
Needles and pins.
needles and pins

РАНЕВЕЈЗ (RUNAWAYS)

Петочлана америчка женска група РАНЕВЕЈЗ тренутно се налази у Европи на великој зимској турнеји. Турнеја је почела крајем прошлог месеца и до сада је састав гостовао у Француској и Савезној Републици Немачкој. Успех је премашио сва очекивања и концертне дворане биле су испуњене до последњег места. У Немачкој су младе Американке чак два пута имале свој програм на телевизији. О свему томе оне кажу: „Ово нам је прва велика турнеја по Европи. Да будемо искрене, помало смо се и плашиле. Сада када је све добро почело разлога за страховање нема. Нарочито нас радује што публика на концерте долази да нас слуша, а не да нас гледа. Бар такав смо утисак стекле."

СЛИТС

Пре три месеца јавности се представила и прва женска панк-рок--група СЛИТС. Овај четворочлани састав настао је у Енглеској и сачињавају га тинејџерке, ватрене поборнице новог панк-рока.

Групу је основала петнаестогодишња Аријан Фостер која је рођена у Минхену у породици уметника. Отац јој је био певач, а мајка глумица. Када је Аријани било 13 година, родитељи су јој се растали. Са мајком се сели из Минхена у Лондон где се уписује у средњу школу. Преокупирана музиком и жељом да стекне славу као певачица напушта школу. Мајка има разумевања за њене жеље и помаже јој да успе. У међувремену Аријана се упознаје са Џонијем Ротеном, певачем састава СЕКС ПИСТОЛС, после чега њено интересовање за панк-рок постаје још веће. Проводећи време у панк-клубовима долази на идеју да оснује сопствену групу.

Када је ове године у Лондону гостовала Пати Смит, Аријана је на њеном концерту срела своју истомишљеницу Палмоливу, шеснаестогодишњу Шпањолку, са којом разговара о оснивању групе. Убрзо проналазе и трећег члана састава Ирин Тесу која, одушевљена њиховом идејом, одлучује да приступи саставу. Без икаквог музичког искуства, њих три даноноћно вежбају

по панк-клубовима. После неколико месеци оваквог рада у помоћ им је притекао Џони Ротен и омогућио да на једном јавном концерту наступе испред групе СЕКС ПИСТОЛС. Тога наступа ће се многи дуго сећати. Аријана је певала толико добро да су многи помислили да иза себе има богато сценско искуство. Ништа слабије нису биле ни Палмолив за бубњевима и Ирин као басиста. После тог концерта девојке су изјавиле новинарима: „У нашој музици техника свирања није примарна. Много је важније успоставити контакт с публиком. У музици мора да преовлађују осећања".

После овога девојке добијају још једног члана, седамнаестогодишњу ученицу уметничке школе Вив, која је у слободном времену често друговала са гитаром и лако се уклопила у састав који, тако комплетан, убрзо добија епитет „најлуђи женски квартет панк-сцене".

На крају рецимо и то да ове четири девојке саме пишу и компонују музику коју изводе и да ће ускоро снимити своју прву плочу.

СТРАНА

Радојка Шверко

О ријечкој интерпретаторки забавних мелодија РАДОЈКИ ШВЕРКО новине пишу неупоредиво мање него о осталим њеним колегама. Шта је узрок томе тешко је одгонетнути. Вероватно њена повученост и чињеница да не пева комерцијалну музику и да много пажње обраћа квалитету који постиже својим изузетним певачким талентом.

Радојка Шверко бави се певањем од најраније младости. Још као ученица члан је школског хора, а затим и тамбурашког оркестра. Године 1967. почиње да се професионално бави музиком да би ускоро доспела у сам врх домаће забавне музике На забавно музичком фестивалу на Канарским острвима 1969. године осваја трећу награду публике и стручног жирија композицијом „Наш свијет“. Неколико месеци касније својим великим хитом „Балалајка“ постиже још један међународни успех: побеђује на фестивалу на Малти на коме учествују многи познати певачи као, на пример, Дејвид Боуви. Али то није све. На великом фестивалу у Рио де Жанеиру 1971. у конкуренцији певачких звезда као што су Пол Сајмон, Арт Гарфанкл, Реј Кониф и Елмер Бернштајн, Радојка осваја другу награду да би само годину дана касније на истој фестивалској смотри потврдила своју међународну репутацију новим признањем — наградом за интерпретацију. Од домаћих фестивала неизоставно треба поменути Сплит 1970. на коме је извела свој до сада највећи хит, композицију „Куд плови овај брод“. Учествује на готово свим домаћим смотрама, а од интернационалних успеха поменућемо још и велику турнеју по Италији 1973, награду за интерпретацију на Братиславској лири 1974, затим награду за најлепши глас у Порторику 1975. и признање за комплетан сценски наступ на фестивалу у Токију прошле године. У последње време Радојка Шверко се истиче и наступима у музичко-сценским делима као и на филму. Свестрана певачица раскошног гласа и осећајне интерпретације, преузела је улогу Јане у рок-опери „Губец Бег“, а као филмска глумица дебитује у најновијем филму Рајка Грлића „Маестро“.

СЕКС ПИСТОЛС (SEX PISTOLS)

Недавно је продуцентска кућа која издаје плоче групе СЕКС ПИСТОЛС обавестила јавност да је нови ЛП ове панк-рок-групе »Never Mind the Bollocks, Here's the Sex Pistols« достигао златни тираж. Ово је несумњиво велики успех, поготово ако се има у виду да је рекламирање плоче ове групе забрањено и да је две велике дистрибутерске диско-куће нису баш због свих тих забрана, продавале.

У овој групи има још једна новост. Наиме, ових дана почеће да се приказује филм о саставу у коме главну улогу игра Маријан Фејтфул, бивша девојка Мика Џегера. Филм ће се појавити под именом „Ко је убио Бамби?“. Остале улоге поверене су члановима састава: певачу Џонију Ротену (рођен 1956. у Лондону), соло-гитаристи Стиву Џонсу (1955), басисти Сиду Вицјусу (1957) и бубњару Полу Куку (1956).

НАША КАРИКАТУРА

ТОП-ЛИСТЕ

ДЕЦЕМБАР 1977.

Од овог броја Политикин Забавник, уместо уобичајене топ-листе, доносиће сваког првог петка у месецу топ-листу најслушанијих песама у претходном месецу.

ДОМАЋА

1. ЖИВИШ У ОБЛАЦИМА — Здравко Чолић
2. ЛАГАЛА ЈЕ ДА МЕ ВОЛИ Златко Пејаковић
3. НИЈЕ ЛАКО БИТИ САМ — Мишо Ковач
4. ЕКСКУРЗИЈА — Cod
5. ВОЉЕЛА ЈЕ СЈАЈ У ТРАВИ — Indexi
6. СВЕ СЕ ВРАЋА, СВЕ СЕ ПЛАЋА Тереза Кесовија
7. ДАЈ МИ КАЖИ ОДАКЛЕ ТЕ ЗНАМ — Стаклено звоно
8. ЦРНИ КОФЕР И ГИТАРА — Мики Јевремовић
9. НЕМА НИШТА МЕЂУ НАМА — Про арте
10. ПИТАМ ТЕ ДА Л' МЕ ВОЛИШ — Миша Марковић

СТРАНА

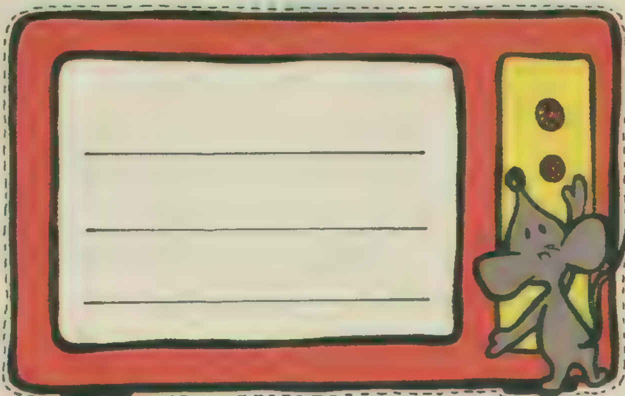
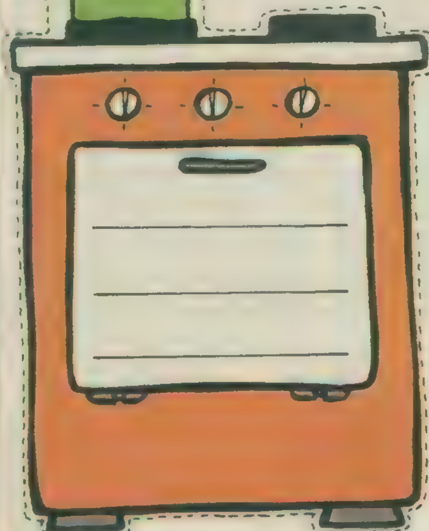
1. THE NAME OF THE GAME — Abba
2. DON'T LET ME BE MISUNDERSTOOD — Santa Esmeralda
3. LUCILLE — Keny Rogers
4. WE ARE THE CHAMPIONS — Queen
5. DON'T STOP — Fleetwood Mac
6. YES SIR, I CAN BOOGIE — Baccara

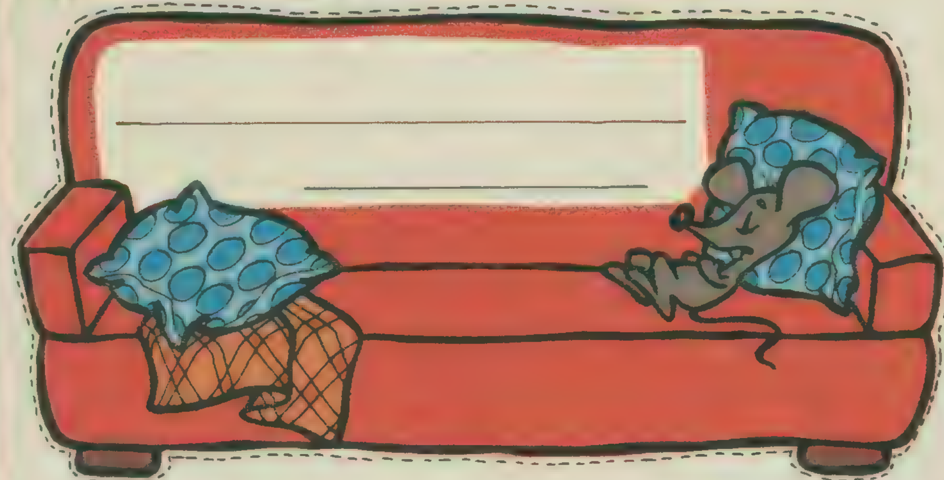
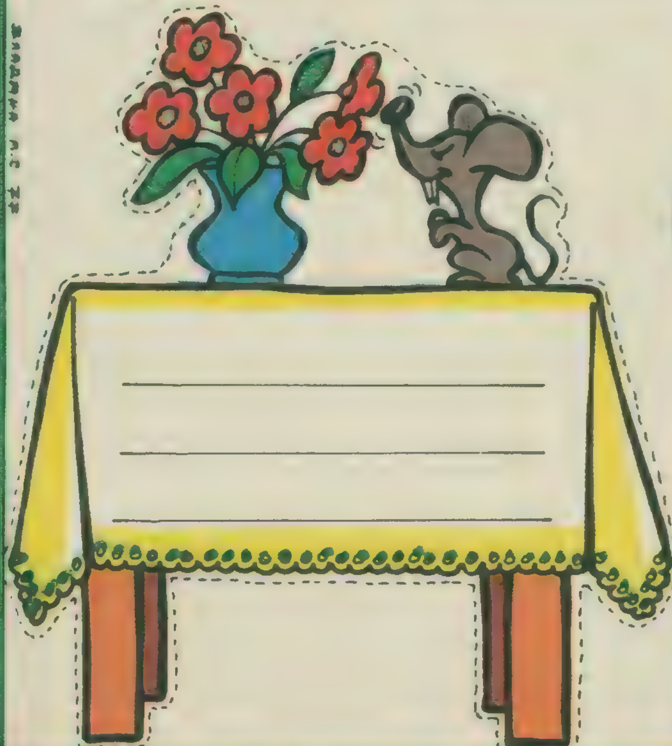
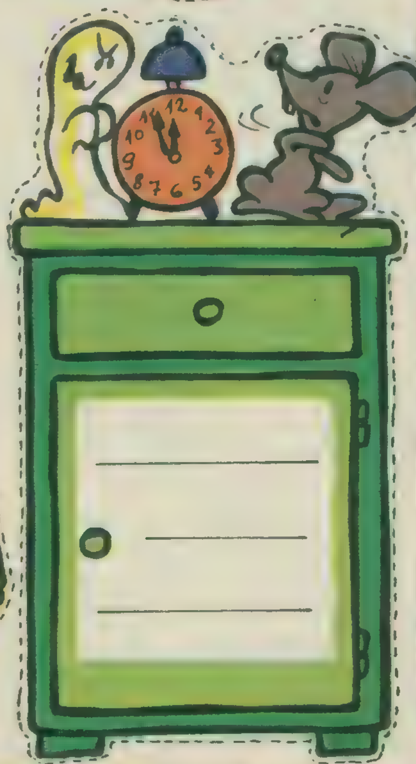
7. TURN TO STONE — E.L.O.
8. NO MORE HEROES — Stranglers
9. SHE'S NOT THERE — Santana
10. BLACK IS BLACK — La Belle Epoque

ЗАБАВНИКОВЕ НАЛЕПНИЦЕ ЗА ШКОЛСКЕ СВЕСКЕ

Налепницу исеците по цртицама, испишите своје име и разред и залепите на свеску.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

Ноћу, на друму

Елен Бари притиснула је до краја папучицу за гас. Већ неколико минута посматрала је у свом ретровизору велика, луксузна кола која су је упорно пратила.

Са својим снажним колима могли су досад већ десет пута да ме претекну — помислила је Елен.

С времена на време приметила би нејасно у другим колима како се нечија глава нагиње. Да би им омогућила да је пређу, Елен нагло успори. И кола иза ње успорише. Обузе је паника а истовремено и бес на саму себе. Па зар је њени домаћини, Паркерови, нису упозоравали да је већ прошла поноћ и да није баш мудро бити на овом пустом друму сам у колима.

Одједном, сети се да је при одласку ту у близини наишла на малу бензинску пумпу и да је на њој узела бензин. Продавац ће, вероватно, још бити у њој. Можда ће чак пристати да је допрати до куће.

Ускоро се кроз мрклу ноћ проби слаба светлост. Била је то бензинска пумпа. Елен скрете с пута и заустави се. На њено велико запрепашћење на врати ма је стајало: „Затворено до шест часова ујутру!"

Избезумљена, она помисли да ће имати времена да изиђе из кола и зазвони на вратима, а онда се сети да на бензинским пумпама обично нико не станује. И таман кад је хтела поново да да гас, друга кола се с великом шкрипом зауставише и пред њом се појави нечија силуета.

— Излази, стара, и брзо дај ташну! И без брбљања!

Ништа јој не би помогло ни да виче. Сем тога, Елен је била страшно уплашена да би оворила уста. А затим све се догодило за трен ока. Једна огромна песница сручи јој се на главу и... ништа. Кад се пробудила из несвестице приметила је да лежи на хладном и влажном тлу с главом заривеном у шљунак. Недалеко од ње нападачи су разговарали. Били су веома млади и она задрхта — једног од њих је случајно познавала. И баш он окрете главу према њој и повика:

— Буди се! Све ће нас одати!

Тада отпоче жестока препирка шта да раде с њом. Неко предложи да је задаве. Међутим, младић кога је Елен познавала био је против тога. На крају, сложили су се да је вежу и убаце у пртљажник њених кола и препусте судбини. „Угушиће се у малом пртљажнику", рече неко. За трен ока младићи подигоше Елен и убацише је у пртљажник. Осетила је како је главом ударила у резерв ни точак. Затим су брижљиво одећом коју су нашли на задњем седишту, запушили све отворе и спустили поклопац. Мотор других кола заурла а онда завлада тишина.

Елен поче неутешно да јеца. Она, додуше, више није била млада али нико није имао права да јој одузме живот. И смрт ће јој бити ужасна: гушење! Пошто се мало смирила Елен покуша мало да подигне поклопац не би ли ушао бар дашак ваздуха. Међутим, пртљажник је био готово херметички затворен. Ипак, још је дисала, кратким удисајима. А тада је обузе бес. Бедници мали, нису имали ни толико смелости да је убију, већ су је оставили да умре лаганом смрћу — без ваздуха! И управо тада њена глава, којом је она бесно мицала тамо-амо, удари о нешто и то у њој пробуди велику наду.

Шта мислите, драги читаоци, у шта је то ударила глава Елен Бари и шта је то њој дало наде да ће преживети до јутра када ће продавац доћи да отвори бензинску станицу? Ако сте погодили, честитамо! А ако нисте расположени за решавање детективских загонетки, погледајте решење на страни 35.

ЧИСТОЋА ЈЕ ПОЛА ЗДРАВЉА

Лутак на снимку направљен је у облику канте за ђубре с гитаром у руци који, захваљујући специјалном уређају, пева песме о чистоћи. Назван је „Господин Чистоћа" и с успехом обилази америчке школе, где на часовима о хигијени „пева".

ЗА ОЛИМПИЈАДУ

Једна олимпијада се још и не заврши, а припреме на другој већ почињу. То је случај и са следећом олимпијадом која ће се одржати 1980. године у Москви. На нашем снимку је статуа која ће бити симбол следећих игара. Статуу са пет кругова на глави израдили су један чешки (на слици) и један грузијски скулптор.

За најмлађе су израђене маскоте у облику медведића.

МЕЂУ ВЛАДАРИМА ТРКАЧКИХ СТАЗА 1

Често се може прочитати кратак извештај у новинама: „порше“ је од старта преузео вођство и глатко победио“. Познаваоце аутомобилског спорта то не изненађује. Они су навикли на убедљиве победе ове мале аутомобилске фирме на свим пистама света.

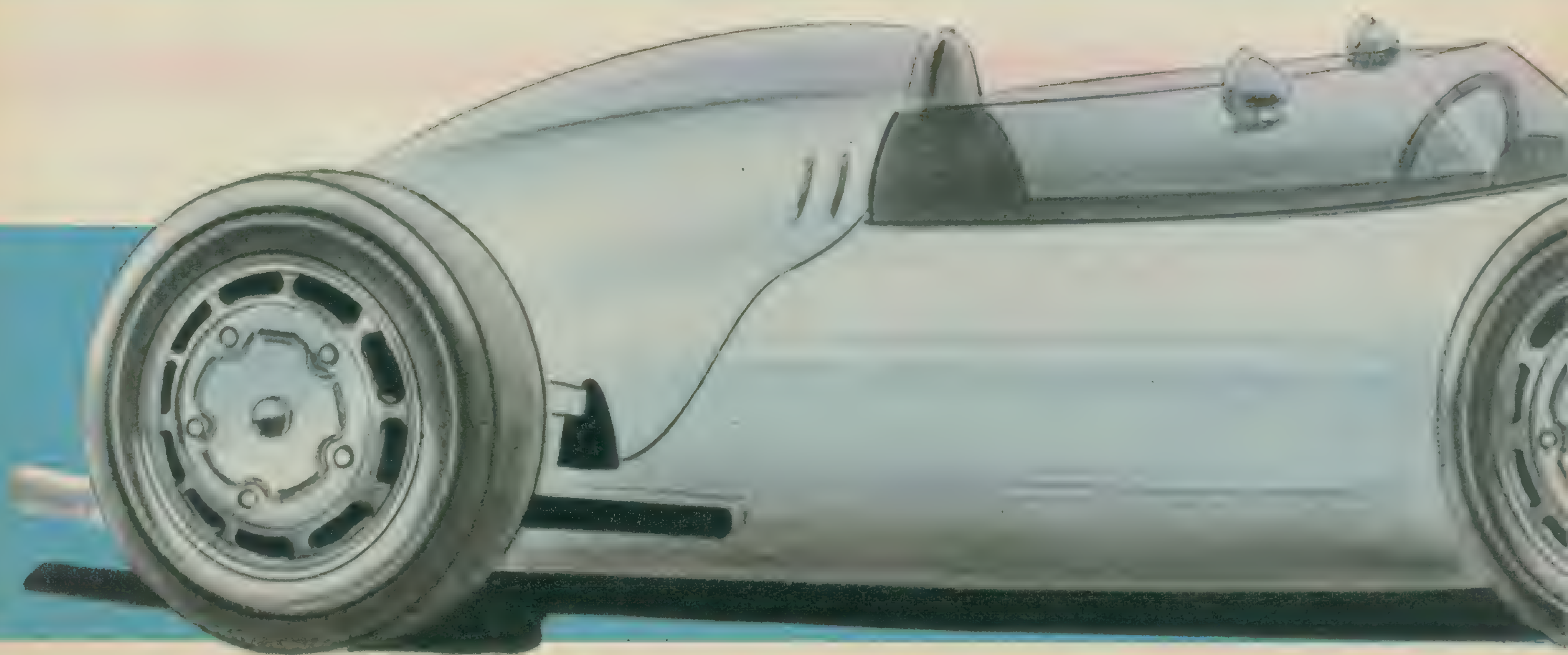
То је почело 17. јула 1947. године, када су на цртачким таблама конструктора били готови први цртежи спортског двоседа, названог „порше број 1“. Имао је цевасту рамску конструкцију — шасију са алуминијумском каросеријом. Мотор је био постављен испред задње осовине, имао је 1131 цм^3, 40 КС при 4000" мин. Са укупном тежином од 596 кг је „Nummer 1“ достигао брзину од 130 км час. И тако је, са овим моделом, почела спортска каријера фирме „Порше“. Прва победа је била 11. јула 1948. године на уличним тркама у Инсбруку, где је возач инж. Херберт Кес убедљиво победио у својој класи. Званично, фирма први пут наступа на тркама 1951. године са једним модификованим серијским моделом. Француски ас Огист Вевиј је свој први „порше“ (један плави купе) добио уочи Париског салона аутомобила 1950. године и био веома одушевљен. Он се, приликом посете 75-годишњем професору Поршеу, договорио да ће његове аутомобиле популаризовати кроз читав свет, учествовањем на познатим тркама „24 часа Ле Мана“.

Након годину дана ова идеја се остварила. Један од возача јединог „поршеа“ био је сам Огист Вевиј. Он је, на велико изненађење, победио у својој класи са сувозачем Мошетом. Овом првом међународном победом почеле су победе које и до данас трају.

ПОРШЕ ТИП 550 КУПЕ

Да би били конкуренти осталим учесницима, конструктори „поршеа“ су почели у зиму 1952. године да раде на новој конструкцији тркачких кола. Првенствено су радили на побољшању доњег подвозја и цевасте рамске конструкције. У развоју је био и један нови снажнији мотор. Прву трку је овај модел доживео 1953. године на Нирбургрингу, али није достигао неко значајно место пошто је још имао стари мотор. На тркама у Ле Ману „Порше“ је хтео обавезно да учествује иако нови мотори још нису били готови. Да би се могли мерити с конкуренцијом ради повећавања брзине поставили су на отворену верзију (Спидер) кров (купе). Оба возила су том приликом освојила прва два места у својој класи. Тек 1954. су спидер верзије добиле нов мотор од 93 КС. Један од великих успеха овог модела била је победа у генералном пласману на трци у Ле Ману 1955. Максимална брзина спидера је била око 200 км/х. Овај модел возио је и познати глумац Џемс Дин — 1955. године, у њему је нашао и своју смрт.

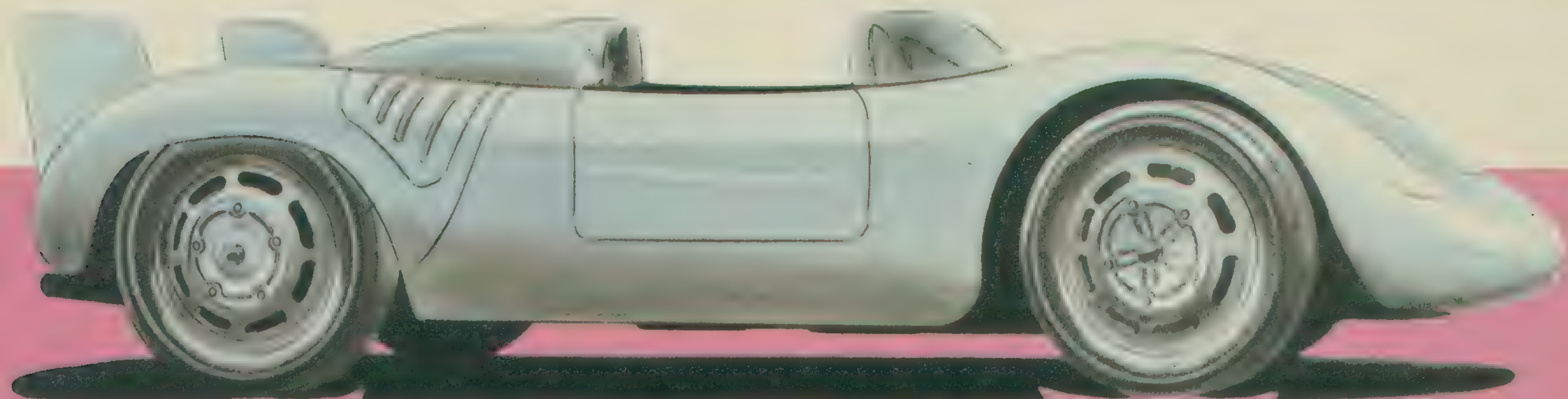

НАВИКЛИ НА ПОБЕДЕ

ПОРШЕ ТИП 550-А

За познату трку Mille Miglia (1000 миља) 1956. год. знатно је побољшан тип 550, те су му дали нову ознаку 550-А. Цела спољашња конструкција је ојачана: прерађена је задња осовина и повећана снага мотора 130 КС. Прва трка овог модела била је на 1000 км — трке у Нирбургрингу. Велики успех је дошао на познатој, али тешкој трци ТАРГА ФЛОРИО: Италијан Умерто Мађоли је освојио прво место у генералном пласману. Ово је био до тада највећи успех „поршеа“ на тркама, узимајући у обзир да су учествовала само једна кола и два механичара.

ПОРШЕ 1500 РС-К

Усред сезоне 1957. на трци 1000 км Нирбургринг уочи тренинга, до тада као велика тајна чувана, приказана је једна преуређена верзија 550 А-спидера. Овај модел је имао исти међуосовински размак, али са нешто нижом каросеријом и са „реповима“ на задњем делу. Према новој предњој осовини, која се звала К-ОС (пошто је било предње вешање са осовином у облику слова К) овај спидер се звао „1500 РС-К“. Као и сви досадашњи модели, и овај се продавао приватним возачима, односно тимовима. Израђено је укупно 30 комада. Прва значајна трка са овим моделом била је у Буенос Аиресу, где су Стирлинг Мос и Жан Бехра заузели треће место иза два „ферарија“. Један од великих успеха је била победа у Ремсу на трци формуле-2, где је овај модел (са неким изменама на каросерији — волан и позиција возача била је у средини) освојио прво место оставивши иза себе праве болиде формуле-2. Мотор је имао 164 КС.

ПОРШЕ ФОРМУЛЕ-2

Године 1957. на тренингу у Нирбургрингу један „порше“ постигао је најбоље време. Едгар Барт је са једним модифицираним спиоктром РС достигао са временом 10,02,2 минуте најбоље стартно место. Након неколико успеха „порше“ је одлучио да изради прави тркачки болид формуле-2. У зиму 1958/59. је он и израђен и у првој трци на Нирбургрингу је возач Ван Трипс достигао веома велику брзину. Први званичан наступ био је на великој наградној трци Монте Карло, где је Ван Трипс већ у другој рунди одустао након излетања са писте. Тек при петој трци у енглеском месту Аинтри (након неколико освојених других и трећих места) овај модел је тријумфовао: возачи Мас, Бонер и Хил освојили су прва три места.

Са овим моделом „порше“ је освојио и „куп за конструктора“ на великој награди Нирбургринга 1960. Мотор је имао 4 цилиндра, 1498 цм³, 150 КС.

НАСТАВАК У ИДУЋЕМ БРОЈУ

КОШМАР

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

РЕЈ БРЕДБЕРИ

МРТАВ САМ, МИСЛИО ЈЕ. УБИЈЕН САМ, ПА ИПАК ЖИВ. МОЈЕ ТЕЛО ЈЕ МРТВО, А ТО НИКО НЕЋЕ ЗНАТИ.

Ставили су га међу чисте, опране чаршаве. На столу, под мутном ружичастом светиљком, увек је била чаша тек исцеђеног сока од поморанџе. Требало је да Чарлс само позове, и тата или мама би завирили у његову собу да виде како се осећа.

Соба је била звучна. Чуо се тоалет како ујутру гргори својим порцуланским грлом, удари кишних капи на крову, тихи бег миша у скривеним зидовима, песма канаринца у приземљу.

Болест

Чарлс је имао петнаест година. Била је средина септембра и земља је почињала да пламти од јесени. Лежао је у кревету три дана пре него што га је ужас захватио.

Рука је почињала да му се мења. Његова лева рука. Гледао је а било је вруће и влажно под покривачем у осами. После подне је доктор опет дошао и куцнуо у његова плућа као у мали бубањ.

— Како си? — питао је доктор смејући се. — Знам, не треба да ми кажеш. Моја грозница добро напредује, али ја се помало изгубљено осећам. Ха! — смејао се доктор.

Чарлс је лежао и за њега је та прастара досетка постајала стварност. Шала му се урезала у памћење. Његов ум је упио и прошао кроз њу бледим ужасом. Доктор није ни слутио колико је окрутан са својим шалама.

— Докторе — прошапута Чарлс лежећи, блед и непомичан. — Моја рука ми више не припада. Јутрос се променила у нешто друго. Вратите ми је, докторе. Докторе!

Доктор је развукао усне и потапшао га по руци.

— Мени изгледа све у реду, сине. Ти си, једноставно, имао мали кошмар од грознице.

— Али, она се изменила, докторе. Ох, докторе — викао је Чарлс, жалосно дижући своју бледу руку. — Изменила се.

Доктор намигну.

— Даћу ти розе пилулу за то. — Спустио је пилулу на Чарлсов језик. — Прогутај!

— Хоће ли она помоћи да ми се рука врати и постане опет моја?

— Да, да.

Кућа је била тиха када се доктор одвезао низ пут, под мирним септембарским небом. Сат је откуцавао негде у кухињи. Чарлс је лежао и гледао руку. Она му се није вратила, још је била нешто туђе.

У четири сата променила се и друга рука. Скоро је постала грозничава, хемијска, вирусна. Пулсирала је. Ударала је као врело срце. Нокти посташе плави, па црвени. За промену је требало сат времена и, када је било готово, изгледала је као нормална рука. Али, није била нормална. Више није била његова. Лежао је опчињен ужасом и, исцрпљен, потонуо у дубок сан.

Мајка је унела супу у шест сати. Није могао да једе.

— Немам руке — рече затворених очију.

— Твоје руке су сасвим добро — рече мајка.

— Не — зацвиле. — Готово је са мојим рукама. Осећам као да је дрво уместо њих. О, мама, мама, држи ме, плашим се!

Морала је да га нахрани.

— Мама — рече — доведи доктора поново, молим те, тако сам болестан.

— Доктор ће бити овде вечерас у осам — рече и изађе.

Цревна грозница

У седам сати, кад се ноћ тмином приљубила уз кућу, Чарлс је седео у кревету. Осетио је да се нешто догађа, прво са једном ногом па са другом.

— Мама! Брзо! — вриснуо је.

Али, мама је стигла а више се ништа није догађало. Када је сишла низ степенице, он је лежао и без опирања пустио да му тутњи у ногама, да буде топло, црвено вруће. Соба се испунила усијаном грозницом. Врућина се пела од прстију, преко чланака, до колена.

— Могу ли ући? — смејао се доктор на вратима.

— Докторе! — заплака Чарлс. — Пожурите, скините са мене покриваче.

Доктор је театрално подигао чаршаве.

— Ту си. Здрав и читав. Знојиш се, додуше. Мало грозничав. Рекао сам ти да не ходаш около, неваљали дечко. — Уштинуо је дечака за влажни образ.

— Јесу ли пилуле помогле? Је ли ти се рука повратила?

— Не, исто је и са другом руком и ногама!

— Добро, добро. Мораћу да ти дам још три пилуле, по једну за сваки уд... — смејао се доктор.

— Хоће ли ми помоћи? Молим Вас, молим Вас. Шта је то са мном?

— Умерен случај цревне грознице, компликован лаганим назебом.

— Је ли то клица са пуно малих клица у мени?

— Да.

—Јесте ли сигурни да је то цревна грозница? Па нисте извршили никакву пробу!

— Па, мислим да разликујем неке грознице само кад их видим — рече доктор. Проверавао је дечаков пулс са хладним ауторитетом.

Чарлс је лежао ћутећи док је доктор паковао своју велику црну торбу. Тада, у тихој соби, дечаков глас учини мали, слабачки наговештај, очи му заискрише сећањем.

— Једном сам читао књигу о окамењеном дрвећу, дрвету које постаје стена. О томе како дрвеће пада и трули, минерали се упијају, постају као дрво, али нису дрвеће, стене су. — У тихој врелој соби одзвањао је његов дах.

— Па? — упита доктор.

— Размишљао сам — рече Чарлс после неког времена. — Постају ли неке клице велике? Мислим, у биологији су нас учили да су се једноћелијски организми, амебе и остало, удружили док нису основали колонију и тако створили прво тело. И све више се ћелија скупљало и расло. Тако је, можда, створена риба па, напослетку, и ми. И све што јесмо то је гомила ћелија које су одлучиле да буду заједно, да се испомажу. Је л' тако? — Чарлс искриви своје грозничаве усне.

— О чему ти то причаш? — нагну се доктор над њим.

— Морам Вам рећи, докторе, о, морам! — плакао је. — Шта би се догодило, о само претпоставимо, да се баш као и давно, много микроба сакупе и зажеле да направе колонију, множе се и увећавају...

Његове беле руке су биле на прсима, мицале се према грлу.

— И оне одлуче да зграбе особу! — врисну Чарлс.

— Зграбе особу?

– Да, постану особа. Ја, моје руке, моја стопала! Шта ако зараза некако сазна како да убије особу, а ипак живи после њега?

Вриснуо је. Руке су му биле на врату. Доктор јурну, вичући.

У девет сати, доктора до кочије испратише отац и мајка. Раз-

говарали су неколико тренутака у хладном ноћном ветру.

— Само проверавајте да ли су му руке везане каишевима за ноге — рече доктор. — Не бих желео да се повреди!

— Хоће ли бити све у реду, докторе? — ухвати га на тренутак мајка за руку.

Потапша је по рамену.

— Зар нисам ја већ тридесет година ваш породични лекар? То је грозница, он уображава.

— Али, оне модрице на врату? Скоро се удавио...

— Само га држите везаног, до јутра ће се сасвим добро осећати.

Мртав сам!

У три сата ујутру Чарлс је био још будан у својој малој соби. Кревет је био мокар. Био је врућ. Није више имао ни ногу ни руку. И тело је почело да се мења. Није се мицао у кревету. Гледао је у пространи бели плафон са сулудом напрегнутошћу.

Осећао је како се зидови његовог тела мењају, органи померају, плућа се пале као пламтећи мехови. Сада није имао ни тело. Све је отишло. Болест му је појела тело.

Мртав сам, мислио сам. Убијен сам, а ипак, жив. Моје тело је мртво, све је зараза, а нико неће знати. Постаћу нешто лоше, нешто зло, толико велико зло, да ће бити тешко схватити или размишљати о томе. Нешто што ће куповати ципеле, пити воду, оженити се, можда, једнога дана, и учинити више зла свету него што је икада било учињено.

Топлота му је лизнула врат, па образе, као вруће вино. Усне су му гореле, трепавице као лишће пламтеле. Ноздрве су му избацивале, танано, танано плави пламичак.

То је све, мислио је. Осетио је како му се мозак пуни кључалом живом. Осетио је како му се лево око затеже и као пуж миголи. Био је слеп на то око. Постало је непријатељска територија. Језик му је нестао. Искључен. Леви образ му је био неосетљив. Лево ухо је престало да чује. Припадало је нечему, некој ствари која се рађа, нечему минералном што замењује дрво, зарази која замењује здраве људске ћелије.

Покушао је да вришти, успео је да вришти гласно, високо и оштро. Његов ум се топио, десно око и десно ухо су престали да функционишу. Био је слеп и глув, све је била ватра и ужас, све паника, све смрт.

Врисак је престао пре него што његова мајка утрча кроз врата.

Било је добро чисто јутро, са живахним ветром који је помагао доктору, коњима и кочији да стану пред кућом. На горњем прозору стајао је дечак, потпуно обучен. Није одговорио када доктор махну и викну:

—Шта је то? Устао?

Више никада нећу бити болестан

Доктор је скоро устрчао уз степениште. Упао је вичући у спаваћу собу.

— Шта ти радиш ван кревета? — питао је дечака. Лупкао је његова танка плућа, измерио му температуру и притисак.

— Апсолутно зачуђујуће! Нормално! Нормално!

— Никада више нећу бити болестан у животу — изјави дечак лагано, стојећи и гледајући кроз широки прозор. — Никада.

— Надам се, не. Па, ти изгледаш лепо, Чарлсе.

— Докторе?

— Да, Чарлсе?

— Могу ли сада у школу? — упита.

— Звучи као да си је се ужелео.

— Јесам. Волим школу. Сву децу. Хоћу да се играм с њима, ваљам се, вучем девојчице за кике, рукујем се са учитељем, бришем руке о све капуте у гардероби. Хоћу да порастем и путујем, рукујем се са људима свугде на свету, да се оженим, имам пуно деце, да идем у библиотеке и позајмљујем књиге и... све ја то желим — рече дечак гледајући у септембарско јутро. — Како ме оно назвасте?

— Шта? — запита доктор. — Како бих другачије него Чарлс?!

— То је боље него никакво име... чини ми се — слегну раменима Чарлс.

— Драго ми је што желиш назад у школу — рече доктор.

— Хвала Вам на помоћи, докторе. Рукујмо се — насмеја се дечак.

— Биће ми драго.

Руковали су се скоро цео минут. Дечак се смејао старцу и захваљивао му.

— Здрав је као дрен — рече доктор. — Невероватно.

— И јак — рече отац. — Извукао се из веза преко ноћи. Зар ниси, Чарлсе?

— Зар нисам? — понови дечак.

— Јеси! Како?

— О — рече дечак — то је било давно.

— Давно!?

Сви су се смејали. Док су се смејали, мирни дечак помери голо стопало на плочнику, пређе преко црвених мрава који су лутали. Потајно му очи засветлеше, док су његови родитељи ћаскали са старцем. Видео је како се мрави узбуђују, подрхтавају и леже мирно на бетону. Знао је да су сада хладни.

— До виђења! — доктор се удаљио машући.

Дечак одшета испред својих родитеља. Гледао је према граду.

— Дивно је што је опет здрав — рече отац.

— Слушај га. Толико се радује школи!

Дечак се тихо окренуо. Пољубио их је неколико пута. Тада, без речи одскакута у кућу.

Пре него су они дошли, брзо је отворио кавез, увукао руку и помиловао жутог канаринца.

Тада је затворио врата кавеза, побукао се и чекао.

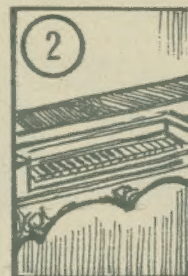

укрштене речи

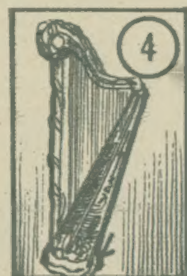
ЖИЧАНИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ:

1. Инструмент са 8—10 жица, врста мале и кратке тамбуре сродне лутњи; 2. Претеча клавира, облика трапеза или троугла, назива се и клавичембало и спинет; 3. Инструмент са 6—10 жица, обично за пратњу, тон се производи трзањем; 4. Инструмент са 46—48 жица, један од најстаријих, у подножје је уграђено седам педала.

АУТОР: ВЕ-МАК	УЧЕЊЕ КАРЛА МАРКСА	РАШЧЛАЊИВАТИ	ШАХИСТКИЊА ГАПРИНДАШВИЛИ	ДЕСНА ПРИТОКА ДУНАВА	ЈЕДИНИЦА МЕРЕ ЗА ОТПОР	СВЕТИЉКА, ФЕРАЛ (СТР.)	САВЕЗНА ДРЖАВА САД	РЕКА У ТАЈЛАНДУ	ЈУЖНО ВОЋЕ
1									
НЕПРАВИЛАН (СТР.)									
ОЗЛЕДА					ПЕВАЧИЦА ТАРНЕР / СУОЧЕНОСТ				
2								„РВАЧКИ КЛУБ"	
ХЕМИЈ. ЗНАК СИЛИЦИЈУМА			БОГИЊА ЗОРЕ / КРОКОДИЛ						
ПОЗАДИ / УТОЧИШТЕ				УКРАСНИ КАМЕН					
				ХИП, ТРЕН / СЛУЗАВ				ЗАПИС НА НАДГРОБНОМ СПОМЕНИКУ	3
МЕСТО У СРБИЈИ						ПРВО СЛОВО ЋИРИЛИЦЕ	ОСТРВО У ХЕБРИДИМА		
ЗИМЗЕЛЕНИ ЖБУН, ПЛАНИКА							3,14... / ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА		
ШВЕДСКИ ПОЛИТИЧАР ЕРЛАНДЕР / МУЗИЧКО ДЕЛО	БАШТА					ЛЕГЕНДА / БОЈА ЗА КОСУ			
					МАЛИ БУКЕТ / УЗВИК				
„РАДИЈУС"		МУЖЈАК ОВЦЕ					100 m^2 / „РЕОМИР"		
КАТРАН				4					

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: е, алпинизам, Фернандел, рококо, Ра, кипови, бод, часити. До, Кра, Марс, кидиути, от, г, Ет, ирит, Ј, пинт, репа, Аган, Асур, ради, тама. „Др", клинац.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА". Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА" Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА" Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбуњов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: тромесечно 66,00 дин, полугодишња 132,00 дин, годишња 264,00 дин. Претплата за иностранство: тромесечно 132,00 дин, полугодишња 264,00 дин, годишња 528,00 дин. Текући рачун за уплате из земље број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: Долар 29.—, ДМ 68.—, Ффр. 143.—, СФрс. 73.—, Шкр. 125.—. Девизне уплате слати преко Београдске банке — Београд, на рачун број 60811-620-292-32000-000-00054, са обавезном назнаком за „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК". Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез.

гума за жвакање са наградама без извлачења

Серија садржи 81 самолепљиву налепницу најмодернијих светских типова мотора. Налепите 10 купона из врећице »МОТО-СТАРТА« на дописну карту и пошаљите на: »ЈОСИП КРАШ«, Бранимирова 29, 41000 Загреб — добићете бесплатно велики постер за лепљење налепница.

Налазник наградне слике добија без извлачења једну од 6.503 награде: значку клуба »МОТО-СТАРТ«, спортске наочаре, возачку кацигу, и мотоцикл ТОМОС АУТОМАТИК.

10.000 PEZ значки је већ продато!
Припремамо нове погодности за PEZ пријатеље.

Играјте се
Сладите се

Код PEZ-а је увек нешто ново!

Ако волиш PEZ бомбоне и ако се радо играш PEZ фигурама, пошаљи нам 5 омота PEZ бомбона, а ми ћемо ти послати лепу PEZ чланску карту.

Као пријатељ PEZ-а користићеш све погодности, које ћемо ти нудити из месеца у месец.

Читај сваког петка на овом месту о новостима за пријатеље PEZ-а

Наша адреса је:
„PEZ ПРИЈАТЕЉ"
61 111 Љубљана п.п. 8

Купон попуни штампаним словима, изрежи и обавезно налепи на дописницу.

Презиме и име (обавезно штампаним словима)

Улица и кућни број

Место

Поштански бр.

датум рођења

HP Kolinska Ljubljana

Kolinska

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавничe,

ЧИЈИ ЈЕ РОМАН

Желела бих да прочитам „Пармски картузијански манастир" међутим, не знам ко је написао ову књигу.

Читатељка Весна

„Пармски картузијански манастир" је дело француског књижевника Стендала (1783—1842), једног од твораца реалистичког и психолошког романа. Сем овога, позната су његови романи: „Арманса"; „Црвено и црно" и „Лисјен Левен".

ГОЛУБОВИ ЋЕ ДОЋИ

Направила сам кућицу за голубове и храним их још од пролећа. То су дивљи голубови који сваког дана долазе у кућицу с храном, а увече одлазе са својим јатом. Међутим, занима ме да ли ће доћи и на пролеће и да ли ће се гнездити у кућици. Молим те одговори ми на ово питање.

Милена Тополовић,
Београд

Само настави да храниш голубове, птице мира и љубави. Долазе сваког дана јер су осетили твоју топлину и љубав. Доћи ће опет, и зимус и на пролеће, јер исти голубови, једино ако се не уплаше, ако их не гађају из праћке или ваздушне пушке, долазе на исто хранилиште. Не брини што су дивљи: и они се лако припитоме, нарочито ако су млади и ако се с њима посту па лепо. Видећеш да ће ти исти голуб слетати на кућицу неколико година. Можда ће се ту и гнездити, али не заборави да морају имати природне услове — да се осећају слободни и безбедни. Ако их дуже посматраш, уочићеш да су мужјаци мало већи од женки, насртљивији (као сви мушкарци!), да више гучу и више једу. Али, голубови се увек воле као голубови, иако мало прљају. А кад се воле, то и није важно, зар не?

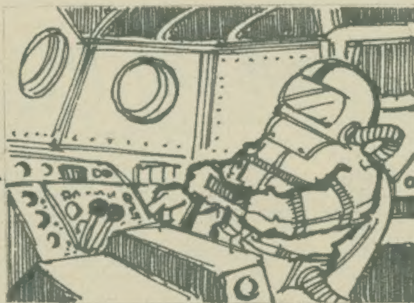

ЗВЕЗДАНИ ЧОВЕК

Занима ме шта је космонаут, а шта астронаут.

Саша Марковић
Рипањ код Београда

И космонаут и астронаут је човек који у васионском броду лети у космос или на неку другу пла нету. Разлика је само у пореклу речи. Реч „астронаут" потиче од речи „астра" што на латинском значи „звезда", док је „космонаут" изведен од грчке речи космос.

РЕШЕЊЕ СПОРТСКОГ КВИЗА

1. На светском првенству у стоном тенису одржаном про шле године у Бримингему наш дубл Стипанчић—Шурбек освојио је бронзану медаљу; 2. И првенство и Куп у нашој кошарци 1977. године освојила је „Југопластика"; 3. Прошлогодишњи првак Југославије у ватерполу је „Партизан"; 4. Члан репрезентације Европе у атлетици на такмичењу које је прошле године одржано у Диселдорфу био је Јошко Алебић; 5. Првак Југославије у боксу за 1977. годину је „Раднички" (Приштина); 6. Најбољи југословенски бициклиста на трци у Француској „Tur d l'avenir" (тринаести у генералном пласману) био је Бојан Роперт.

ФЕЉТОН, НОВЕЛА, ЕСЕЈ...

Стално слушам речи: фељтон, новела, есеј, а не знам им право значење. Да ли сва три појма означавају кратку причу?

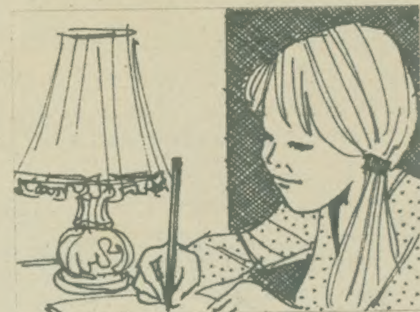
Милисав Гвозденовић,
Врњачка Бања

Фељтоном се називају чланци из области политике, науке, уметности, романи или краћи написи који се објављују у штампи, и то у наставцима.

Новелу многи поистовећују с при поветком, док је други одвајају. Она доноси само слику тренутка, драмску епизоду из живота једног човека или малог броја људи и у њој нема скретања од главног тока догађаја. Творац класичне новеле је Ђовани Бокачо (1313—1375), писац Декамерона, збирке од 100 новела, а Мопасан и Чехов модерне новеле. Код нас су их писали Козарац, Глишић, Лазаревић, Цанкар, Андрић, Крлежа и многи други пис ци. Данас је све популарнији тип кратке новеле који доносе готово све новине.

Есеј је књижевна врста по тематици блиска научној расправи или чланку, а по стилу сродна белетристици. Писац есеја износи своје личне утиске о теми коју обрађује, а тематика есеја је непрегледна — историја, књижевност, политика ... Проза есејистичког типа јавља се у антици, али се зачетником есеја сматра француски писац и филозоф Монтењ. Своје чувене Есеје објављује 1597. године. Наши познати есејисти су Матош, Крлежа, Ристић, Б. Поповић, Црњански ...

СРЕЋА НА ЛАНЦУ

Недавно сам гледала филм „Срећа на ланцу". Главни јунак овог филма Матес јако ми се допао. Желела бих да ми пошаљеш његову адресу. Мислим да је то био словеначки филм, али тата каже да је чехословачки.

Соња,
Бачки Моноштор

У праву си ти, а не твој тата. Ре жисер филма је Јане Кавчич, а адреса продуцента филма је Виба филм, Зрињскога 9, 61000 Љубљана. Преко те адресе можеш да пишеш и Матијажу Груденау, који игра главног јунака Матеса.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ: решење загонетке

НОЋУ, НА ДРУМУ

Елен Бари је главом била наслоњена на резервни точак и устима је одврнула вентил на гуми. Тако је све до доласка продавца удисала компримирани ваздух који се налазио у гуми резервног точка.

WALT DISNEY
МИКИ

ДА МАЛО ПРОШЕТА- МО, МИЂО !

И ТО ЋЕ МИ БИТИ ПРИ- ЛИКА ДА ТЕ НЕЧЕМУ ПО- ДУЧИМ !

САМО НАВА- ЛИ ! САВ САМ СЕ ПРЕТВО- РИО У УВО !
МИКИ

МИЂО, ДАНАС ЋЕМО РАЗГОВАРАТИ О ЛАЖИМА !

МАЛА ЛАЖ УВЕК ВОДИ ДО ВЕЛИКЕ ЛА- ЖИ ...

... А ОВА ДО ЈОШ ВЕЋЕ !

ИСТИНОЉУБЉЕ ЈЕ НАЈВЕЋА ЉУДСКА ОСОБИНА !
Copyright © 1977
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ЈУ-ХУ ! МИКИ ! МИКИ КУ- ПИЛА САМ НОВ ШЕШИР ! КОШТ'О МЕ ЈЕ ЧИТАВО БОГАТСТВО ... АЛ' ПРОС- ТО ГА ОБОЖАВАМ !
ОХ !
10-2

КАКО ТИ СЕ СВИЂА ? **ДАКЛЕ ?**
ОВАЈ ... ПА ...

... ПА ... ВЕОМА ТИ ДОБРО СТОЈИ !

КРАЈ ЛЕКЦИЈЕ !
36